8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo | Cena 200 lir | Leto XXXV. Št. 47 (10.266) | TRST, nedelja, 25. februarja 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Ne bomo več tiho

Zagrizena kampanja proti takemu zakonu v korist Slovencev v Italiji, ki bi zaslužil označbo, da je globalen, se nadaljuje predvsem v Trstu in v videmski pokrajini, točneje v vzhodni Benečiji.

Glasilo Liste za Trst, ki je kampanjo sprožilo na način, ki spominja na nacionalistično, Slovencem nasprotno vzdušje v času liberalno-nacionalne vladavine na tržaški občini za časa Avstrije, spominja na fašistične čase in na prvo desetletje po tej vojni, s posebno naslado objavlja vse, kar našim zahtevam nasprotuje, istočasno pa uredništvo tega lista ne pozabi pripisati kurziva in polemizirati s tistimi avtorji dopisov, ki jih list objavlja, ki se z alarmantnimi prikazi o «slovenski nevarnosti» ne strinjajo.

Tudi Piccolo, ki se ima za nepristranskega, je veliko bolj radodaren s prostorom do tistih, ki naši celoviti zaščiti nasprotujejo, kakor do tistih, ki jo zagovarjajo.

Zasebne radijske postaje v Trstu, zlasti nekatere, naravnost živijo od telefonskih prispevkov, ki so polni sovraštva, šovinizma in nezaslišanih laži, ki treznega človeka pretresejo ob tem, ko sliši do kakšnih zaključkov so nekateri zaslepljeni in kratkovidneži sposobni priti.

V Beneški Sloveniji se prav tako vračajo časi, ki bi jih tako radi pozabili. Vsakokrat, ko pride do resnejših razpravljanj o tem, da so Slovenci videmske pokrajine res Slovenci in da jim je zato treba priznati narodnostne pravice, predvsem pouk v slovenskem jeziku, se dvignejo sovražne sile, ki hočejo s pritiski, z lažmi in zvijačami preprečiti, da bi te pravice bile priznane.

Stari, preizkušeni sovražniki Slovencev, nabirajo danes po beneških slovenskih vaseh podpise proti učenju slovenskega jezika v šolah in se zavzemajo za fakultativno poučevanje beneškega narečja, kajti tamkajšnja kultura da je bila vedno avtonomna.

Podpise pa pobirajo državni in poldržavni uradniki: učitelji, občinski tajniki, pismonoše, uslužbenci ENEL. «Gospodarji», pravi Petar Matajurac v Novem Matajurju, so zbrali takšne ljudi, ki lahko opravljajo dve službi v enem dnevu. To raboto opravljajo iz hvaležnosti, da so jim «gospodarji» priskrbeli službo doma in jim ni bilo treba iti s trebuhom za kruhom.

Slovenci na Tržaškem in Goriškem smo se zavestno vzdržali, da bi v slovenskem tisku sistematično odgovarjali in polemizirali s stališči, ki so naravnost vpila po naši primerni reakciji. To naše stališče smo tudi napisali in je bila ob tej priložnosti izražena tudi želja, naj vsedržavne stranke pojasnijejo svojim članom in volivcem, da je treba končno dati naši skupnosti temeljne pravice, če ne zaradi drugega, vsaj zato, da se izpolnijo obveznosti resolucije, ki so jo v rimskem parlamentu predlagali poslanci vladne večine (KD, KPI, PSI, PSDI in PRI) ob ratifikaciji osimskih sporazumov. Kot je znano je vlada s to resolucijo obvezana, da «poskrbi za ustrezne dokumente za zagotovitev popolne enakopravnosti svobodnega razvoja in globalne zaščite slovenske narodne manjšine v Furlaniji - Julijski krajini».

Z našim stališčem smo menili, da Italijan Italijanu lažje in bolj prepričljivo dopove, kakšne pravice mora manjšina uživati, zato da se ohrani. Nekaj prispevkov Slovencev v italijanskem tisku je prispevalo k razčiščenju.

Kaj so stranke storile, da bi prepričale ljudi, na katere imajo vpliv?

Slovencem nasprotne sile, predvsem konservativni del Liste za Trst, ki je v sami listi najbolj vpliven, skrajna desnica in posamezniki so v ofenzivi in širijo svoj vpliv na javno mnenje. Od strank se je v protišovinistični gonji najbolj angažirala KPI, kar je tudi razumljivo, ker je bila zaradi svojega osnutka zakona najbolj napadana. Preveč odsotna je bila socialistična stranka, ki je tudi predložila svoj osnutek in bi bilo pričakovati, da ga bo učinkovito branila. Krščanska demokracija se je končno oglasila, toda na način, ki nas je popolnoma razočaral.

Naš poziv strankam, naj prepričajo svoje pripadnike, da je naši skupnosti potrebno zagotoviti zaščito, je bil namenjen predvsem krščanski demokraciji, saj bi prav v njenih vrstah bila taka politična akcija najbolj potrebna, bodisi zaradi tega, ker so v tej stranki skupine, ki nam niso naklonjene, bodisi zato, ker si KD lasti pravico dokončno odločati, kolikšne pravice naj uživajo manjšine v Italiji.

Dolgo časa smo pričakovali stališče KD. Končno smo ga pred dvema dnevoma dobili in nas je globoko razočaralo. Namesto vsakodnevnega prepričevanja o potrebi zaščite, oznanja kot «nesprejemljiv vsakršen poskus instrumentalizacije problema slovenske manjšine z izsiljevanjem in demagoškimi cilji», govori o «NARAVNI občutljivosti javnega mnenja». Oblika zaščite naj «ustreza realnim krajevnim razmeram», zavzema se za «razčlenjeno politiko zaščite», pravico slovenskega jezika pa omejuje na «uporabo slovenskega jezika v odnosih do različnih oblasti s strani posameznika, povsem nekaj drugega kot uvedba umetnih oblik dvojezičnosti».

Izrazi instrumentalizacija, demagoški cilji, naravna občutljivost javnega mnenja in omejitev pravic so vzeti iz arzenala tistih, ki govore, da sicer so za priznanje pravic naši manjšini, hkrati pa postavljajo take omejitve, ki bi v praksi podaljšale sedanje skoraj brezpravno stanje naše skupnosti.

Mislimo, da smo z izjavo KD prešli v drugo fazo, ki nam narekuje razmislek in temu primerne ukrepe. Naše zadržanje si je verjetno marsikdo razlagal kot znak nemoči, strahu ali odpovedi.

Da ne bo dvomov o naši odločnosti, da smo pripravljeni boriti se do skrajnih meja za tak zaščitni zakon, ki nam bo dal osnovne narodnostne pravice, ne bomo več tiho. Skušali bomo prepričevati dobronamerne, slabo informirane in tiste, ki ne poznajo, kaj pravi sodobna teorija o pravicah manjšin in kakšna je drugod praksa. Ostri bomo do tistih, ki vedo, za kaj gre, toda so zastrupljeni z nacionalizmom in šovinizmom.

BORIS RACE

NA ZAHTEVO ZDA IN NEKATERIH DRUGIH DRŽAV

Varnostni svet OZN razpravlja o položaju v jugovzhodni Aziji

Kitajske čete so ponekod prodrle do 35 km v notranjost Vietnama - SZ pošilja v Hanoi orožje in vojaške svetovalce

NEW YORK — V ozračju velike napetosti se je v varnostnem svetu OZN pričela razprava o položaju na Indokitajskem polotoku, kar pomeni, da sta na dnevnem redu tako kitajski poseg v Vietnamu, kakor tudi prisotnost vietnamskih oboroženih sil v Kampučiji. Po prvih posegih so razpravo prekinili in se je nato nadaljevala zvečer.

Predstavnik ZDA Andrew Young je v uvodu poudaril, da se Združene države ne bodo vmešale v spopad. Zatem pa je predlagal, naj VS OZN zahteva takojšnjo prekinitev ognja na bojiščih in umik vseh tujih čet iz držav jugovzhodne Azije. Države tega področja naj bi se obvezale, da bodo svoje spore reševale na miroljuben način, pri čemer bi lahko sprejele mednarodno posredovanje pod pokroviteljstvom generalnega tajnika OZN Kurta Waldheima. Glede Kampučije pa je predstavnik ZDA dejal, da bi si moral hmerski narod svobodno izbrati svojo vlado, ki naj spoštuje človekove pravice.

Sovjetski predstavnik Mihajl Harlamov pa je zahteval, naj VS OZN obsodi Kitajsko zaradi agresije, naj nemudoma zahteva umik kitajskih čet z vietnamskega ozemlja in naj pozove vse države članice, naj prenehajo z dobavo orožja in razstreliva ter tehnično - vojaške opreme Kitajski. Predstavnik SZ je dejal, da je «propadel poskus Kitajske, da bi nadzirala Indokitajski polotok s pomočjo Pol Potove klike». Zato je pekinška vlada, v isti namen, napadla Vietnam s severa, je izjavil Harlamov, ki je nato poudaril, da bodo SZ in druge socialistične države nudile Vietnamu vso potrebno pomoč.

Kitajski predstavnik Čen Ču je ponovil, da gre za «omejeno protinapad kitajskih sil, ki so odgovorile na vietnamsko izzivanje». Kitajska, je poudaril Čen Ču, «noče niti pedi vietnamskega ozemlja in se bo umaknila, ko bo protinapad obrodil sadove». Predlagal je tudi pogajanja, ki naj bi potekala v za obe državi sprejemljivem kraju.

Z bojišč poročajo, da so kitajske čete ponekod prodrle do 35 km v vietnamsko ozemlje. Po zasedbi nekaterih glavnih mest obmejnih pokrajin se kitajske čete pomikajo proti mestom Lao Cai, Cao Bang in Lang Son. Ker gre za izredno hribovita področja iz Hanoja poročajo, da vietnamske teritorialne enote z gverilskimi metodami ovirajo napredovanje kitajskih oddelkov ,predvsem na cesti za Lang Son, od koder bi ogrožali glavno mesto Hanoi, okoli katerega vietnamske redne čete sklepajo obrambni obroč. V ta namen naj bi Vietnam odpoklical svoje čete iz sosednjega Laosa. V Hanoju priznavajo zasedbo mesta Lao Cai.

V SZ se nadaljuje množična kampanja obsojanja Kitajske. Grožnje s «kaznijo» je včeraj ponovil maršal Viktor Kulikov, ki je po televiziji omenil «pomoč rdeče armade napadenemu mongolskemu ljudstvu» v letu 1939 in «zmago nad japonskimi agresorji na Halhing Holu». Gre za področje, ki se sedaj nahaja na kitajskem ozemlju.

SZ je medtem okrepila svojo pomoč Vietnamu. V Hanoiu je prejšnjega dne pristalo šest tovornih letal «antonov» z najsodobnejšo vojaško opremo, orožjem in večjim številom sovjetskih vojaških svetovalcev.

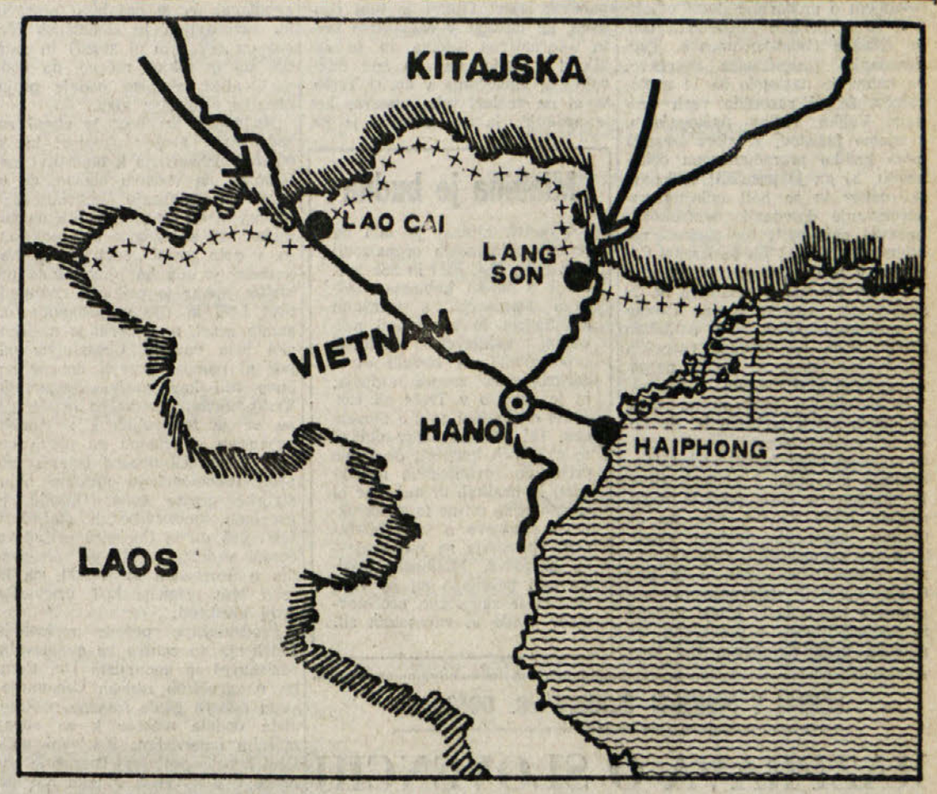
V Peking pa je prispel ameriški zakladni minister Blumenthal, ki baje namerava izročiti kitajskim voditeljem Carterjevo poslanico.

RIM — Tajnik PSI Bettino Craxi je v svojem uradu sprejel romunskega veleposlanika Margineanuja. Ta ga je seznanil z romunskimi stališči v zvezi z vojno na kitajsko-vietnamski meji, obenem pa mu je izročil pismo z voščili romunskega predsednika Ceausescuja za njegov 45. rojstni dan.

Titovo pismo Hua Guofengu

PEKING — Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je naslovil kitajskemu predsedniku Hua Guofengu poslanico v zvezi s položajem na azijskem jugovzhodu.

Pismo je izročil jugoslovanski veleposlanik v Pekingu Mirko Ostojić zunanjemu ministru Huang Huaju.

Zemljevid ozemlja ob kitajsko - vietnamski meji. Kot kaže, so Kitajci zasedli mesti Lao Cai in Lang Son, ki ležita ob železniški progi za Hanoi in sta torej strateško zelo pomembni. S križci je označeno področje Vietnama, ki ga zasedajo kitajske čete, puščici pa označujeta glavni smeri, po katerih Kitajci s svežimi četami zamenjujejo utrujene vojake na meji

NOVI MANDATAR SPREJEL DELEGACIJE PSI, PSDI IN PRI

Drugi krog posvetovanj odločilen za La Malfo

Zvečer se je pogovarjal tudi s predstavniki neodvisne levice Zdi se, da La Malfa ne bo ponovil predloga o «paritetni vladi»

RIM — Razplet vladne krize lahko pričakujemo prihodnji teden. To je jasno dal razumeti poverjeni predsednik Ugo La Malfa v razgovoru s časnikarji po srečanjih, ki jih je imel s predstavniki PSI, PSDI, PRI in Neodvisne levice.

La Malfa je namreč najprej ugotovil, da vlada še precejšnje soglasje med strankami razpuščene večine narodne enotnosti, posebno še, kar zadeva boj s terorizmom, strogost v gospodarski politiki in nujnosti demokratične solidarnosti. Toda kostanj, ki se še peče v žerjavici in po katerega bo moral prej ali slej, ostaja vprašanje sestave nove vlade. KD je predvčerajšnjim dala jasno (in ostro) razumeti, da ne bo nikakor dopustila, da bi v vlado vstopili komunisti. Pod takimi pogoji bi namreč KD bojkotirala vsak sporazum in dejansko preprečila sestavo večine narodne solidarnosti. Na drugi strani so komunisti res potrdili svoje zahteve, vendar pa so jih — vsaj v besedah — nekoliko omilili in poudarili, da čakajo na predloge La Malfe.

V igro «navzkrižnih vetov» so včeraj hrupno vstopili socialdemokrati, ki so tako nepričakovano priskočili na pomoč demokristjanom. Njihov tajnik Pietro Longo je namreč med včerajšnjim razgovorom dejal La Malfi, da PSDI ne bo podprla vlade, če bi v njej sedeli komunisti «tudi dobro zamaskirani». Skratka, PSDI noče v vladi niti komunističnih ministrov, niti strokovnjakov iz vrst KPI, niti predstavnikov neodvisne levice, ki bi bili izvoljeni na listah KPI. Odprto ostaja vprašanje, ali bi socialdemokrati sprejeli v vlado neodvisne levičarje, ki niso parlamentarci, pač pa priznani strokovnjaki. Vsekakor velja, da je PSDI s svojim «vetom» še precej zapletla La Malfove napore in jih hote obsodila na skoraj gotovi neuspeh.

Druga delegacija, ki jo je La Malfa sprejel so bili socialisti. Craxi, Signorile in drugi so prišli s srečanja nasmejani in zdelo se je, da so pozabljeni še nedavni spori in psovke, ki sta jih Craxi in La Malfa naslavljala preko svojih glasil. Craxi je celo preklical namige na La Malfovo starost, ko je časnikarjem na vprašanje, kako se mu je zdel poverjeni predsednik, odgovoril: «Kar pomlajen je».

Glede politične vsebine krize je Craxi ponovil, da bodo socialisti konstruktivno sodelovali, kot doslej, pri snovanju nove vlade narodne enotnosti. «Mi nismo postavljali vetov», je dejal socialistični tajnik, «zato ni naša naloga, da rešujemo ta problem, ki ga morata rešiti veliki stranki.» O vetu PSDI Craxi ni dejal niti besede, kar naj bi pomenilo, da ga najbrž ne skrbi preveč.

Razumljivo je, da La Malfo skrbijo predvsem stališča KD in vzporedno zahteve KPI. Kaj storiti? Craxi je časnikarjem dejal, da se mu zdi, da La Malfa ne misli na «paritetično vlado» s strokovnjaki, pač pa na «nekaj drugega», kar naj bi vsekakor pomenil obnovo večine narodne enotnosti. Za kaj gre socialistični tajnik ni hotel povedati. La Malfa pa je tudi bil zelo zapet. Napovedal je samo, da bo poskusil govoriti o strukturi vlade prihodnji teden, ko bo opravil drugi krog posvetovanj. Tedaj bo kocka padla. (sts)

Usoden nesporazum vzrok smrti nekega zdravnika

RIM — Tragičen zaključek zasledovanja ob Tiberi. Šofer avtomobila «porsche» je vozil prejšnjo noč z ugasnjenimi lučmi vzdolž reke, ko mu je nekaj ljudi zaukazalo, naj se ustavi. 36-letni kalabrijski zdravnik Luigi di Sarro avtomobila ni ustavil, še odločneje je pritisnil na plin; očitno je mislil, da ga hočejo neznanci ugrabiti. Začelo se je zasledovanje po rimskih ulicah, zasledovalci pa so uspeli blokirati zdravnika in njegovega sopotnika, nekega mladega Angleža, na Trgu della Rovere. Takrat se je neka oseba z revolverjem v roki približala zdravnikovemu avtomobilu, ta pa je še enkrat pritisnil na plin in skušal ubežati. Vendar se je oboroženi neznanec vrgel na prednji del avtomobila in sprožil pištolo, krogla pa je nesrečnega zdravnika smrtno zadela.

V središču te tragične zgodbe pa stoji očiten nesporazum, saj so bili neznanci nič drugega kot karabinjerji v civilu. Kdo pa se bo v teh časih sredi noči ustavljal na poziv neznancev in tvegal ugrabitev, pa čeprav gre za može postave?

Sodniki obsodili 4 paznike videmskega zapora

VIDEM — Po treh urah in pol posvetovanja so sodniki videmskega sodišča prebrali razsodbo, glede zadeve v videmskem zaporu, ko so marca 1978 odkrili široko trgovino mamil, ponarejenih bankovcev in «prodaje» načrtov za beg. «Trgovino» so seveda imeli v rokah zaporniki sami ob podpori nekaterih paznikov.

Sodniki so oprostili 15 osumljencev, obsodili pa ostalih 13, med njimi tudi štiri paznike videmskega zapora.

SKUPAJ Z DVEMA ITALIJANSKIMA ŠTUDENTOMA

V ITALIJI ARETIRALI NEMŠKA TERORISTA

Baje sta člana znane teroristične organizacije «Rote Armee Fraktion» - V ukradenem avtu našli mnogo orožja

BOLOGNA — Sprva je kazalo, da gre za običajne avtomobilske tatove. Šele po aretaciji je policija ugotovila, da je zajela verjetno štiri nevarne teroriste, dva Italijana in dva Nemca, ki naj bi bila celo člana nemške teroristične organizacije «Rote Armee Fraktion». Aretacija, do katere je prišlo baje že v torek zvečer pri Parmi, vesti pa do včeraj niso sporočili, prvič potrjuje povezavo med italijanskim in nemškim terorizmom.

Aretirani so 23-letni Rocco Martino iz Curta pri Cosenzi, 24-letna Carmela Pane iz Salerna (oba študirata na univerzi v Pizi), 25-letni Rudolf Emanuel Piroch iz Berlina in 24-letna Gabriela Johanna Hartwig iz Nürnberga. Piroch je bil že pred časom obsojen na 4 leta zapora, ker je zagnal bombo proti neki policijski vojašnici v Frankfurtu. Že tedaj je izjavil, da je «poklicni terorist». Oba Nemca je policija dalj časa nadzorovala zaradi njune teroristične dejavnosti, oktobra na sta se izmuznila nadzorstvu in niso ugotovili, kam sta izginila.

Na zaslišanju v Parmi aretirani sploh niso odgovarjali ampak so le izjavili, da ne priznavajo državne oblasti. Vsekakor je takoj po aretaciji policija uvedla vrsto hišnih preiskav v Pizi, v Turinu, v Milanu in v Bologni. Po prvih vesteh naj bi dale te preiskave izredno pomembne rezultate in kaže, da je četverica odgovorna za zadnje atentate v Toskani. Preiskovalci sedaj ugotavljajo, kam je bila namenjena skupina teroristov. Kot kaže, so imeli v Milanu zmenek z nekim pajdašem, ki pa jih je čakal zaman.

Teroristi so se takoj vdali in se niso upirali. Le Nemka je potegnila iz žepa pištolo, a so jo policisti onesposobili. Očitno so se bali oboroženega spopada s policijo, kajti če bi prišlo do streljanja bi zelo verjetno avto eksplodiral. V prtljažniku so bile namreč skrite tri izredno močne bombe. Sicer pa je bil prtljažnik poln orožja: poleg samokresov, ki so jih imeli teroristi v žepih, je policija našla v prtljažniku približno 100 nabojev ter tri zavoje trotila in razstreliva za kamnolome z vžigalno vrvico. Poleg tega so imeli teroristi še nekaj ponarejenih dokumentov, žensko lasuljo, volneno kapuco in dva klobuka. (bbr)

RIM — Včeraj so italijanske oblasti izročile kustosom zagrebškega muzeja sliko slikarja Jacopa da Valenza, ki je živel in ustvarjal v XV. stoletju.

ZARADI NESREČE PRI REDONI

Polkovnik obtožen nenamernega umora

PORDENON — Preiskovalni sodnik dr. Fontana je prijavil sodnim oblastem podpolkovnika gasilcev Gina Bellantija, pod obtožbo nenamernega umora. Preiskovalni sodnik je tako zaključil svojo dolgo preiskavo v zvezi s strmoglavljenjem helikopterja «agusta bell 205» pri jezeru Redona. Kot znano je v nesreči, ki se je pripetila 4 aprila 1977, izgubilo življenje pet oseb. Helikopter je upravljal prav 36-letni podpolkovnik Bellanti.

Po mnenju preiskovalnega sodnika naj bi Bellanti letel prenizko in s tem onesposobil posebne naprave, ki omogočajo letenje helikopterja.

PRI GORICI

Pri eksploziji plina ranjenih sedem oseb

Zaradi eksplozije plina je bilo včeraj popoldne sedem ljudi ranjenih. Nesreča se je zgodila v stanovanju družine Giuseppeja Brumata v Ul Gemini v Vilešu. Žal nam je uspelo do trenutka, ko o tem poročamo, zbrati le nekaj nepopolnih podatkov. Menda je do eksplozije prišlo zaradi uhajanja plina iz jeklenke. Zaradi eksplozije je nastala precejšnja gmotna škoda. Ranjenci, ki so jih prepeljali v goriško bolnišnico, imajo v glavnem opekline lažje stopnje, medtem ko naj bi bilo stanje ene osebe zelo hudo.

Protislovensko spletkarjenje «prijatelja Slovencev»

«Operacija Ciceri» je v polnem teku.

Ne gre, kot bi kdo utegnil misliti, za vohunsko zadevo, podobno oni za časa druge svetovne vojne, o kateri je bilo napisanih na desetine knjig ter kake pol ducata filmov. Protagonist ni tokrat pretkani špijon Cicero, ampak dr. Luigi Ciceri, primarij stomatološkega oddelka videmske bolnišnice, prizorišče pa niso tuje ambasade v Tokiu med drugo svetovno vojno, ampak beneške doline danes. Dr. Ciceri je namreč predsednik nekakšnega odbora (imena drugih članov nam niso znana), ki se poteguje za razpis ljudskega referenduma proti priznanju obstoja slovenske narodnostne manjšine v vzhodnem delu videmske pokrajine. V ta namen «ciceriancia», kot jih je prekrstil «Novi Matajur», že nekaj mesecev zbirajo podpise pod peticijo, ki jo nameravajo poslati oblastem s pozivom k sklicanju referenduma.

Kaj pa piše v peticiji, pod katero so menda že zbrali okrog 1.500 podpisov? V premisi poučarja, da je bila «vzhodna Furlanija» že od prazgodovine (neandertalci?) sestavni del Furlanije, in da je «krajevna kultura», seveda brez vsakršne oznake, venomer bila avtonomna, pa tudi, da je bil «jezik v družbenih odnosih od zmeraj italijanščina». Sledi zaskrbljeno ugotavljanje «pritiskov jasne politične in strumentalne narave s strani dobro znanih elementov, ki bi hoteli pretvoriti zgodovinsko, družbeno in politično stvarnost Nadiških dolin in Rezije», iz česar izhaja popolno nasprotovanje poučevanju «uradne in knjižne slovenščine, ki bi razvrednotilo pravo naravo našega starega narečja».

In kakšne so zahteve, ki jih vsebuje peticija? Na prvem mestu je predlog, da naj bi za zaščito «ljudske kulture» in «krajevnih tradicij» uvedli «neobvezne tečaje krajevnega dialekta, tradicij in zgodovine». Kam meri ta predlog, se pravi, kaj naj bi na teh «neobveznih» tečajih poučevali, je razvidno iz ostalih, mnogo manj dvoumnih zahtev: prvič, da se «v družbenih odnosih in toponomastiki ohrani raba italijanskega jezika», drugič, da «se spoštujeta londonska pogodba in osimski sporazum, ki ne priznavata obstoja slovenskih manjšin v videmski pokrajini», in končno, da se «celotni problem namišljene slovenske etnične manjšine v vzhodni Furlaniji (videmska pokrajina) podvrže referendumu».

Da je peticija naperjena proti priznanju pravic slovenskega prebivalstva v Benečiji, je kljub določeni hoteni dvoumnosti povsem jasno. Da je predlog o tečajih v narečju samo vaba za naivneže, je razvidno iz zadnjega odstavka, ki govori o «namišljeni manjšini». Če te manjšine ni, čigavo narečje naj bi torej poučevali? Slovenskega prav gotovo ne.

Toda to dvoumnost zbiralci podpisov, ki od novembra lani vestno obiskujejo vsako hišo beneških dolin, na široko izkoriščajo. Ljudi sprašujejo, ali so za poučevanje narečja na šolah, in ko jim ti pritrdilno odgovorijo, jim pomolijo peticijo pod nos. Žal je že marsikdo takemu početju nasedel. Uporabljajo pa tudi druge metode: nekatere sprašujejo, ali so za Italijo ali za Tita, ustrahujejo jih, da bodo ukinili italijanske šole in jih nadomestili s slovenskimi, uporabljajo pa tudi druge, bolj neposredne in osebne oblike pritiska, do grožnje, da jih bodo prisilili k izselitvi v Jugoslavijo ali jim odvzeli pokojnino.

Kdo pa so ti «ciceriancі»? Očitno so bili zelo preudarno izbrani med tistimi, ki imajo vsakodnevne stike s prebivalstvom: od učitelja do vismonoše, od občinskega tajnika do taksista. Med zbiralci podpisov pa najdemo tudi politično angažirane ljudi: občinske svetovalce ali sekcijske tajnike PSDI in predvsem KD, pa čeprav se nobena od obeh strank ni javno zavzela za Cicerijevo pobudo, ampak se je nasprotno Krščanska demokracija od nje javno distancirala.

Postavlja se torej vprašanje, kdo stoji za dr. Cicerijem in njegovimi zbiralci podpisov in kakšni so cilji te pobude. Ne da bi se tu spuščali v sociološka ali politološka razglabljanja, je pa vendarle nekaj na dlani: gre za poskus pogojevanja političnih sil in v prvi vrsti Krščanske demokracije v trenutku, ko se nekaj premika in ko bo moralo priti do take ali drugačne rešitve za probleme Slovencev v videmski pokrajini, se pravi za probleme, o katerih se je dolgo let trdilo, da sploh ne obstajajo.

Sicer pa sam Ciceri vneto zanika, da bi kdo «stal za njim», nasprotno, trdi celo, da je «prijatelj Slovencev». To «prijateljstvo» pa mu ne brani, da bi pogovoril o «absurdnih zahtevah», ki naj bi jih vseboval zakonski osnutek KPI o globalni zaščiti. Po njegovem ta osnutek «tepta vse človekove pravice in enakopravnost med manjšinami in večinami» ter je le «poskus slovenizacije pokrajin Videm, Gorica in Trst». Na žalost vemo, da je takih «prijateljev Slovencev» nič koliko in da se najdejo tudi taki, ki jim verjamejo. Prav zato pa je potrebno, da se taki «prijatelji» razkrinkajo, da se razkrijejo njihovi pravi cilji, ki so na las podobni ciljem najbolj zakrknjenih nacionalistov in fašistov, kot so si zelo slične tudi metode.

Ostaja še vprašanje, kakšne posledice bo lahko imela Cicerijeva pobuda. Prav gotovo je, da zavzemanje za ljudski referendum ne bo imelo uspeha, saj noben referendum ne more zanikati dejstev. In obstoj Slovencev v videmski pokrajini ni nekaj «namišljenega», kot trdi dr. Ciceri, ampak je dejstvo, ki ga niti stoletno teptanje vsake narodnostne pravice ni moglo izbrisati.

Bolj konkretna pa je nevarnost, da bi se nekatere politične sile pustile pogojevati in zavzele še bolj zmanjševalno stališče do problemov Slovencev videmske pokrajine, kot so ga doslej. V tem pogledu pa bo odnos do Cicerijeve pobude tudi pokazatelj politične in demokratične zrelosti pri obravnavanju problemov zaščite slovenske narodnostne skupnosti.

TOM MARC

Zaradi tradicionalnega Novinarskega plesa smo včeraj zaključili z delom v uredništvu Primorskega dnevnika ob 19. uri in so morda nekatere vesti pomanjkljive.

PO DOSEDANJIH 14 POSEGIH V PRORAČUNSKO RAZPRAVO

Še vedno nerazpršena negotovost glede usode Cecovinijevega odbora

Nejasnost glede zadržanja KD pri glasovanju in razočaranje radikalcev - Je še mogoč enoten nastop ustavnih strank za alternativno upravo v korist Trsta?

Čeprav manjka le še nekaj dni do pepelnice, ko bo morala z glasovanjem o proračunu pasti odločitev, še ni mogoče napovedati usode tržaške občinske uprave. Tudi dosedanja proračunska razprava, na kateri je nastopilo že 14 svetovalcev, še ni razpršila vseh dvomov. Velika večina nastopajočih, z izjemo fašistov, je sicer izrazila ostro kritiko proračunskemu dokumentu, ki ga je predložil melonarski odbor in še bolj odločno nasprotovanje dosedanji neučinkoviti upravni dejavnosti ter oholosti političnih stališč, ki jih je izrekel Cecovini v svojem uvodu. Jutri in v torek bo poseglo v razpravo še 20 svetovalcev, vse še možne dvome o zadržanju posameznih političnih skupin bodo pa bržkone razpršile glasovalne izjave v sredo, neposredno pred glasovanjem.

Iz dosedanjih posegov na dveh občinskih sejah je jasno le, da bodo komunisti glasovali proti proračunu in da bodo fašisti podprli Cecovinija s svojimi 4 glasovi. Ostale skupine so sicer izrazile melonarjem ostre kritike, niso pa še uradno opredelile svojega glasu. Tudi na predsinočnji razpravi sta npr. demokristjana Sai in še bolj Chersi obsojala delovanje in programske izbire LpT, grobe napake in pomanjkljivosti v proračunu ter potrdila negativno oceno KD tako glede proračunskega dokumenta, kot glede triletnega načrta in županovih izjav. Chersi je tudi poudaril, da obstaja v občinskem svetu alternativna večina in je zaključil z željo, naj bo izid odločujočega glasovanja v korist Trsta, ki si ne zasluži take uprave, kot je sedanja. Iz iste skupine je pa neodvisni Padoa sicer kritiziral predvsem politična stališča LpT, predlagal pa je naj bi o proračunu razpravljali le «tehnično» (česar pa niti sam ni storil) in zatrdil, da nj nikjer rečeno, da bodo svetovalske skupine oddale prejudicialno nasproten glas.

Radikalec Ercolessi je utopil razočarjanje svoje skupine, ki je odločno pripomogla k umestitvi melonarjev na vodstvu občine, do upravnega obnašanja Cecovinijevega odbora in do njegovih političnih namenov, ki se čedalje bolj odkrivajo, v dolg gostobeseden poseg. Napovedal je, da bo njihov glas političen, nakar je prikazal nedoslednost LpT in njeno odstopanje od samih gesel, na katerih je meščanska lista nastala. Cecovinijev odbor ni namreč sprejel nobene pobude niti kar zadeva avtonomijo Trsta, glede potrošniške proste cone se je zadovoljila z neuspelim poskusom o bencinu po nižjih cenah, ni sprožil nobene pobude niti proti uresničevanju mešane industrijske proste cone. Obsodil je prevlado konservativnih stališč v LpT, češ da si Cecovini prizadeva doseči vzdržanje KD pri glasovanju o proračunu in zatrdil, da bi se v tem primeru LpT izneverila svoji identiteti.

Predsinočnja posega melonarja Dolcherja (o centru za znanstvene raziskave) in komunista Del Campa o zgrešenih izbirah Cecovinijevega odbora glede športne politike, nista dodala ničesar k za sedaj možnim napovedim. Krajevni politični krogi ocenjujejo znamenja zadrege v svetovalski skupini KD kot možnost vzdržanja, pri čemer naj bi radikalci glasovali proti proračunu, skupaj s KPI, PSI, PSDI, PRI in SSk. V tem primeru bi bil proračun odobren s 23 glasovi, od katerih 4 odločilnih fašistov, proti 20 vseh levičarskih in laičnih sil. Tak rezultat naj bi privedel razdor v melonarskih vrstah (tistih voditeljev, ki se proglašajo za levičarje) do nevzdržne mere. Toda to bi pomenilo tudi, da bi se Cecovinijev odbor obdržal, s kvarnimi učinki za stvarne koristi Trsta, kot se je že dokazalo. Demokratično prebivalstvo se zato še ni odpovedalo upanju, da bodo znale demokratične stranke vložiti skrajen napor za sklenitev enotnosti, ki naj zagotovi tržaški občini upravo, ki naj bo v skladu s stvarnimi interesi krajevne skupnosti.

Mladina je budna

V petek zjutraj je bilo na pobudo mladinskih organizacij KD, KPI, PSI, PRI in SSk srečanje s šefom kabineta vladnega komisarja, s tržaškim kvestorjem in z njunimi najožjimi sodelavci. Mladinski predstavniki so izrazili svojo zaskrbljenost zaradi vzdušja, ki je nastalo v Trstu ob razpravi o globalni zaščiti Slovencev. Od predstavnikov oblasti so zahtevali budnost, da bi ne prišlo do šovinističnih nestrpnosti in nasilnih dejanj, kar bi onemogočilo mirno in konstruktivno razpravo o tako bistvenem vprašanju za vso krajevno skupnost. Mladinski predstavniki političnih sil so vzeli na znanje zagotovila predstavnikov vlade in varnostnih sil.

VČERAJ V PRIREDBI DIJAKOV «G. OBERDAN»

RAZPRAVA O SLOVENCIH NA ITALIJANSKEM LICEJU

Našo zgodovinsko stvarnost prikazal prof. Miccoli
Za njim spregovorili zastopniki političnih strank

Žolčna protislovenska gonja, ki so jo sprožili najbolj zakrknjeni nacionalistični krogi v Trstu ob podpori hvaležnih fašistov in ki je potegnila v šovinistični vrtinec tudi osebnosti, ki se sicer proglašajo za čistokrvne demokrate, ima bržkone tudi svojo dobro plat. V italijanski šolski mladini je vzbudila zanimanje za našo manjšinsko problematiko; čeprav ni še dano vedeti, koliko se bo študentom izostril posluh za upravičene zahteve slovenske narodnostne skupnosti, je to že spodbuden korak naprej.

Včeraj so se z žgočim vprašanjem celovite zaščite slovenskega življa v tržaški, goriški in videmski pokrajini, kakor jo predvideva zakonski osnutek KPI, soočili dijaki in dijakinje šentjakobskega znanstvenega liceja «G. Oberdan». V telovadnici so priredili skupščino, katere se je udeležilo okrog tisoč študentov in ki je trajala vse dopoldne. Razdeljena je bila na dva dela: v prvem je spregovoril docent na tržaški univerzi in predsednik deželnega inštituta za proučevanje zgodovine osvobodilnega boja v Furlaniji - Julijski krajini prof. Giovanni Miccoli o zgodovinski stvarnosti tržaških Slovencev, za njim pa socialistični predstavnik Aljoša Volčič, ki je Miccolijeva izvajanja še dopolnil. Drugi — politični — del razprave je bil posvečen posegom po vrsti Lokarja (SSk), Ercolessija (PR), spet Volčiča, Cuffara (KPI), Gambassinija (LpT) in Morellija (MSI).

Po Cuffarovem govoru se je vzdušje v dvorani precej razgrelo, še bolj pa sta ga razvnela predstavnika meščanske liste in neofašistične stranke, ki sta vsak po svoje potegnila na dan že obrabljene teze, ki jih predobro poznamo.

Skupščina je vsekakor dokazala, da čut za demokratičen, omikan odnos do manjšine prevladuje nad nestrpnostjo, ne vemo pa, če in do kakšnih zaključkov je privedla udeležence glede na dejstvo, da nas je podravnateljica Meuccijeva prijazno pozvala, naj zapustimo dvorano, češ da je skupščina strogo internega značaja. (dg)

Tik pred zaključkom redakcije smo zvedeli, da je po skupščini skupina skrajnodesničarskih študentov zasedla šolo, demokratični dijaki pa so s posebnim komunikejem zasedbo ostro obsodili.

strinjam se s tako trditvijo predvsem zato, ker smo za pozitivne posledice odobritve načrta za ljudske gradnje odgovorni predvsem Slovenci sami. Od nas je v glavni meri odvisno kdo naj bi bili ti «novi občani». Da bi izvajanje tega dokumenta ne imelo, kot trdi SSk «pogubne posledice», naj poskrbi tudi SSk sama in sicer z ustanavljanjem gradbenih zadrug, ki bi vključevale občane slovenske narodnosti. Pohitela naj bi s takimi pobudami, kot je gradbena zadruga «2000», katere glavni cilj je, preprečevati izseljevanje mladih parov, ki nujno potrebujejo stanovanja in s tem ohraniti predvsem narodnostno, gospodarsko in družbeno podobo občine. Naj pripomnim še, da šteje gradbene zadruga «2000» 30 članov, ki so vsi slovenske narodnosti s stalnim bivališčem v devinsko - nabrežinski občini in v Križu. Če je SSk res za narodnostni problem, potem ne more takim pobudam nasprotovati, obratno, sama mora biti pobudnik.

Toliko v vednost.
S spoštovanjem

JOŠKO FERLAN

PSI bo predlagala referendum o avtonomiji Furlanije

Med okroglo mizo o problemih rekonstrukcije Furlanije, ki jo je priredil v Vidmu tednik tamkajšnje škofije «La vita cattolica», je odbornik PSI Francesco De Carli, predsednik posebne deželne komisije za probleme potresa, sporočil, da bo njegova stranka predlagala referendum za avtonomijo Furlanije. De Carli je nato izjavil, da bo PSI posredovala pri ostalih političnih silah, ki so dovzetne do tega problema, da bi prišlo do konvencije o avtonomiji.

● **Od 12. do 18. februarja** so v našem mestu zabeležili naslednje število nalezljivih bolezni: škrlatinka 7, ošpice 1, norice 8, vnetje prušesne slinavke 1, srbečica 4, nalezljivo vnetje jeter 2, mononukleoza 1.

NADALJUJEJO SE POSVETI S POLITIČNIMI SILAMI

Vsestranska podpora SSk prizadevanjem Kmečke zveze

Predstavništvi sta se dogovorili o uvajanju stalnejših stikov

Predstavništvo Kmečke zveze, ki so ga sestavljali predsednik Alfonz Guštin, član izvršnega odbora Drago Starc, veterinar dr. Boris Štrekelj in tajnik Edi Bukavec, se je v sredo sestalo v Trstu s predstavništvom Slovenske skupnosti, v katerem so bili deželni tajnik Drago Štoka, Alojz Tul in Marij Maver. Za sestanek je zaprosila Kmečka zveza v okviru svojih programov in odobrenih sklepov, da podrobno seznani vse demokratične politične sile s težkim položajem, v katerem se nahaja krajevno kmetijstvo, ter s številnimi še nerešenimi problemi, ki mu zavirajo pot k boljšim perspektivam za sodobnejši razvoj. V prijateljskem vzdušju je po pozdravih predsednik Kmečke zveze poudaril, da je to srečanje še posebej pomembno, saj se je zadnje tako srečanje vršilo pred dolgimi sedmimi leti pred volitvami za kmečko bolniško blagajno, ki so zaradi različnega ocenjevanja političnega momenta rodile nesporazume in nasprotovanja med samimi slovenskimi kmeti.

Političnim predstavnikom je Kmečka zveza podrobno orisala posamezne probleme v različnih sektorjih in področjih, tako glede delovanja tehničnih služb, zadružnih pobud in živinorejskih zadrug, pomanjkanja ustreznih deželnih naložb, ter poudarila pomanjkanje vsakršnega ustreznega načrtovanja, tako gospodarskega kot teritorialnega, ki je eden bistvenih razlogov za propadanje kmetijstva.

Predstavniki SSk so z zadovoljstvom pozdravili to srečanje, predvsem v perspektivi bodočih tesnejših stikov in poudarili, da bi bilo koristno odpraviti nesoglasja, ki še vedno obstajajo med našimi kmeti in ki so sad različnega gledanja na politični pomen opredelitve ob volitvah za kmečko bolniško blagajno v Trstu. Kot je vsem znano, so volitve dokazale, da je KZ najbolj predstavniška organizacija slovenskih kmetov. Štoka je podčrtal, da se SSk tedaj ni aktivno angažirala pri volitvah. Težiti bi bilo treba k združevanju vseh sil na kmetijskem področju za dosego boljših rezultatov.

Načelno je SSk soglašala s težnjami Kmečke zveze in v tem okviru analizirala nekatere specifične probleme v zvezi s hitrimi cestami, socialnimi gradnjami, politiko naložb, tovom in podobno. Na koncu sta se predstavništvi dogovorili za stalnejše stike, pri čemer je bilo poudarjeno, da se morajo različni problemi prelivati iz organizacije v politične stranke, ne pa obratno.

SSk se je med drugim obvezala, da bo deželni upravi predložila nov zakonski osnutek za ureditev lova in škode po divjačini, ter da bo deželni upravi predstavila interpelacijo v zvezi z navedenimi in še nerešenimi problemi v tržaškem kmetijstvu ter da se bo zavzela za obisk deželnega odbornika za kmetijstvo na našem področju.

Edi Bukavec

S PETKOVEGA OBČNEGA ZBORA SLOVENSKEGA RAZISKOVALNEGA INŠTITUTA

Dragoceno delo Slori za bolj učinkovit boj za obstanek in razvoj slovenske skupnosti

Pregled dela inštituta v Trstu, Gorici in Čedadu - Sprejeti novi člani

Slovenski raziskovalni inštitut obstaja šele pet let, v tem času pa je opravil nadvse dragoceno delo; lahko bi rekli, da je kljub svojim skromnim močem postavil boj za obstanek in nadaljnji razvoj slovenske skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini na bolj trdne, znanstvene osnove, in mu s tem dal novo kvaliteto. Ogromno dela pa ga še čaka za izdelavo gradiva, analiz in predlogov, na osnovi katerih naj bo ta boj bolj učinkovit in uspešen.

To so bile nekatere ugotovitve, ki so prišle do izraza na petkovem petem rednem občnem zboru Slovenskega raziskovalnega inštituta v Gregorčičevi dvorani v Trstu, o katerem smo že včeraj na kratko poročali. Poročilo upravnega odbora, ki ga je prebral ravnatelj inštituta dr. Šiškovič, nudi izčrpen pregled dela v preteklem letu, ki se je začelo v znamenju dveh važnih nalog: udeležbe na videmski konferenci o etnično-jezikovnih skupinah in zbiranja gradiva za potrebe v zvezi z uresničevanjem globalne zaščite Slovencev v Italiji. Obe nalogi je inštitut uspešno upravil: o tem na primer zgovorno priča dejstvo, da so člani in sodelavci inštituta nastopili na videmski konferenci kar z enajstimi referati.

Zelo pomembno je bilo v preteklem letu delo čedadske podružnice Slorija, ki je posvetila največjo pozornost problemu izseljenstva. Lani se je zaključila faza zbiranja podatkov, ki so jih sedaj začeli analizirati. Važna je bila tudi vloga mentorstva med mladino in pomoč raznim organizacijam Slovencev videmske pokrajine. Zaradi pomanjkanja kadrov pa je bilo pomanjkljivo delo v Reziji in Kanalski dolini; trden namen inštituta je, da posveti tem področjem v bodoče kar največjo pozornost.

Pač pa ni bilo zadovoljivo delo goriške podružnice, ki je doživela kadrovsko krizo in je bilo zato njeno delovanje močno okrnjeno. Tržaški del inštituta pa je intenzivno nadaljeval terenske raziskave ter zaključil kartiranje v podeželskem delu tržaške občine. Pripravil je tudi sliko preprodaje zemljišč na Tržaškem v letu 1977 ter izdelal posebno analizo o menjavah lastništva v zgoniški občini.

Za boljšo koordinacijo in koriščenje dela inštituta so se odločili za poseben fond osnovnih podatkov iz življenja obmejnih občin na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini ter v tej zvezi sklenili sporazum z raziskovalnim inštitutom fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani za uporabo njihovega računalnika.

Slori je v lanskem letu razširil svojo dejavnost tudi na mednarodni ravni z udeležbo na simpozijih in posvetih v tujini, sprejet pa je bil tudi v svetovno organizacijo sociologov. Še posebno važna je bila mentorska dejavnost med dijaki in visokošolci, ki so množično, še posebno v poletnih mesecih, sodelovali z inštitutom. In končno še napoved: v kratkem bo izšla prva številka vestnika inštituta v štirih jezikih; namen inštituta je, da bi vestnik izhajal vsaj enkrat letno.

Na petkovem občnem zboru so, kot običajno, sprejeli tudi nove člane, ki jih je letos enajst: Ivan Bratina, Odo Kalan, Uroš Koren, Marinka Pertot, Marija Pirjevec, Tanja Prinčič Mamolo, Alenka Rebula Tuta, Aldo Rupel, Rihard Rutar, Albin Sirk in Marko Waltritsch.

Ob zlatem jubileju zvestobe

ALOJZIJE in VIKTORJA BOGATCA

jima želijo člani sekcije VZPI-ANPI Križ, bivši aktivisti in prijatelji obilo sreče in zdravja.

Opozarjamo voznike, da zapade v sredo, 28. februarja, rok do katerega je treba prilepiti na vozniško dovoljenje ustrezni kolek. Za dovoljenje «A» (rdeče barve) je treba odšteti 5.500 lir, za «B» (modre barve) 8.000 lir in za «C» (zelene barve) 6.500 lir. Kdor bo po omenjenem roku vozil brez novega kolka na vozniškem dovoljenju, bo podvržen denarni kazni, ki bo lahko šestkrat višja od vrednosti koleka.

OBRAČUN DELA IN NAČRTI PD PROSEK-KONTOVEL

Društvo naj bo usmerjevalec vse kulturne politike na bazi

Kljub uspešni dejavnosti Amaterskega odra in zbora «Vasilij Mirk» je društvena dejavnost v zadnjih letih nekoliko opešala

Življenje prosvetnega društva mora prevevati tisti duh, ki je od ustrelitve Pinka Tomažiča in tovarišev, in še veliko prej, pa do zmage nad fašizmom in naprej vodil naše ljudi v borbi za narodnostne in družbene pravice, to je v duhu narodnoosvobodilne borbe. Danes, po podpisu sporazumov med Italijo in Jugoslavijo, pa je še zlasti potrebno, da v tem duhu utrjujemo svoje organizacije. V tem okviru je tudi prosvetno društvo Prosek - Kontovel dolžno, da v takšno utrditev usmeri vse svoje napore. Postati mora tisti nosilni steber, okrog katerega bomo lahko uspešno gradili boljše življenjske pogoje in preko katerega bomo ob vsaki potrebi enotno nastopali v obrambo krajevnih in širših narodnostnih in družbenih interesov.

To so osnovne smernice (izhajajoče iz predsedniškega poročila), na katerih namerava proseško - kontovelsko prosvetno društvo graditi svoje bodoče delovanje in te smernice je na ponedeljkovem občnem zboru potrdilo prisotno članstvo. Vložiti bo treba dejansko veliko naporov, kajti društvo je v zadnjih letih nekoliko izgubilo na svoji prodornosti in učinkovitosti, kar pa še ne pomeni, da je tudi kulturno življenje v teh dveh krajih shiralo. Aktivno in uspešno so svoje delo nadaljevali tako Amaterski oder in pevski zbor «Vasilij Mirk», ki sta najpomembnejša društvena odseka, kakor tudi godba na pihala, ki doslej ni bila vključena v društvo in je delovala avtonomno. četudi vselej z ramo ob rami z drugimi odseki, in je sedaj formalno zaprosila za priključitev k društvu. Društvo je namreč delno odpovedalo v vlogi povezovalca in koordinatorja vseh teh dejavnosti ter usmerjevalca kulturne politike v vasi.

Občnega zbora se ni udeležilo veliko članstva, kar tudi dokazuje, da vlada v društvenih krogih rahla kriza, h kateri so v zadnjih letih nekaj pripomogle tudi razne polemike, o katerih so v ponedeljek tudi veliko govorili. Zato je bila naglašena želja, da bi društvo premostilo vsa nesoglasja, izbrisalo vse nesporazume, odpravilo vsa osebna nasprotstva ter da bi našlo pot k najširši enotnosti, ki ni le pogoj uspešnega kulturnega delovanja, temveč tudi nenadomestljivo sredstvo v boju proti vsem tistim silam, ki se zadnje čase vse očitneje in močneje zaganjajo proti naši narodnostni skupnosti. V tem smislu se je izrekel tudi tajnik Slovenske prosvetne zveze Dušan Kalc, ki je prisostvoval občnemu zboru in v tem smislu so se izrekli drugi gostje in člani društva: Vasilij Štoka za Mladinski krožek, ki predstavlja nov pomemben dejavnik v vasi, Darko Rupel za Amaterski oder, Alojz Kapun za moški pevski zbor «Vasilij Mirk», katerega vodstvo je pred kratkim prevzel Evgen Prinčič, Josip Ferfolja za Zadrugo Kulturni dom (na občnem zboru je bila posebej poudarjena njena vloga pri ureditvi novega doma kulture na Proseku, v katerem so pred kratkim praznovali 100-letnico dramske dejavnosti na Proseku in Kontovelu), kapelnik Luxa za godbo na pihala in Sergij Husu za ŠD Primorje.

Pa še kratka kronika občnega zbora. Po pozdravnem nagovoru predsednika Milana Čuka, so predsedstvo občnega zbora poverili Srečku Sedmaku. O dosedanjem delu, uspehih in težavah ter načrtih in željah za bodoče delo je nato poročal predsednik Čuk, ki ga je z nekaterimi podrobnejšimi podatki o društvenem delovanj dopolnila tajnica Zdenka Starc, o finančnem stanju društva pa je poročal blagajnik Sergij Husu. Med problemi, ki so tako v poročilih kot med razpravo prišli na dan, je bil tudi problem poimenovanja osnovne šole. Poudarjeno je bilo, da je treba premagati razprtije, ki so doslej preprečevale, da bi prišlo do poimenovanja po velikem revolucionarju Ivanu Regentu.

Čeprav si torej občni zbor ni prikrival težav, ki jih je doslej srečal na svoji poti in ki jih bo moral premagovati tudi v prihodnje, je njegovo delo vendarle potekalo v dokaj optimističnem vzdušju. Zaželeti je, da bo duh, ki je dolga desetletja oplajal proseške in kontovelske kulturne delavce, prevladal in vrnil proseško - kontovelskemu kulturno - prosvetnemu življenju tisti sijaj, ki je bil vselej v ponos ne le tema dvema krajema, temveč vsaj naši skupnosti.

Voz iz Praprota «Ufa, ti ufo», ki si je zagotovil prvo mesto

V petek, 2. marca, ob 19. uri se na sedežu občinske izpostave v Ul. Foscolo 7 sestane rajonski svet za Staro mitnico.

Predstavitev knjige «Avstrija in njeni Slovenci»

Dr. Hanns Haas s salzburške in dr. Karl Stuhlpfarrer z dunajske univerze bosta v okviru seminarja o Zgodovini slovenskega jezika predstavila jutri ob 18. uri v «avli Ferrero» na filozofski fakulteti v Trstu, Ul. dell'Università 7, svojo knjigo: «ÖSTERREICH UND SEINE SLOWENEN» (Avstrija in njeni Slovenci).

Hotela sta plačati a denarja ni bilo več

Ko sta mlada zakonca Amleto in Francesca Erbari iz Ul. Pirano 17 podpisala pogodbo za nakup neke nepremičnine in segla po torbici, kjer sta imela spravljen denar, 4.700.000 lir, ju je čakalo bridko presenečenje: torbica je bila prazna. Skupaj z denarjem sta izginila tudi prometna knjižica in potni list.

Agentom sta pozneje povedala, da sta se od doma do Ul. Carducci peljala z avtobusom ter se nato peš napotila do agencije v Ul. Palestrina. V avtobusu je Francesca, ki je imela torbico z denarjem, sedela, mož pa je bil vseskozi zraven. Vstala je šele v višini Pokritega trga in stopila k vratom, kjer je čakala tudi skupina mladeničev. Sumijo, da so prav tile izmaknili denar.

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi našega dragega

ANTONA HERVATINA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani ob tem težkem trenutku.

Žena Ivanka, hči Marica in sin Boris

Trst, 25. februarja 1979
Občinsko pogrebno podjetje

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

MIROSLAVA ŠKERLJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Zahvaljujemo se tudi Kmečki zvezi, upravnemu odboru Kmetijske zadruge v Trstu, upravnemu svetu in nadzornemu odboru Založništva tržaškega tiska, ter vsem darovalcem vencev in cvetja ter prispevkov v dobrodelne namene in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Pina, hči Meri ter vnukinji Elena in Kristina

Trst, 25. februarja 1979

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin mojega dragega brata

RADIVOJA KRALJA

Sestra Viviana

Občine, 25. februarja 1979

25. 2. 1978 25. 2. 1979

Minilo je leto, odkar nas je zapustila naša draga

MARIJA MILKA CESAR por. KRIŽMANČIČ

Praznina, ki jo je za sabo pustila, pa je vse globlja.

Mož Franc, hči Zmaga in drugi sorodniki

Bazovica, 25. februarja 1979

V torek, 27. t.m., bo tri leta, odkar nas je zapustil naš predragi

SEVERIN DEVETAK

iz Jamelj

Severin, bil si nam pravi tovariš in prijatelj, vsem si rad pomagal, bil si veselega značaja in povsod si sejal dobro voljo, zato te ne bomo nikoli pozabili.

Tvoji tovariši in prijatelji s Tržaškega

Pismo uredništvu

«Zadruga 2000» in ljudske gradnje

Spoštovano uredništvo!

Kot pobudnik gradbene zadruge «2000» čutim potrebo, da izrečem nekaj pripomb k članku «Nabrežinska SSk o preliminarnem študiju za sestavo načrta o ljudskih gradnjah», objavljenemu v vašem listu dne 11. t.m. Odbor sekcije uvodoma obžaluje, da je občinska uprava pri tem delu prezrla izvedence slovenske narodnosti, ki bi kot poznavalci posebnih razmer v devinsko - nabrežinski občini mogli nuditi nenadomestljiv prispevek k izoblikovanju študije. Do tu nobenih pripomb. Tudi sam sem prepričan, da moramo Slovenci soodločati v tako važnih pobudah, kot je sestava načrta za ljudske gradnje. Ne strinjam pa se s trditvijo, «da v devinsko - nabrežinski občini ni takih razmer in pogojev, ki bi upravičevali, ali celo terjali od občinske uprave, odobritev načrtov o ljudskih gradnjah» in dalje, «da se je uprava odločila za politiko načrtnega naseljevanja, «ki bi po mnenju SSk» izmaličilo narodnostno, družbeno in gospodarsko podobo občine same». Ne

Tudi sonce se smeje letošnjemu pustu. Na svetu sicer ni vse v redu, mi pa pustujemo vseeno, če bomo jokali, bomo te dni od smeha. Smejemo se drugim, smejemo se sebi, smejemo se neumnostim, smejemo se pameti, najhujšemu osle kažemo, celo prazna denarnica pomeni smeh. Smeh ni greh, veselje tudi ne, žalostni smo lahko vedno, za pust ne (vsaj tako pravijo prastare navade in običaji).

Kaj nam je letošnji pust že prinesel? Kralja seveda. Kronali so ga včeraj na Opčinah. Veliko število podložnikov je sprejelo njegovo veličast, otroci, mame, očetje, starejši, nonoti, maske in navadno oblečeni ljudje so se priklonili trinajstemu vladarju razposajenosti, plesa, mask, prijetnih norosti, fantazije in srčne mladosti. Veliko kraljestvo torej, ki je malokomu dano. Navadni kralji gospodarijo zapletom, konfliktom, policiji, državljani jih ne marajo, najbolj veseli so, ko jo kralj ucvre v izgnanstvo. S pustnim kraljem je popolnoma drugače, ljudje jokajo, ko jih zapusti, namesto stražarjev pošilja na ulice maske, namesto davkov toči vino, skratka, najbolj priljubljen kralj je, kar jih imamo.

Veliki pustni sprevod je šel po Narodni ulici, spremljala ga je velika gruča ljudi, maske, papirnati konfeti, barve in smeh. Pustni vozovi so se pomaknili iz Pikelca, zmagoslavno pot pa so zaključili na Brdini, kjer je bilo slovesno kronanje «Kralja pusta». Za veselje je tu poskrbela osmica.

V velikem sprevodu je sodelovalo trinajst vozov iz različnih vasi. Občine A so se predstavile z velikim modrasom, na katerem je bilo napisano geslo: «Tudi modras naj brani naš Kras». Skratka, najhujša žival naj brani to, kar je nam najdražje. Voz s Kolonje je bil naslovljen po znani televizijski oddaji «Portobello», tu je dobil v italijanskem prevodu naslov «Porcobello», v slovenščini lepi prašič. Fantje s Kolonje so želeli oceniti s tem «veliko» kulturno raven naše televizije. Na vozu so menjavali, kar so hoteli, videli smo celo napis, ko nekdo ponuja Ufo za Kraško hišo. Voz iz Repna je bil posvečen vprašanju kraške energije: na Krasu si ljudje lahko kurijo z drvmi, medtem ko v mestu brez nafte zmrzujejo. Kmetje na Krasu imajo tudi določeno prednost. Voz iz Gropade je bil naslovljen «Preživeli proste cone». Predstavljal je skupino ljudi, ki se v starem vozu peljejo kot zadnji prebivalci iz proste cone. Občine B so se predstavile z vozom «Politična goba». Kot je znano, so letos pristali na našem Krasu NLP, v Praprotu so jih videli in posneli njihov leteči krožnik, naslov voza je bil «Ufa ti ufa». V Trnovci so se lotili vprašanja nezakonitega splava. Na veliki voz so dali razne protestne napise, med katerimi naj naštejemo enega: «Otroci gredo v nebo, matere pa pod zemljo». Banovska šola s celodnevnim poukom se je predstavila z veliko skupino malčkov, ki so bili preoblečeni v kraške palčke. Palčki so bili razdeljeni v različne skupine, stari palčki, igre palčkov, kraljica in kralj palčkov itd., bili so zelo ljubki v svojih pisanih palčevskih oblekah. Voz «Kraška klapa» se je predstavil z vprašanjem cene kruha, oziroma kruha poceni, ki ga ni dobiti. Padriče so pripravile voz z naslovom «Italijanska kokoš»; kokoš znese zlata jajca, ta jajca pa vozijo drugi v Švico. Zveza obrtniške družine iz Trsta je napravila voz «Padec orlov», oziroma padec obrtniške dejavnosti. Voz od Ferlugov je predstavljal velik melon, oziroma melon, ki je postal bakcil.

Na seznamu nastopajočih skupin naj naštejemo odličnega in imenitnega Franca Jožefa, ki se je peljal na vozu in so ga stražili huzarji na lepih konjih. V drugi skupini so bila strašila in čardaška princeza. V seznamu posameznih mask so nastopili hudič, angelček, neumen zdravnik in pajac z opico.

Posebna ocenjevalna žirija je proglasila za najboljši voz «Ufa, ti ufo» (voz letečih predmetov) iz Praprota. Na drugo mesto se je uvrstil voz Občine A «Tudi modras naj brani Kras», tretje mesto pa je zasedel voz iz Trnovce «Nezakoniti splav». Med maskami je bila najboljša «hudiček», med skupinami pa je prvo nagrado prejel «Franc Jožef».

O melonih, NLP, kruhu in še čem

MIROSLAVA ŠKERLJA NI VEČ MED NAMI

V ponedeljek je za srčno kapjo umrl Miroslav Škerlj, zaslužen kmetovalec, neuklonljiv borec za pravice slovenskega kmeta v njegovi težki pravdi zoper razlaščevalce naše zemlje, prvi predsednik Kmetijske zadruge, član Kmečke zveze in soustanovitelj Tržaške kreditne banke.

Po dovršitvi osnovne šole v Škednju je pridno poprijel za kmečko delo in mu ostal zvest do zadnjega, tudi potem ko so mu zaradi izgradnje begunskega naselja pri Sv. Sergiju razlastili kar 60.000 kv. metrov zemljišč. Plačalj so mu jih seveda do nesramno nizki ceni, denarja pa kot značajen mož ni hotel, zato so mu razlastitelji kar sami vložili v banko. Proti njim je sprožil tudi sodni postopek, vendar zaman: pobrali so mu ves hrib, ki se še danes po njegovi družinj imenuje Škrljevo. Ko bi tudi drugi slovenski zemljiški lastniki ostreje nastopili, bi nedvomno razlastitveni proces ubral drugačno, počasnejšo pot, morda bi nam ostala kakšna ped zemlje več, zlasti pa bi razlaščenci prejeli večjo odškodnino.

Zaradi slabega vida ni pokojni bil pri vojakih, pač pa je bil v času NOB zaupen terenski delavec. Užalošćeni vdovi Francki Trebec in hčerki izrekamo iskreno sožalje.

PRERANA SMRT VOJKA CARLIJA

Velika množica prijateljev in znancev se je v sredo na Opčinah še zadnjič poslovila od Radivoja Carlija. Potrti obrazi in nemi pogledi so izdajali čustva vseh tistih, ki so ga poznali in ki se niso mogli sprijazniti s kruto usodo, da Vojka, kot so ga imenovali, ne bo več med njimi.

Vsa kratka življenjska pot Vojka Carlija je bila prej posuta s trnjem kot z rožami. Rodil se je pred 33 leti v Trstu in že iz mladih let je moral sam broditi in premagovati vse življenjske težave. Kmalu se je zaposlil in opravljal svoj poklic z vestnostjo mladega človeka, ki si je moral sam pomagati v vsem in povsod. Kljub številnim težavam pa si je korajžno utiral pot skozi življenje zanašajoč se na boljše dni, a mu ni bilo usojeno, da bi jih dočakal. Našel je tudi čas za sprostitev, za hobby, kateremu se je posvetil z vso močjo, tako da je postal tudi prvak v streljanju s karabinko. V lanskem šolskem letu je med drugim tudi poučeval telnično delo na nižji srednji šoli «Fran Levstik» na Proseku.

Vojko je bil izredno priljubljen na Opčinah, kjer je stanoval, in na Proseku, kjer je imel mnogo prijateljev in znancev. Rad se je z njimi ustavljal ob prostem času, malo pokramljal, prebil z njimi mnogo prijetnih ur. Sedaj, ko ga ni več, zapušča v njihovih srcih veliko praznino in spomin, ki ga ne bo mogoče izbrisati.

Dragi Vojko, naj ti bo lahka domača kraška gruda. Sestri Vivjani in drugim svojcem naše najiskrenejše sožalje. V. H.

Preminulemu partizanskemu borcu Marjanu Trampužu

V torek, v zgodnjih popoldanskih urah, si za vedno odšel iz naših vrst, iz še vedno strnjenih vrst trdoživih partizanskih borcev iz tvoje Nabrežine. Zahrbten in neizprosen sovražnik te je počakal v poslednji zasedi in ti vzel telo. Duha ne, ki med nami žari, svetal, ovit v mehke in opojne meglice idealizma, ki si ga z nami nesebično delil še iz časov, ko smo odšli v boj ter iz časov, ko si nas vse po vojni obiskal v rodni vasi. Izšel si iz delavske družine, že zgodaj zamenjal kamnoseško delo za puško tako kot vsa tvoja družina. Da si bil pravega kova mož, si znova in znova dokazoval, tako s svojim humanizmom ljudskega bojevnika kakor na bojišču, ko si stal ob strani svojemu vzoru Albertu Grudnu — Blisku iz Šemolaja. Krvave srage boja so ti prizanesle in dočakal si svobodo v novi Jugoslaviji, tam si ostal, živel, se učil, pomagal ter kot polkovnik JLA in v naponu moči dočakal upokojitev na Reki. Zdaj te med nami ni več, ko bi lahko še dajal, ko bi se lahko videvali in bil z nami, svojimi nerazdružljivimi sobojevniki, obujal žlahtne spomine na prehojeno junaško pot.

Te skromne vrstice podarjamo tudi tvojim najdražjim, tvojima sestrama, tvoji neutolažljivi žalosti prepuščeni materi, ki te je vzgojila v pravega moža, v podobo, ki bo pred nami stala neomadeževana, dokler nam bo dano živeti in boriti se.

Slava tvojemu spominu!

Partizanski borci sekcije ANPI-VZPI Devin - Nabrežina

SPD IGO GRUDEN NABREŽINA

bo v soboto, 3. marca, ob 20.30 priredilo v društveni dvorani

PREŠERNOVO PROSLAVO

Vljudno vabljeni!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Odsek za zgodovino

Vljudno vas vabimo na predstavitev knjige prof. Sama Pahorja

ZAČASNI SEZNAM OSEB

umrlih zaradi ran, ki so jih dobile v Trstu in okolici v bojih od 28. 4. do 3. 5. 1945.

Predstavitev bo v petek, 2. marca 1979, ob 17. uri, v prostorih Odseka za zgodovino, v Ulici Petronio 4

SPD TABOR - OPČINE

OPENSKI GLASBENI VEČERI

V petek, 2. marca, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah 4. glasbeni večer, tokrat v sodelovanju z Glasbeno matico iz Trsta. Nastopili bodo Tea Košuta, absolventka klavirja šole prof. Gojmira Demšarja, Iztok Kodrič, absolvent čela šole prof. Gasperinija, pri klavirju prof. Mojca Šiškovič

Pevski zbor «MARIJ KOGOJ» iz Trsta priredi danes, 25. t.m., ob 17. uri v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, Ulica Brandesia 27/1

PREŠERNOVO PROSLAVO

Na sporedu so zborovske pesmi, recitacije, samospevi in klavirski nastop Andreja Pegana. Sodeluje sopranistka Ljuba Bercè - Košuta ob klavirski spremljavi Tullia Zagheta, dirigentka: Nada Žerjal - Zaghet.

Kino

La Cappella Underground. Zaprto.
Ariston 15.00 «Un matrimonio». Režija Robert Altman. V. Gassman, L. Proietti, G. Chaplin, M. Farrow.
Ritz 16.30 «L'uomo ragno colpisce ancora». Barvni film.
Eden 16.00—22.15 «Ashanti» Peter Ustinov, Kabir Bedi, Omar Sharif, Rex Harrison. Barvni film.
Grattacielo 15.00 — 22.20 «Ciao Ni!» Renato Zero. Barvni film.
Excelsior 16.00 «Il paradiso può attendere». W. Bett., Julie Christie, J. Mason.
Fenice 14.30 «Superman». Marlon Brando. Barvni film.
Nazionale 15.30 «Piccole dorne».
Mignon 10.00—21.30 «La più grande avventura di Ufo Robot - Goldrake all'attacco». Barvni film.
Cristallo 15.00 «Amori miei». Monica Vitti, Enrico Maria Salerno, Johnny Dorelli, Edwige Fenech.
Filodrammatico 15.30 «Adolescenza morbosa». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 15.00 «La grande avventura continua». II. del.
Aurora 15.00 «Come perdere una moglie... e trovare un'amante». J. Dorelly. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 15.00 «Gli occhi di Laura Mars». Barvni film.
Vittorio Veneto 15.00 «Eutanasia di un amore». Barvni film.
Volta Milje Zaprto.

Gledališča

VERDI

V sredo ob 20. uri opera «Ernani», vodil jo bo Francesco Molinari Pradelli, režiser pa je Carlo Maestrini. Jutri ob 18.45 bo v CCA opero predstavil Giuseppe Pugliese.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri bo na sporedu «Pigmalion». G. B. Shawa v izvedbi gledališke skupine Cooperativa Teatro Mobile, ki jo vodi Giulio Bosetti. Kupon št. 6 v alternativi. Zadnja ponovitev.

* * *

Od 27. februarja bo nastopala Komedija iz Zagreba z glasbeno komedijo «Jalta, Jalta». Izvedba v italijanščini. Kupon št. 7.

AVDITORIJ

Danes ob 16. uri red prva nedelja bo na sporedu «Vecchio Mondo» Alekseja Arbuzova. Igrata Lina Volonghi in Ferruccio De Ceresa. Predstava za abonma kupon št. 6.

* * *

Danes ob 11. uri bo nastopil komorni ansambel gledališča Verdi, ki ga vodi Severino Zannerini. Na sporedu bodo trije koncerti J. S. Bacha.

Koncerti

V Avditoriju bo danes, ob 11. uri koncert komornega ansambla Verdijevega gledališča, ki bo izvajal Bachove skladbe. Listki so na prodaj v Pasaži Protti.

Jutri, 26. februarja, bo v gledališču Rossetti koncert Amsterdam's ensemble pod vodstvom Reinberta de Leeuwa za abonma tržaškega koncertnega društva.

Izleti

Združenje Union priredi 4. marca, ob priliki praznovanja dneva žena poseben izlet v Ravascletto. Informacije in prijave na sedežu združenja v Trstu, Ul. Valdirivo 30, telefon 64-459 vsak dan razen ob ponedeljkih od 10.30 do 12. ure in v četrtkih od 17. do 19.30.

SPDT prireja ob priliki 13. ZŠI, ki bodo v Ravasclettu v nedeljo, 4. marca, avtobusni izlet. Vpisovanje vsak dan na sedežu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20) od 11. do 12. ure.

Prireditve

Društvo slovenskih upokojencev priredi v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20, II. nadstropje, 8. marca, ob 16. uri praznovanje dneva žena. Vljudno so vabljeni vsi člani in drugi.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Osliček Arleho vas vabi na pustni oslički ples! Zelene princeske, pirati, Goldraki, kavbojci in vmes prav vse, kar leze in gre — celo običajni ljudje!

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE IN RIGANJE

danes, 25. t.m., ob 14.30 v Kulturnem domu v Trstu. Začetek programa ob 15. uri.

Prodaja vstopnic od 14. ure dalje pri blagajni Kulturnega doma.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
Sezona 1978-79

BERTOLT BRECHT

MATI KORAJŽA IN NJENI OTROCI

V četrtek, 1. marca, ob 16. uri — abonma red H.
V petek, 2. marca, ob 16. uri — abonma red I.
V soboto, 3. marca, ob 20.30 — abonma red E — druga sobota po premieri.
V nedeljo, 4. marca, ob 16. uri — abonma red G — druga nedelja po premieri.

V barkovljanskem društvu bo v torek, 27. t.m.,

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

z bogatim srečolovom. Začetek ob 15. uri.

Vljudno vabljeni!

ŠZ BOR in PD S. ŠKAMPERLE

prirejata v torek, 27. t.m., ob 15. uri v dvorani na stadionu 1. maj

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

ob zvokih veselega ansambla. Rezervacija miz v ponedeljek, 26. t.m., od 20. do 22. ure v dvorani ali pa na tel. št. 51-377

Domska skupnost gojencev slovenskega dijaškega doma «Srečko Kosovel» v Trstu, priredi v torek, 27. t.m., ob 20.30

PUSTNI PLES

Informacije in vabila dobite v dijaškem domu Ulica Ginnastica 72, tel. 57-31-41.

Domska skupnost

ŠPORTNO DRUŠTVO «POLET»

vabi na

PUSTNI PLES

v torek, 27. februarja 1979 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v trgovini KERAMIKE in SANITARIJ v Narodni ulici 160.

SPDT prireja jutri, 26. t.m., ob 20. uri v Dijaškem domu v Trstu tradicionalni

PUSTNI PONEDELJEK

Na sporedu bodo ples ob ploščah, srečolov z bogatimi nagradami in razne igre. Za jedačo in pijačo je preskrbljeno.

Vabljeni vsi, predvsem maske!

PD VESNA in ŠD MLADINA

prirejata v torek, 27. t.m. v kriškem Ljudskem domu.

PUSTNI PLES

V torek popoldne bo tudi tradicionalni ples za otroke.

ŠD Primorje priredi v torek, 27. t.m., od 21. do 4. ure v sedežu društva

PUSTNI PLES

Rezervacije v prostorih športnega društva v večernih urah.

PD VALENTIN VODNIK

priredi v torek, 27. februarja, ob 15. uri

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

v društveni dvorani. Vljudno vabljeni vsi naši malčki.

ODBOR

PD SLAVEC - Ricmanje—Log

priredi danes, 25. februarja, v Babni hiši v Ricmanjih od 15. do 18. ure

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

in od 20. do 24. ure

PUSTNI PLES

Igral bo ansambel POMLAD.

Vstop je prost!

Danes bo v

PODLONJERJU

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

ki ga prirejata Združenje Union in odbor Ljudskega doma. Pustni ples bo v dvorani Ljudskega doma v Podlonjerju — Ul. Masaccio 24, s pričetkom ob 15. uri.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA in ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

REVIJA PEVSKIH ZBOROV

PRIMORSKA POJE 1979

MILJE — 4. marca, ob 16. uri v kinodvorani Verdi.
POSTOJNA — 9. marca, ob 20. uri v Domu kulture.
GORICA — 10. marca, ob 20.30 v Avditoriju.
DIVAČA — 11. marca, ob 16. uri v Kulturnem domu.
AJDOVŠČINA — 16. marca, ob 20. uri v Kulturnem domu
BRANIK — 17. marca, ob 20. uri v Kulturnem domu.
KOBARID — 18. marca, ob 16. uri v Kulturnem domu.
PROSEK — 23. marca, ob 20.30 v Kulturnem domu.
KOPER — 24. marca, ob 20. uri v mestnem gledališču.
ČEDAD — 25. marca, ob 15. uri v kinodvorani Ristori.

VLJUDNO VABLJENI!

GALERIJA
«TEATRO ROMANO»
Ul. Donota 20 Trst

ima na razpolago dela:

DEMETRIJA CEJA
ROBERTA HLAVATYJA
GRUPE &
ATILIJA KRALJA
RENZA POSSINELLIJA
DEZIDERIJA ŠVARE
FRANKA VECCHIETA
BORISA ZULJANA
EDIJA GANDRUSIJA
MARJANA KRAVOSA

URNIK:
ob delavnikih od 18. do 21. ure
ob praznikih od 10. do 13. ure

KMEČKA ZVEZA ALLEANZA CONTADINA

VABI

na OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 11. marca 1979, ob 9. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4

Dnevni red:

— Izvolitev predsednika občnega zbora
— Predsedniško poročilo
— Poročilo tajništva
— Poročilo nadzornega odbora
— Pozdravi in diskusija
— Volitve
— Razno

V morebitnem drugem sklicanju, pol ure po prvem, je občni zbor sklepčen ob vsaki udeležbi. Sledila bo zakuska.

PD FRANCE PREŠEREN
in
PUSTNI ODBOR IZ BOLJUNCA
priredita

PUSTNI PLES
V GLEDALIŠČU F. PREŠEREN V BOLJUNCU

25. februarja, DANES od 21. do 1. ure
26. februarja, JUTRI od 20. do 24. ure
27. februarja, TOREK od 21. do 4. ure

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE
DANES, 25. februarja, od 15. do 18. ure

Vse večere igra ANSAMBEL **SUPERGROUP** razen jutri, ko vas bo zabavala **BOLJUNSKA GODBA NA PIHALA**

Deloval bo dobro založen bar

VABLJENI!

ORDINACIJA PLASTIČNE IN ESTETSKE KIRURGIJE
dr. DANILO MUŽINA

Za rešitev vsakega estetskega problema od **CELULITISA** do katerekoli poškodbe. Sprejema telefonska naročila v TRSTU — UL. G. GALLINA 5 — TEL. 65728 (vsaki dan 16 - 19)

TRGOVINA Z OTROŠKIMI ARTIKLI

BabySHOP

sporoča

da se je preselila iz Ulice S. Lazzaro

v Ulico PALESTRINA 3 - Telefon 73 28 89

(v bližini veleblagovnice STANDA, med Ulico sv. Frančiška in Ulico Battisti)

Ste pravi ljubitelji kave?

Cremcaffè PRIMO ROVIS *vam nudi:*

1. široko izbiro najboljše kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu.

CREMCAFFÈ pomeni jamstvo za kakovost
CREMCAFFÈ Vam nudi vedno najboljše

Na razpolago je v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

TRGOVINA POHIŠTVA

LA SERENISSIMA

TRST - Ul. Barbariga 5 (Rojan) - Tel. (040) 42.12.74

Izredna prodaja po tovarniških cenah

Spalnice, dnevne sobe, kuhinje, sedežne garniture

Vsem strankam v dar lestenec ali drug predmet za opremo doma

Mali oglasi

NA GLAVNEM trgu v Ročinju je na prodaj stavba štev. 92, ki ima tudi vrt. Kdor bi se za nakup zanimal, naj se obrne do Franca Bevčarja, 65215 - Ročinj štev. 40.

IŠČEMO tri izvode gledališkega lista Ljubljanske drame Arbuzova «Staromodna komedija». Telefonirati na Primorski dnevnik, številka 794672 int. 28.

IŠČEM zdravnika/co (lahko začetnik) družabnika za sodelovanje v specializiranem kozmetičnem salonu. Ponudbe pisati na Primorski dnevnik pod šifro «DELO».

PRODAJAM rabljeno kuhinjsko pohištvo «formica», hladilnik, plinski štedilnik, šivalni stroj «Singer» ter zakonsko spalnico. Ogled v Ul. Agro 3/2 pri družini Halfter.

DAJEM v najem gostilno družini, ki bi jo hotela voditi. Ponudbe na telefon 418395 vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 19. ure, razen v soboto in nedeljo.

OSMICA — Boris Primožič je odprl osmico v Ul. Kobler 17 — pri Magdaleni. Toči belo in črno vino.

DVAINDVAJSETLETNA s 7-letno prakso v lekarni, menja delovno mesto samo, da bi izboljšala delovni položaj Pisati na Primorski dnevnik pod šifro «Lekarna».

UGODNE AVTONOVOSTI. Carli proda 850 '68; 127 '72-73; alfasud '73; AR 2000 '72; 128 '72; 124 '68; 125 '68-'71-'72; A 112 '70; R 16 '72; AR 1300 '70; 238 furgon '69; ford transit '70; 124 '71 Ogled v Ulici B. Cavale št.

IŠČEM stanovanje v najem (najmanj dvosobno) v Trstu ali okolici. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika.

OSMICA — Lupinc v Praprotu ima odprto osmico in toči belo in črno vino.

ZVOČNIKE RCF model BR 40 prodajam za 200.000 lir. 1 woofer 250 mm, 1 midrange 491 mm, 1 tweeter 32 mm. Moč 40 W - FMS; 8 ohmov Velikost 32x56x26 cm; teža 15,5 kg. Telefon 93689 od 19 do 21. ure.

DARUJEM otroško posteljico dobro ohranjeno. Telefonirati na številko 751243.

TRGOVSKO PODJETJE — skladišče gradbenega materiala — išče eno delovno moč. Zaželeno znanje slovenščine. Ponudbe pošljite na upravo Primorskega dnevnika pod šifro «Delavec».

IŠČEM hišo z vrtom ali brez, pa tudi zemljišče za zidavo ali za obdelavo. Telefonirati na št. 228390.

KUPIM renault TS 16 ali standart. Plačilo v gotovini. Telefonirati na številko 0481 - 77106 - Ronke.

PRODAM dvobatni kompresor za zrak, zmogljivost 100 litrov, 2 leti star, malo rabljen. Ogled Doberdob, Bonetska (Ul. Boneti) 2.

TRGOVINA posode in železnine Pertot Fioretta - Prosek št. 5 obvešča svoje cenjene odjemalce, da v mesecu februarju nudi 10 odst. popust na vsem blagu.

KROJAČNICA za moške in ženske z novimi vzorci. Blago za zimske plašče, suknjiče, obleke in originalni tirolski loden. Obračamo plašče. Košuta Drev. D'Annunzio 11 poslopje kina Capitol.

FILATELISTI IN NUMIZMATIKI POZOR! Bogato izbiro za obe dejavnosti, pa še ves pribor zanju poleg brezplačnih informacij vam nudi: dr. Bogo Senčar, Filatelistična trgovina, Ul. Tor Bandena 5, Trst (za Questuro) telefon 68-152.

POTUJETE V RIM? V slovenskem hotelu Bled imate na razpolago hotelske usluge po različnih cenah, restavracijo z jedili po naročilu, zaprt parkirni prostor, ugodno menjavo dinarjev. Vsaki vaši prošnji radi volje ustrežemo. Obrnite se na upravo hotela Bled, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Rim telefon 06/777102.

«CITROEN» — mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov Ul. Rittmayer 4/a.

OPTIKA
VIKJ
Ul. Buonarroti 6
TRST

- NAOČNIKI
- KONTAKTNE LEČE
- OPTIČNI APARATI
- FOTO - KINO MATERIAL in razvijanje filmov

ROLICH
NABREŽINA
Kamnolomi 35/c — Tel 20-03-71

KERAMIČNE PLOŠČICE SANITARIJE

Danes, NEDELJA, 25. februarja
SAŠA
Sonce vzide ob 6.51 in zatone ob 17.45 — Dolžina dneva 10.54 — Luna vzide ob 5.51 in zatone ob 16.26
Jutri, PONEDELJEK, 26. februarja
ANDREJ

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 8,6 stopinje, najnižja 4,2, ob 13. uri 8,6 stopinje, zračni tlak 1026,6 mb ustaljen, vlaga 30-odstotna, nebo 4/10 pooblačeno, veter 35 km/h severozahodnik s sunki 55 km/h, morje razgibano, temperatura morja 7,7 stopinje.

Včeraj - danes

Dne 24. februarja 1979 so se v Trstu rodili štirje otroci, umrlo pa je 18 oseb.

RODILI SO SE: Silvia Treu, Andrea Venier, Christian Pribaz, Martina Veglia.

UMRLI SO: 88-letna Rosalia Brazzatti vd. Visini, 59-letni Mario Peytrignet, 69-letna Ida Giugovaz por. Sain, 73-letni Vincenzo Skerlavaj, 37-letni Stelio Cherubin, 76-letni Ruggero Ballis, 83-letna Anna Umek vd. Perazzo, 78-letna Stefania Sever vd. Stilli, 74-letna Regina Sriusso vd. Codotto, 76-letni Luigi Pugliese, 74-letni Silvio Zolia, 68-letna Romilda Cei vd. Vercelli, 71-letna Giovanna Bacci por. Zanello, 80-letni Aldo Mattelini, 73-letni Gabriele Zotza, 76-letni Guido Savio, 63-letni Aldo Rosso, 71-letna Maria Schifflin vd. Stern.

OKLICI: uradnik Paolo Millevoi in uradnica Maria Angela Marchetto, obrtnik Lorenzo Frata in drž. uslužbenka Gabriella Braico, delavec Attilio Debrevi in šolska sodelavka Angela Mosgna, finančni stražnik Emilio Rubano in brezposelna Cosima Caroppo, šofer Alessandro Gorian in gospodinja Silvana Macarol, uradnik Guido Meton in otroška negovalka Patrizia Candelli, inženir Mario Gjannini in šolnica Elena Tuzzi, vratar Claudio Nardini in delavka Silvana Vizintin, pristaniški delavec Antonio Pucer in uradnica Liljana Atanasova, uradnik Dario Zorzenon in uradnica Viviana Bracco, bolničar Paolo Verh in trg. pomočnica Flavia Kvesto, uradnik Orazio Licciardello in univ. študentka Giuliana Marotta, založnik Giovanni Centrone in gospodinja Elisa Papini, kolavdator Fabio Zabbia in uradnica Rossana De Biasio, tehniški uradnik Luciano Mucchiut in uradnica Tiziana Zipponi, profesionist Walter Goina in uradnica Loreta Ribarich, geometer Fulvio Furlan in uradnica Marina Gambino, uradnik Mauro Stroppiana in uradnica Mariagrazia Seriani, kurir Vincenzo Giannino in frizerka Donatella Doz.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172.

ZA VAŠO POROKO...

«FOTOGRAFIA» EGON

Oglasite se pravočasno
Telefon 793-295

TRST, Ul. Oriani 2 (Barriera)

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732-627.

V predpraznične in praznične dneh dnevna in nočna služba deluje nepretrgoma od 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovance INAM INADEL, ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141 Božje polje: Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA

BARI	34	68	71	17	9
CAGLIARI	56	81	40	6	77
FIRENCE	87	71	24	20	45
GENOVA	26	37	39	53	60
MILAN	25	83	45	77	82
NEAPELJ	68	50	6	82	83
PALERMO	47	65	85	27	51
RIM	70	25	76	58	85
TURIN	62	8	21	17	68
BENETKE	89	53	81	1	33

ENALOTTO
X X 2 1 1 2 X 2 2 2 X 1

IZ RAZPRAVE V POKRAJINSKEM SVETU V GORICI

Socialisti zahtevajo posvet o globalni zakonski zaščiti

Vprašanje sta predložila svetovalca Cej in Cumpeta - Leto 1979 odločilno glede ureditve poslovanja pokrajinskega podjetja APT

Socialistična svetovalca Jože Cej in Silvio Cumpeta sta predložila pismeno vprašanje, v katerem se zavzemata, da bi pokrajinska uprava v najkrajšem času poskrbela za posvet o vprašanjih globalne zakonske zaščite Slovencev v Italiji in na katerem naj bi sodelovale vse politične stranke, v katerih se udejstvujejo Slovenci in sicer z namenom, da se prepreči sprejemanje posameznih, največkrat malo premišljenih stališč, brez sodelovanja predstavnikov slovenske narodnostne skupnosti.

Dobršen del seje je bil posvečen poslovanju prevoznega podjetja.

Ustvarjeni so pogoji, da bo leta 1979 odločilno glede dokončne ureditve poslovanja pokrajinskega prevoznega podjetja in sicer v smislu, da bo uspelo zajeziti nadaljnje naraščanje izgube. Tako piše v poročilu, ki spremlja finančni načrt za tekoče poslovanje pokrajinskega prevoznega podjetja in o čemer je v petek zvečer stekla razprava v goriškem pokrajinskem svetu, ki je omenjeni dokument tudi odobril.

Že v lanskem letu so se upravitelji, ki jim je uspelo ugotoviti vzroke, ki so privedli do nevzdržnega finančnega položaja podjetja še pred publicizacijo, nadejali doseči prve konkretne rezultate. Kljub vsestranskemu prizadevanju pa so bili uspehi poslovanja tudi lani še naprej zelo neugodni in to predvsem zaradi zunanjih dejavnikov, kakor so naraščanje življenjskih stroškov, dviganje plač in naraščanje stopnje pasivnih obresti.

Kljub takemu stanju pa je bilo mogoče v lanskem letu doseči tudi nekaj pomembnih uspehov, ki pomenijo osnovo za začetek sanacije finančnega stanja. Podjetje je namreč v znatni meri obnovilo vozni park in poskrbelo za ureditev mehanične delavnice.

Finančni načrt poslovanja pokrajinskega prevoznega podjetja v letu 1979 predvideva 1.958.000.000 lir dohodkov in prav toliko izdatkov. V omenjenih številkah pa je vključena tudi predvidena poslovna izguba, ki naj ne bi presegla 460 milijonov lir. V pokrajinskem svetu ni stekla razprava toliko o posameznih postavkah finančnega dokumenta, kolikor o nekaterih splošnih vprašanjih, politično-upravnega značaja.

Načrt je obrazložil predsednik upravnega odbora podjetja Italo Chiarion (KPI), ki je sicer poudaril, da je pričakovati v tekočem letu rahlo stabilizacijo v poslovanju podjetja, čeprav ostajajo še zmeraj nerešena nekatera bistvena vprašanja, ki pa terjajo skorajšnjih rešitev in bo torej tudi glede slednjih leto 1979 odločilno. Poudaril je smernice, ki so jih upoštevali pri sestavi finančnega načrta in povedal, da je mogoče finančno stanje podjetja izboljšati le z bolj konkretnim posegom dežele. Letos naj bi iz deželnih skladov črpali 570 milijonov lir.

Druge rešitve, kakor povišanje tarif, notranje rezerve ter ustanovitev enotnega prevoznega podjetja za celotno pokrajino v tem trenutku ne pridejo v poštev. Pokazalo se je namreč v lanskem letu, da višanje tarif močno vpliva na padec števila potnikov in da je torej inkaso sorazmerno manjši. Glede notranjih rezerv, predvsem glede boljše izrabe voznega parka, pa so izkoristili že vse razpoložljive možnosti. Vsakršna sprememba bi nalagala nujno zaposlitev nove osebja, kar pa je spričo veljavnih zakonskih predpisov nemogoče.

Glede ustanovitve enotnega pokrajinskega podjetja z združitvijo treh obstoječih javnih podjetij in vključitvijo dveh zasebnih, pa je bilo itak veliko govora v preteklosti. Tako rešitev bi nedvomno odobravali politiki, glede gospodarskega poslovanja pa bi odprla vrsto težko rešljivih vprašanj.

Po razpravi in odobritvi proračuna podjetja APT je pokrajinski svet sprejel sklep o najetju posojila v znesku 400 milijonov lir za preureditev in razširitev pokrajinske gluhonemnice.

Kmalu na voljo sladkor proste cone

Gospodinje v teh dneh tožijo, da ni moč dobiti v trgovinah sladkorja proste cone. Ta ugotovitev je resnična za prva letošnja dva meseca, čeprav je tudi res, da je običajna potrošnja manjša od razpoložljivih količin, tako da so v začetku letošnjega leta mnogi imeli na voljo v trgovinah še lanske količine.

Stvar se je sicer prav v teh dneh premaknila z mrtve točke, kajti v razširjenem odboru goriške trgovinske zbornice so v sredo sklenili izdati grosistom - uvoznikom bone za uvoz 25.000 ton sladkorja. O ceni pa mora še odločati pokrajinski odbor za cene. Zdi se, da bo zaradi ugodne konjunkture na svetovnem trgu tudi letos cena enaka lanski. Na področju goriške proste cone stane sladkor približno polovico od onega v prosti prodaji v državi. Dobijo ga na nakaznice stalni prebivalci občin v goriški pokrajini.

PROSVETNO DRUŠTVO SOVODNJE

priredi jutri v Kulturnem domu ob 15. uri

OTROŠKO PUSTOVANJE

Vabljeni vsi otroci!

Slovenska prosvetna zveza, Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ in ŠZ Dom priredijo v torek, 27. februarja, ob 16. uri v Prosvetni dvorani v Gorici

OTROŠKO MAŠKARADO

Na sporedu so predvajanje filmov, srečolov z dobitki, zabavne točke in igre.

VABLJENI VSI OTROCI!

OB MEDNARODNEM PRAZNIKU 8. MARCU

TEDEN SLOVENSKIH ŽENA ZA GLOBALNO ZAŠČITO

Osrednja prireditev bo 3. marca v avditoriju - Pobuda Ženskega iniciativnega odbora

O sedaj aktualnem vprašanju Slovencev v Italiji, celovitem zakonskem varstvu, prireja Ženski iniciativni odbor v Gorici vrsto prireditev. Osnovni namen teh pobud, združen s proslavljanjem mednarodnega ženskega praznika 8. marca, je mobilizirati slovenskega človeka, ženske in tudi vse ostale pripadnike naše skupnosti, da na čimbolj aktiven in osveščen način spremljajo mnogostranska prizadevanja za zakonsko ureditev našega položaja, ki so v teku na najrazličnejših ravneh in tudi v Rimu. Še zlasti pa je njihov namen o tem vprašanju seznanitj čimbolj širok krog italijanskih sodržavljanov.

V svojem lepaku in letakih ter izjavah namenjenih javnosti, poudarjajo svoje pričakovanje, da se naš položaj ne bo več urejeval samo z obljubami, ampak tudi z dejanji in da kaj takšnega lahko upravičeno pričakujemo potem, ko so to že dosegli Francozi in Nemci.

Slovenci v Italiji, poudarjajo žene, nimamo namena ničesar nikomur vsiljevati, pač pa zahtevati le pravico zase. Ob tem pričakujemo, da se bo italijanska javnost seznanila z našim položajem, ga bolje razumela ter zavrnila šovinistične izpade, ki se v zadnjem času z večjo ostrino pojavljajo na Tržaškem in v Beneški Sloveniji, očitno z namenom, da bi zavrli proces dajanja pravic Slovencem.

Osrednja prireditev v tednu žena za celovito zakonsko varstvo, ki bo trajal do 11. marca, bo v soboto, 3. marca, v deželnem avditoriju v Gorici.

Vnovič v ospredju vprašanje bivših uslužbencev AIAS

Pričakovali smo, da bo po več kakor poldrugem letu odlašanja, nejasnosti in raznih birokratskih težav, končno le rešeno vprašanje stalne namestitve 27 uslužbencev bivše sekcije združenja za pomoč spastičnim bolnikom v Tržiču, AIAS, ki so od začetka lanskega leta zaposleni pri pokrajinskem konzorciju za pomoč in rehabilitacijo duševno in telesno prizadetih oseb. Te dni pa je prišlo nepričakovano sporočilo, da je deželni nadzorni organ zavrnil sklep pokrajinskega sveta o zaposlitvi omenjenega osebja v sklopu pokrajinskega konzorcija.

Vsled tega je nastal zelo neprijeten položaj. Tako piše v tiskovnem poročilu enotnega tajništva sindikata uslužbencev krajevnih ustanov. Obstaja namreč resna nevarnost, da 27 uslužbencev ne bo prejelo plače za mesec februar.

O odločitvi deželnega nadzornega odbora, ki pomeni hud udarec za reorganizacijo socialnega skrbstva na področju goriške pokrajine, je bil govor tudi na petkovi seji pokrajinskega sveta in sta na to vprašanje opozorila svetovalca Poletto in Pirellova, medtem ko je predsednik, prof. Silvano Pagura, zagotovil, da bo pokrajinski odbor v kratkem napravil ustrezne korake, da pride do skorajšnje razjasnitve.

Enotno tajništvo sindikata uslužbencev krajevnih ustanov je takoj ko je zvedelo za neugodno stališče deželnega organa, sklicalo stalno skupščino v prostorih konzorcija, medtem ko bo jutri zjutraj od 10. uri javna manifestacija pred deželnim sedežem. Tajništvo enotnega sindikata pa je pozvalo predsednika deželnega odbora, deželne svetovalce goriške pokrajine, člane upravnega sveta konzorcija, tajnike političnih strank, predsednika pokrajinske uprave in župane občin, ki sodelujejo v konzorciju na sestanek, ki bo jutri zvečer na sedežu pokrajinske uprave v Gorici. Na sestanku bodo skušali najti rešitev, ki bo zagotavljala nadaljevanje storitev, ki neposredno zadevajo kakih 250 družin na Goriškem.

POMEMBNO GOSPODARSKO ZBOROVANJE V GORICI

Kako zagotoviti gospodarski razvoj zapostavljeni in nerazviti Goriški

Uvodno poročilo predsednika trgovinske zbornice Lupierija - Posegi Fortune, Colleonija in Bacicchija - Zborovanje se bo nadaljevalo prihodnjo soboto

V eno ugotovitvijo se vsi strinjajo, namreč, da je goriško gospodarstvo v globoki krizi, prav gotovo globlji kot italijansko gospodarstvo na splošno. Razhajajo pa se pri izbiri nadaljnjega razvoja kot sredstva za premostitev sedanje krize. Tak je osnovni vtis, ki ga zapušča gospodarsko zborovanje o zaposlitvenih težavah na Goriškem ter možnosti za njihovo odpravljanje. Dogodek je vsekakor velikega pomena, tako zaradi udeležbe, kakor tudi zaradi njegove odmevnosti. Pokrajinska uprava si je s to pobudo izstavila dobro napotnico za prihodnje, saj je izvedla eno izmed pomembnih obveznosti gospodarskega sporazuma, sklenjenega med demokratičnimi strankami, ki podpirajo enobarvni odbor. Čas bo pokazal, če je bila zadeva pravilno načeta in če bo posvet nakazal celovite in uresničljive rešitve.

Sestanek je odprl pokrajinski predsednik Silvano Pagura, ob njem pa so za predsedniško mizo, poleg poročevalca, predsednika trgovinske zbornice Delia Lupierija, sedeli še parlamentarci Loris Fortuna, Silvano Bacicchi, Tino Marocco in Mario Fioret ter deželni odbornik za industrijo Dario Rinaldi. Pomembnost tega dogodka je nadalje označevala prisotnost županov iz Gorice in Tržiča De Simoneja in Maiana, deželnih odbornikov in svetovalcev, pokrajinskih in občinskih svetovalcev, predstavnikov demokratičnih strank, delodajalcev, sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL, slovenskih gospodarskih organizacij itd.

Po uvodnem pozdravu predsednika Pagure, ki je razložil vzroke in cilje zborovanja, je Delio Lupieri v obširnem poročilu razčlenil stanje v vseh poglavitnih gospodarskih dejavnostih naše pokrajine ter se je uvodoma zadržal pri podgorski tekstilni tovarni, Italcantieri, SIMO, Acciaierie Alto Adriatico, kjer je zaposlitvena raven v zadnjih letih najbolj padla. Nekoliko boljši je po besedah Lupierija položaj v gradbeništvu, medtem ko kaže dovolj vitalnosti obrtništvo. Poudaril je važnost jugoslovanskih kupcev pri razvoju drobne trgovine ter zlasti podčrtal uspešnost mednarodne trgovine.

Velik pomen je pripisal osimskemu sporazumu ter s tem v zvezi predlagani spremembi maloobmejnih sporazumov.

Najobsežneje je obravnaval zračni, pomorski in zemeljski promet, preko katerega se najbolje oblikuje vloga obmejne pokrajine kot je Goriška, postavljena na križišče pomembnih mednarodnih tokov med srednjo, zahodno in vzhodno Evropo ter Sredozemljem. S tem v zvezi je Lupieri predlagal okrepitev letaliških naprav, ki naj omogočajo boljše zračne povezave s sosedi. Glede pristanišča v Tržiču je predlagal, naj ga vključijo v deželni pristaniški sistem. Ostro je kritiziral, da so pri dodeljevanju sredstev za 27 italijanskih pristanišč, skoraj v celoti spregledali tržiškega; od 800 milijard so mu dodelili samo 4.

Na področju cestnih prevozov deluje 480 obrtniških in industrijskih podjetij. Njihov razvoj je bil mogoč prav zaradi obmejne lege Gorice in njenega območja. Lupieri je govoril o nujnosti izgradnje cestnih infrastruktur, mejnega prehoda ter avtocestnih povezav v Sloveniji.

Visoko je postavil turistično dejavnost ter navedel nekatere pobude za razvoj navtičnega turizma, izgradnjo marin in ustanovitev pomorske varnostne službe za mala plovila, pri kateri že sodeluje tudi Jugoslavija. Lupieri je nanizal tudi nekaj podatkov, ki osvetljujejo zaposlitveno raven. V letu 1977 so pri dopolnilni blagajni našteli 1,3, ali pa že 2 milijona delovnih ur. V goriški pokrajini se je od leta 1971 do lani število prebivalstva zvišalo za 3,5 odstotka, zaposlenost v proizvodnih sektorjih pa je padla za 7,7 odstotka, kar je precej slabše od vsedržavnega poprečja. Ob koncu je omenil predloge za izgradnjo avtoporta, ustanovitev konzorcijev industrijskih con, zaseg zemljišča za obrtniške dejavnosti ter pobude za razvoj turizma.

V razpravo je poseglo več vidnih javnih delavcev. Zaradi številnih prijav bodo zborovanje prenesli na prihodnjo soboto, ko bo predsednik Pagura povzel sklepne misli. Prvi se je prijavil k besedi poslanec Loris Fortuna, predsednik komisije za industrijo pri poslanski zbornici. Povedal je, da bodo v sredo v komisiji pričeli obravnavati dekret Prodi, ki predvideva posege za največja s krizo udarjena podjetja. V okviru tega sklepa bi morali imenovati superkomisarje, ki bodo zadolženi za reševanje posameznih obratov. Če bo šlo vse kot si nadejajo, bo imela vlada v času enega meseca v rokah dovolj učinkovito sredstvo za uspešne posege.

Predstavnik enotne sindikalne federacije CGIL, CISL, UIL Aldo Colleoni se je v svojem razčlenjenem poročilu dotaknil vseh gospodarskih dejavnosti, od turistične do obrtniške, do prevozne in industrijske. Zavzel se je za izdelavo stvarnega načrta in za dogovor med političnimi in sindikalnimi silami, da se goriška pokrajina odrinjena kot je, ter vrh vsega še nerazvita, postavi na svoje noge. Predlagal je sklicanje drugega deželnega zborovanja podjetij z državno udeležbo, smotrno izkoriščanje sredstev goriškega fonda in ovrednotenje fizičnega dela (ogromna brezposelnost mladine s srednjo in visokošolsko izobrazbo). Predlagal je izvajanje ustreznih pobud na pokrajinski, deželni in vsedržavni ravni.

Senator Silvano Bacicchi pa je dejal, da je položaj v resnici slabši, kot ga opisuje Lupieri. Zaradi krize obstaja nevarnost zapore velikih obratov, na katerih sloni gospodarski razvoj. Bacicchi se je odločno zavzel za javen poseg ter kritiziral denarne podpore, ki jih država daje nepreverjenim načrtom in pustolovcem. Tudi on je predlagal sklicanje deželne konference o državnih udeležbah ter opozoril na velik kapital, ki ga imamo v številni in visoko kvalificirani delovni sili v Italcantieriju. To silo — je dejal — je potrebno pravilno izkoristiti, pa četudi ne bo gradila ladij.

Doberdobske ženske bodo proslavile 8. marec

Ženski iniciativni odbor v Doberdobu je v petek sklical širši sestanek, da bi se ženske domenile za letošnjo proslavo 8. marca. Predstavnice ŽIO so prisotnim predlagale, naj bi bila proslava dneva žena v Doberdobu v soboto, 10. marca, s koncertom mešanega pevskega zbora «France Bevk» iz Prvačine, kratkim skečem in govori. Po proslavi bo sledila zabava z vaškim harmonikarjem. Na seji je bil tudi govor o pripravi večerje in plesa za vse poročene žene, za katero se bo treba že zmeniti kje in kdaj.

Zadnja točka petkove seje je bilo predavanje o psihološki vzgoji otroka, ki ga prirejajo doberdobske ženske. Ker bo predavanje zelo poučno in zanimivo, vabijo ženske vse starše, naj v čimvečjem številu pridejo v sredo, 7. marca, ob 20. uri v prosvetno dvorano v Doberdob, kjer bo o problemih otroka govorila otroška psihologinja.

Klavdija Sulič

ŽENSKI INICIATIVNI ODBOR ZA GORIŠKO

priredi v soboto, 3. marca 1979, ob 20.30 v deželnem avditoriju v Gorici, Ul. Roma, osrednjo proslavo

MEDNARODNEGA ŽENSKEGA PRAZNIKA

posvečenega globalni zakonski zaščiti Slovencev v Italiji.

NASTOPAJO :

— otroški pevski zbor «Oton Župančič» iz Štandreža;
— ritmična skupina ŠZ Dom iz Gorice;
— priložnostni govor in recitacija;
— ženski pevski zbor «Oton Župančič» iz Štandreža;
— ritmično - glasbeni recital osnovne šole «Milojke Štrukelj»;
— folklorna skupina «Liz Luzi gnutis» iz Gorice;
— moški pevski zbor «Andrej Paglavec» iz Podgore;
— inštrumentalni ansambel «Lojze Hlede» iz Števerjana.

Vabimo vas tudi na otvoritev razstave IKEBANE, ki bo ob 10. uri v razstavni dvorani deželnega avditorija

MED RAZPRAVO O PRIZIVIH REGULACIJSKEMU NAČRTU

Prekinjena razprava o prizivih zaradi nesklepčnosti občinskega sveta

V strogem mestnem središču naj javne ustanove poskrbijo za sanacijo nekaterih starih predelov - Prekinitev seje ob razpravi o hišah v Ul. Torriani

Zaradi nezadostnega števila prisotnih svetovalcev je župan De Simone prekinil po enajsti uri v petek zvečer sejo občinskega sveta. Ta čas je bilo na dnevnem redu glasovanje o prizivih lastnikov stavb v Ulici Torriani (obče znanimi z imenom «New York») proti predlagani razlastitvi in novigradnji ljudskih hiš na njihovem mestu, v dvorani je bilo samo 19 svetovalcev. Zato je župan jezno prekinil sejo. Razprava o prizivih se bo nadaljevala jutri, ko se občinski svet ponovno sestane.

Kot smo že včeraj omenili se je na petkovi seji pričela razprava o prizivih proti regulacijskem načrtu. Po uvodnih besednih spopadih se je pričela razprava o prvi skupini ugovorov, ki so se nanašali na stavbe v starem mestnem središču, t.j. v ulicah Ascoli, Baiamonti in Rabatta. Nadzorništvo za spomeniško varnost je zahtevalo svoje nadzorstvo. Nekateri svetovalci, liberalec in fašisti, so bili za to, da bi zasebnim lastnikom dopustili, da popravijo svoje hiše. Vsi ostali pa so bili proti tem predlogom in zahtevali, da morajo javne ustanove poseči vmes le če se da. To se je pokazalo tudi pri glasovanju, ko so bili ugovori zavrnjeni. V razpravo so posegli Tuzzi, Fornasir, Coceani, Sanzin. Slednji je dejal, da krona ta sklep zahteve raznih strenk, da se ljudske hiše gradijo tudi v središču mesta in ne samo na periferiji, t.j. v Štandrežu ali Ločniku. Odbornik Zucalli je sicer vzel v poštev predlog liberalnega svetovalca, vendar bi morale javne ustanove najprej poskusiti da same rešijo to vprašanje.

Sledila je razprava o drugem sklepu, v katerem je kar 22 ugovorov. Svetovalci so sklenili, da bodo o vsakem teh ugovorov razpravljali in glasovali posebej. Precej lahko je bilo s prvim, t.j. z ugovorom nun iz Ulice Brigata Pavia (bivša bolnišnica), ki so se uprle sklepu, da bi na obširnem zemljišču zgradili ljudske hiše. Ugovor je bil soglasno le delno sprejet, ker so dopustili možnost novega izhoda v poslopje. Tako so omejili na tem področju gradnjo ljudskih hiš za sedem ali osem stanovanj.

Huje pa je bilo pri razpravi o prizivih lastnikov stavb v ulicah Torriani in Sile. Gre za več kot 50 stanovanj ljudskega značaja, ki so v zasebni lasti. Eno stavbo so izpraznili po predlanskem potresu. Lastniki so izjavili, da bodo stavbe sami popravili in s tem v zvezi tudi vložili ugovor proti sklepu občinskega sveta, da se te hiše poderejo in na njihovem mestu zgradi hiše IACP. Svetovalec Sanzin je ugovarjal stališču odbora, ki zavrača ugovor lastnikov, in dejal da je to stališče slabo utemeljeno. Kje bo občina našla milijardo in pol, ki je potrebna za odkup stavb in zemljišča in podrtje stavb? Kje namestiti štirideset stanovalcev v času ko bi hiše podrli in zgradili nove? Proti stališču odbora se je izrazil tudi svetovalec Paulin, medtem ko so bili svetovalci Coceani, Tacchinardi, Tuzzi za to, da se upošteva sklep odbora. V trenutku ko bi bilo moralo priti do glasovanja pa se je župan zavedel, da ni seja sklepčna, kajti v dvorani je bilo samo 19 svetovalcev. Oba svetovalca SSk sta šla namreč iz dvorane in nista hotela ponovno v njo. Zato je župan sejo tudi prekinil. Nadaljevanje razprave bo jutri.

ODPRTO PISMO NAŠI JAVNOSTI

Prizadevanja staršev za odprtje šole v Ul. Campi

Starši obsojajo zavlačevanja županstva - Po njihovem sestanku z županom gredo dela hitreje

«Starši otrok, ki obiskujejo slovensko osnovno šolo v Ulici Croce se oglašamo s tem odprtim pismom. Naš namen je, da seznanimo javnost, občinske in šolske oblasti ter razne predstavnike s problemom gradnje nove slovenske osnovne šole v Ulici Campi.

Kot je znano, so lani oktobra ugledni občinski predstavniki obljubili občinskemu svetovalcu Waltritschu, da se bodo učenci, učitelji in didaktično osebje preselili v novo zgradbo v Ulici Campi že po zimskih počitnicah 1978 - 79. Povedati moramo, da se ta šola gradi že cela štiri leta in še ni dokončana. Učenci, ki letos obiskujejo peti razred, že cela štiri leta čakajo na novo šolo. Ne moremo razumeti, skupno z ostalimi sošolci, kako, da se od njih zahteva, naj ne lažejo, da je treba izpolniti dane obljube; teh pravil pa se na žalost večkrat odrasli in ugledni predstavniki ne držijo.

Si lahko predstavljate, s kakšnim veseljem smo vsi skupaj sprejeli vest, da bo šola skoro dograjena, in hitro poskrbeli za pripravo otvoritve nove šole. To je za nas zelo pomemben dogodek. Prizadevali smo si, da bomo s pomočjo naših učiteljev, ki so z veliko dobro voljo pripravili lep in pester kulturni program, pripravili že vse potrebno za okusno zakusko, da bo vse bolj veselo. Zelo smo bili ogorčeni, ker se vse to ni uresničilo. Po zimskih počitnicah smo se starši spet sestali in razpravljali o tej zadevi. Vedeli smo, da so se nekateri slovenski predstavniki zanimali pri županu, pri odborniku za javna dela Zucalliju in na tehničnem uradu, kako potekajo gradbena dela naše šole. V odgovor so prejeli samo obljube, katere, kot vidimo, niso bile izpolnjene.

Tako smo se starši odločili, da osebno nastopamo in protestiramo pri goriškem županu. Naš namen je bil, da to zadevo čimbolj razjasnimo. Hoteli smo izvedeti, kaj je povzročilo to zavlačevanje. Starši smo skušali dobiti čimveč podatkov, kakšna so še razna tehnična dela, ki bi jih morali dokončati. Bili smo tudi pri lastniku zemljišča, ki bi moralo biti razlaščeno, da bi po njem speljali vodovodno in plinsko napeljavo.

16. januarja smo bili v spremstvu občinskega svetovalca Waltritscha sprejeti pri goriškem županu. Prisotna je bila tudi arhitektinja tehničnega urada Torglerjeva. S podatki, ki smo jih nabrali, smo ugovarjali izgovorom občinske uprave. Prišli smo do spoznanja, da je za ugledne občinske predstavnike najljubše opravilo «prekladanje sodov» ali «scarica barili». To se pravi, da nihče noče prevzeti svojih odgovornosti na račun naših upravičenih zahtev. Po enourni debati smo izvedeli, da z dobro voljo in ugodnimi vremenskimi razmerami lahko delo zaključijo v teku enega meseca. Izjavo smo vzeli na znanje in se razšli v upanju, da bodo dela zaključena do 31. marca. Sklenili pa smo, da če do tega datuma šola še ne bi bila dokončana, bomo starši z 2. aprilom obdržali otroke doma. Ker smo trdno prepričani, da je naša zahteva upravičena, upamo, da bodo pristojne oblasti to upoštevale.»

Do tu pismo staršev. V našem listu smo o vprašanju te šole že večkrat pisali in pazljivo sledili dogodkom ter seveda ugotovili, da imajo starši in učitelji prav ko protestirajo proti zavlačevanju občinske uprave. O stvari je bil govor tudi na predzadnji seji občinskega sveta, ko je župan svetovalcu Paulinu odgovoril, da dela potekajo. Vemo tudi, da se je član upravnega odbora mestnega podjetja dr. Štefan Bukovec za stvar izrecno pozanimal pri tehničnem vodstvu podjetja in tam so mu obljubili, da bodo najbrž že v prihodnjem tednu speljali začasno napeljavo elektrike, metana in vode (dokončno bodo stvar uredili v poletnih počitnicah, ker morajo tam zgraditi tudi električno kabino). Vemo tudi, da so v šoli že namestili table in del nepremične opreme, na županstvu so nam povedali, da bodo skoro gotovo v prihodnjih dneh pripeljali iz Brescie premično šolsko opremo. In tudi gradbeno podjetje, ki je šolo gradilo in ki je v začetku februarja, potem ko je minil hud mraz, povezalo šolo z mestno kanalizacijo, obljubilo, da poskrbi čimprej za asfaltiranje dvorišča in nove povezovalne ceste. Upajmo torej, da se bodo stvari kmalu uredile.

Dvignite čimprej bencinske bone

Avtomobilski klub v Gorici obvešča vse zainteresirane, da bodo 14. marca prekinili izdajanje prvega letošnjega obroka bencinskih bonov. Kdor jih ne bo dvignil, bo izgubil dotacijo za prvo polovico leta.

Temperatura včeraj: v Gorici so včeraj zabeležili najnižjo temperaturo —1,6 stopinje, najvišjo pa 9,2 stopinje.

Mladinski center iz Gorice in Mladinski odsek iz Štandreža

vabita na

PUSTNO MAŠKARADO

ki bo v torek, 27. februarja, ob 20.30 v prosvetni dvorani pri «ZLATEM PAJKU»

ŠPORTNO DRUŠTVO JUVENTINA — ŠTANDREŽ

priredi v torek, 27. t.m., ob 20.30 v domu Andrej Budal v Štandrežu

VESELO PUSTOVANJE

VABLJENI!

Kino

Gorica

CORSO 15.30 — 22.00 «La vendetta della pantera rosa». P. Seller in H. Lom.
VERDI 15.15—22.00 «Ernesto». Michele Placido in Virna Lisi. Prepovedan mladini pod 18. letom.
VITTORIA 15.30—22.00 «La grande avventura continua ancora». R. Longan, S. Damante. Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 «Coma profondo».
PRINCIPE 14.00—22.00 «Convoy — trincea d'asfalto».

Nova Gorica in okolica

SOČA 16.00—18.00—20.00 «Ginekolog socialnega zavarovanja». Italijanski film.
SVOBODA 16.00—18.00—20.00 «Jetnica samostanskih zidov». Italijanski film.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici, vabi člane in prijatelje, da se v nedeljo, 4. marca, v čimvečjem številu udeležijo izleta v Sappado ob priložnosti smučarskih tekem Posoškega prvenstva. Obenem obvešča, da je v avtobusu na razpolago še nekaj prostih mest. Prijave sprejemajo samo do 28. t.m.

Prispevki

Urarna Ivan Milkovič iz Krmina je prispevala 20.000 lir za Dijaški dom v Gorici in 9.600 lir za Primorski dnevnik.

Marija Devetak por. Grilj daruje namesto cvetja na grob Marije Juren 6000 lir v sklad za izgradnjo kulturnega doma na Vrhu. V spomin Franceta Semoliča daruje Marija Vižintin 10.000 lir za partizanski spomenik v Jamljah.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage

MARIJE JUREN vd. VIŽINTIN

Posebna zahvala pevcem, g. župniku, zdravnikom, darovalcem cvetja in vsem, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Otroci z družinami

Vrh, 25. februarja 1979

Zdravstveni tečaj v Sovodnjah

V Sovodnjah že nekaj tednov poteka tečaj o zdravstvu in prvi pomoči, ki sta ga priredila sovodenjska sekcija prostovoljnih krvodajalcev in ženski odsek prosvetnega društva «Sovodnje». Predavanja se vrstijo vsak ponedeljek in četrtek v Kulturnem domu in kot kaže naša slika vlada za tečaj zelo veliko zanimanje. Poleg več kot 70 tečajnikov prihajajo na predavanja občasno tudi drugi ljudje. Na sporedu imajo več kot dvajset predavanj. Med predavatelji so zdravniki in drugi zdravstveni delavci iz Gorice, Trsta in Nove Gorice. V pripravo tečaja so prireditelji vložili veliko truda in prizadevanja, dosegli pa so uspeh. Prav bi bilo, da bi v prihodnji sezoni tak tečaj priredili tudi v drugih naših krajih. **Na sliki prizor z enega teh predavanj, v okviru predavateljica dr. Maja Demšar** (Foto Miro Kuzmin).

TEKNOMEC
GORICA, Korzo Italija 76
tel. 81-032
PISALNI STROJI — STROJI ZA FOTOKOPIRANJE — OFFSET
POHISTVO ZA URADE
PISARNIŠKO POHISTVO
SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

KMEČKA BANKA
USTANOVLJENA LETA 1909
GORICA - Ulica Morelli 14
Tel. 2206-2207
TELEX 460412 AGRBANK
VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

PUSTNI OBIČAJI V GORNJEM POSOČJU

Starši so branili hčeram poroko s tistim «ki na pusta roge nosi» v Drežnici

Glavni lik drežniškega pustovanja je «ta grdi», lesena maska živih barv z velikimi ovnovimi rogovi - Poleg «ta grdega» gredo v sprevodu «ta stara dva», par «ta lepih», «ta debel», «cgajnarji» in v novejšem času še osebnosti sodobnega življenja

Drežniške vasi Magozd, Ravne, Jezerca, Drežnica in Koseč so bile v zvezi s pustom že velikokrat omenjene v Primorskem dnevniku. Ljudsko pustovanje v drežniških vaseh nas ne preseneča samo zaradi izjemnih pustnih likov in zaradi spontanega dogajanja na pustno soboto, ampak tudi zaradi svoje trdožive, neprekinjene tradicije. Zato si danes pobliže oglejmo, katere so tiste okoliščine, ki to zanimivo pustno šego ohranjajo pri življenju.

Glavni lik drežniškega pustovanja je «ta grdi», lesena maska («abličje») živih barv z velikimi ovnovimi rogovi, obrobljena s kozjo ali z ovčjo kožo. Fant, ki jo nosi, je oblečen v ovčjo ali kozjo kožo, na hlačah pa ima prišite živopisane cunje. Okoli pasu ima privezane zvonce, v rokah nogavico s pepelom. Lesena «abličja» izdelujejo Drežničani sami, po zgledu starejših ohranjenih mask. Način izdelovanja lesenih mask je v dobršni meri ključ do razumevanja nastanka značilnega drežniškega «abličja».

V preteklosti so bile glavno obuvalo vseh vaščanov lesene, okovane cokle. Kutinov Pepi (40) je povedal, da je njegov oče na leto izdelal tudi do 200 parov cokel. Pri mnogih hišah so imeli za izdelavo cokel posebno orodje, zloženo na majhni priročni mizici. Delavec je sedel pri mizici, v naročju pa je obtesoval in strugal kos lesa. Prav z istim orodjem in v enaki drži pa Drežničani izdelujejo lesene maske, samo da namesto trdega klinovega lesa uporabljajo mehak lipov les in da fino obdelavo maske izvršijo z «letvom» (dletom). Tehnologija izdelave maske se povsem ujema s tehnologijo izdelave cokel, ki so bile glavno obuvalo do kasnih povojnih let in jih je moral znati izdelati vsak priden gospodar. Seveda primerjavi načina izdelave cokle in «abličja» ne zadostuje za zaključek ugibanj o poreklu drežniške maske. Odkriti moramo še poreklo oblikovalnega motiva. Ta pa se nam kar sam ponuja.

Drežniška maska je očitno zoomorfna (živalskih oblik). Animaličen človeški obraz s triumfalnimi živalskimi rogovi in kožo izvira motivno iz domačega drežniškega okolja, dobesedno z dvorišča. Reja drobnice (ovc in koz) je bila do nedavna glavna gospodarska panoga v drežniških vaseh. Pred vsako hišo je bila ograda — «medrnje», kamor so ponoči zapirali drobnico. Neredko so živali nočile na stopnicah v hišo in na ganku. Dnevi, večeri in noči so bili polni ovčjega blejanja in kozjega meketanja. Lahko si predstavljamo kako zlahka se je iz tega živalsko-človeškega sožitja rodila oblika pustne maske. Njeni glavni atributi so živalski rogovi, koža in zvonci.

Gotovo gre pri drežniškem pustovanju tudi za vzgibe, ki presegajo lokalni drežniški okvir, ki so univerzalni in skupni vsem pustnim šegam. Vendar nas bolj zanimajo okoliščine, ki so gnale naprej prav drežniški karneval.

Le tega si ne moremo predstavljati brez domače «fantovške». To je fantovska skupnost, ki v Drežnici še ni odmrla. Pustovanje je samo del njene pristojnosti. «Fantovška» na Silvestra sprejema nove fante, tiste ki so že dobili poziv za nabor. Zvečer v gostilni jih «pezájo» in seznanijo s fantovskimi pravicami in dolžnostmi. Na Novo leto ima novi fant na suknjiču pripet pušeljc in mora z njim na ofer okoli oltarja. Tudi čez leto imajo fanti dovolj dela. Če se kateri poroči mu napravijo «porton» iz smrekovih vej. V četrtek pred poroko «ustavijo balo» in zahtevajo odškodnino. Gorje, kdor ne plača ne za porton in ne za balo. Tistemu zvonijo vsako noč ob polnoči pod okni toliko časa, da si ne primisli. «Fantovška» pa ne skrbi samo za zabavo. Njen odbor (predsednik, blagajnik in dva obveščevalca) organizira solidarnostno pomoč ostarelim vaščanom. Največkrat se fantje zberejo, da pripravijo drva ali spravijo seno. Na taki akciji se zbere tudi do 30 fantov-prostovoljcev.

Sedaj pa poglejmo kako «fantovška» skrbi za pustovanje. Nositi «abličje» za pusta je stara fantovska pravica, ki pa ji ni vedno prizevala vsa vaška skupnost. V preteklosti so predpustne priprave tekle v veliki tajnosti, kajti nasprotniki pustovanja so lahko kasneje udeležencem (če so jih spoznali), škodili na razne načine. Marsikateri starši so na primer branili hčeram poroko s tistim, «ki na pusta roge nosi». Marsikaterega fanta oče ni smel prepoznati pod masko. Duhovniki so pustove preganjali na vse mogoče načine. Če ne drugače, so za pustne dni protestno odšli iz Drežnice.

Danes se udeleženci ne bojijo sodelovati pri pustovanju, zato pa mogoče ne uganjajo več tako prednih norčij, kot so jih včasih pod zaščito popolne krinke. Še «ta lepi», ki so danes zakrinkani samo s «čuški» (pisanimi papirnatimi trakovi), so imeli včasih pod njimi še ruto čez obraz.

Drežniški fantje: Jože Kutinov, Zoran Fon, Danilo Berginc in Darko Berginc so mi v prijetnem razgovoru opisali predpustne priprave. Vsaka od drežniških vasi ima svoj dan za pustovanje. Drežnica prav dan za pustno soboto. Fantje se v začetku zmenijo, katero masko bo kdo nosil. Najboljši plesalci ali starejši fantje dobijo vlogo «ta lepih», začetniki morajo biti nekaj let «ta grdi» («morajo nositi zvonce») ali «cgajnarji». To so najbolj naporne vloge, saj na primer «ta grdi» cel dan tekajo otroki in dekleti in zganjajo norčije. V današnjem času izjemno sodelujejo tudi poročeni fantje, dobili so izjemno sobotno fantovsko pravico. Zelo častna je vloga vodje, tistega, ki «vozi» cel sprevod. Ta čast navadno doleti fanta, ki se bo drugo leto poročil. Za oznanitev pustovanja ni treba plakatov. V petek zvečer gredo vsi po vasi, zvonijo in razbijajo. To pomeni, da je za soboto vse pripravljeno.

Scenarij sobotnega dogajanja je že dolgo nespremenjen. Zjutraj se oblikuje tradicionalni sprevod, ki ga sestavljajo: vodja, godec, dva para «ta lepih», par «ta starih», «ta debel» pust, «ta grdi» in «cgajnarji». Za njimi gredo še policaj, rezjan, zdravnik, srečolov in «tisti s korpo» (mož nese babo). Sprevod se pred vsako hišo ustavi, vodja potrka s palico po vratih in prosi gospodarja, če sme vesela družba naprej. Razvije se zabaven dialog, posebno kjer zna gospodar duhovito zavračati nepoznane goste. Na koncu jih prijazno povabijo v vsako hišo, godec zaigra, pari zaplešejo. Če so dekleta pri hiši, ostanejo tudi do pol ure.

Opoldne je kosilo v gostilni za vse pustove, povabljeni pa so tudi fantje, ki to leto niso mogli sodelovati (npr. zaradi smrti v družini) in tisti, ki so že prestari za pustne norčije. Po kosilu obiščejo še preostale hiše, nato pa se zberejo na trgu. V veliki predstavi, pri kateri sodelujejo tudi vaščani, ima vsak priložnost, da v okviru vloge pokaže svojo domiselnost, smisel za igro in zabavo.

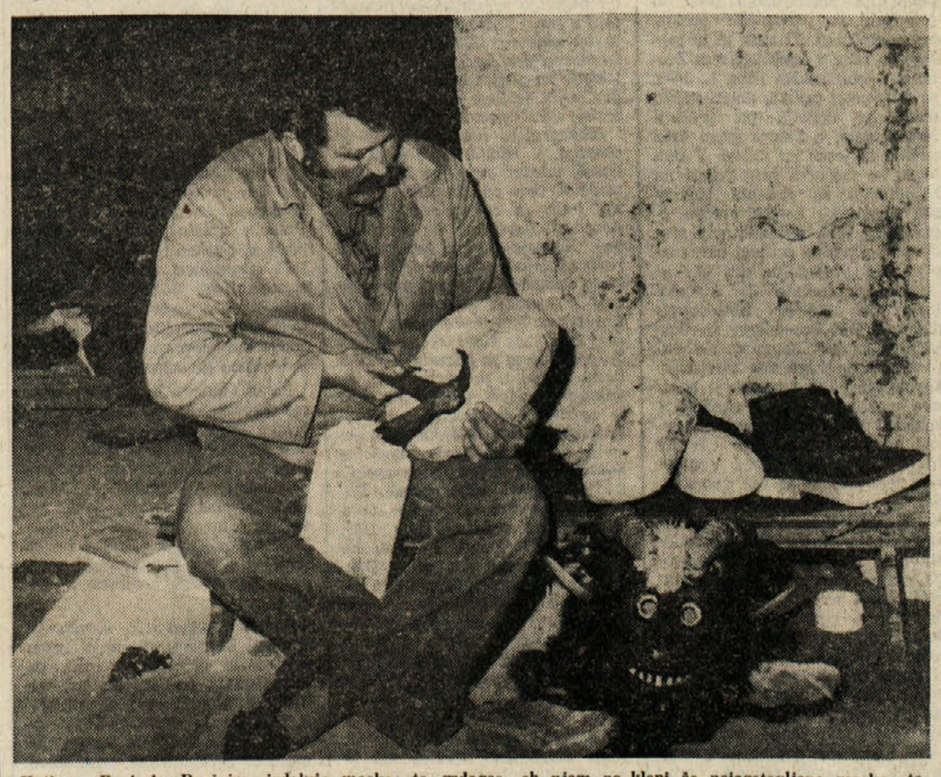
Drežniško pustovanje tako razpade v dve enakovredni polovici, od katerih je prva obrednega značaja, nekakšen obvezni program, popoldne pa se obrednost sprosti v skupinski ustvarjalnosti, kjer pride do izraza smisel za improvizacijo in za igro v čistem teatralnem smislu. «Moraš znat igrati», pravijo drežniški fantje.

Zadnje, tretje dejanje pustovanja se dovrši v torek opoldne, ko pustovalci po hrupnem nočnem sprevodu na koncu vas ustrelijo pusta («ta debelega») in ga zažgejo.

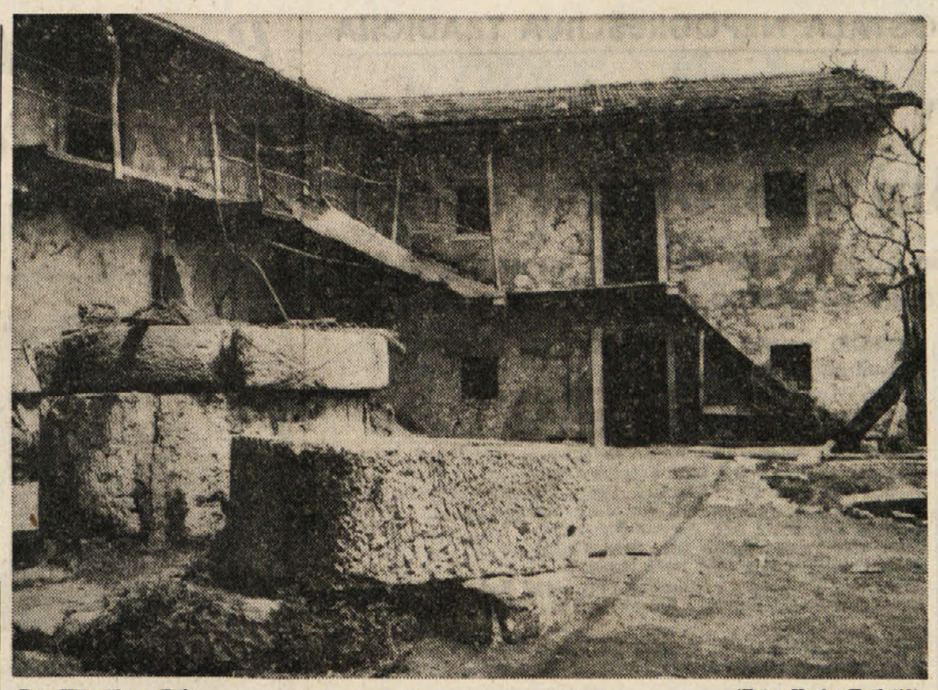
Po tem kratkem opisu drežniške pustne sobote in njenih protagonistov prav lahko odgovorimo na nekaj vprašanj o širšem mehanizmu samega pustovanja.

Dramaturški okvir je univerzalen, sličen drugim našim pustovanjem. V prvem delu sprevod našemljencev obišče vsako hišo v naselju. Obredno, v skladu s tradicionalno hierarhijo pustnih vlog, dostojanstveno opominja sovaščane na pomemben letni praznik. Čeprav so med našemljenci samo fantje, je pustovanje vendarle praznik za celo naselje, ker vsak po svoje sodeluje. V drugem delu pa sploh padejo pregrade med maskami in publiko.

Ikonografski okvir pustovanja tvorijo: arhaični lik «ta grdega», «ta stara dva», par «ta lepih», «ta debel», «cgajnarji» in v novejšem času policaj, zdravnik, rezjan in drugi. Pustni liki so nastajali v skladu z razvojem domišljijskega sveta v različnih časovnih obdobjih. V okrilju njihovih vlog je lahko zaživela domiselnost pustnih protagonistov, da pustovanje ohranja s tako veliko življenjsko silo, pa je gotovo domača «fantovška», ki predstavlja **organizacijski okvir** pustovanja. Odmaknjena lega drežniških vasi je omogočala avtonomen razvoj vaških skupnosti, ki so na dovolj strnjenem območju stalno tekmovale med seboj tudi na prestižnem področju pustnih šeg. Ravno pravšnja odmaknjenost od centrov zaposlitve je po drugi vojni omogočila mladim zaposlitev v dolini in hkrati bivanje v domačem kraju. To je ohranilo pri življenju močno fantovsko skupnost, ki je še danes nosilec drežniškega pustovanja.

Kutinov Pepi iz Drežnice izdeluje masko «ta grdega», ob njem na klopi še neizgotovljena maska «ta starega», cokle in gotova maska «ta grdega»

Pri «Hišarjih» v Dolu (Foto Karlo Ferletić)

FOTOGRAFIRANJE NAŠIH KRAJEV: DOKUMENTIRANJE NAŠE ZGODOVINE

Pred kratkim smo imeli priliko ogledati si fotografsko razstavo v Doberdobu, ki je predvsem težila k dokumentaciji domačega sveta, sveta, ki počasi izginja in z njim tudi pričanje o realni sliki iz življenjskega ambienta naših prednikov. V tem okviru se nam je porodila želja nanizati vrsto misli o pomenu in vlogi fotografije pri dokumentiranju arhitekture.

Fotografija ima to vrednostno prednost, da zmore z relativno lahkoto in z zelo nizkimi stroški vrniti podobo ljudi in stvari. Ima važen socialni pomen, ker postane dostopna širšim slojem. Prikaz prevlada nad besedo in s tehnično predstavitvijo išče pot k univerzalnemu jeziku, ki predstavlja dialog s predmeti in s svojo točnostjo in verodostojnostjo presega dialektalne in jezikovne komunikacijske vezi. Fotografija postane pravi medij današnjega časa, odprta inteligentnim pristopom pa istočasno tudi lahkotnim posegom. Lahko bi to našo trditev podkrepili s primerom preproste razglednice in s primerom umetniške tvorbe dobrega fotografa. Oba zadovoljita predvsem našo željo po vedno novih spoznanjih. Pomagata nam pogledati v podrobnost, ustvarjata nam občutek naše istočasne tamkajšnje prisotnosti in vzbujata prepričanje, da to kar vidimo v resnici tudi obstaja, ne glede na kakršnekoli tehnične pritikline. Fotograf potrebuje realnost, katera pa mu v svoji objektivnosti ne sme onemogočiti možnost po osebni interpretaciji predmeta. Ta nujnost fizične prisotnosti ne postavlja nepremostljivih vezi, temveč določa le fiziognomijo fotografske ustvarjalnosti in se s tem bistveno razlikuje od ostalih likovnih tehnik.

Obstoj objektivne zunanjosti vodi fotografijo k njeni originalni funkciji, dokumentiranju. Izraz dokument ne smemo doumeti v svoji omejenosti: dokumentirati pomeni živeti v določeni stvarnosti in po lastnih čustvih in vizivni intuiciji odgovarjati na spodbude, ki se pokažejo v zunanjosti odvijajočih se dogajanj. Dokument pa predpostavlja neko določeno interpretacijo in bo tehtnejši in boljši, kolikor bolj bo sad inteligentnega in čutečega razbiranja.

Dokumentirati torej ni samo reproducirati, ampak predstaviti stvari, ki so pogojene z obstoječimi kulturnimi činitelji, ki pa so obvezno subjektivni in v svoji potencialnosti ustvarjalni. Pomeni tudi načeti dialog z okoljem, vzpostaviti nove odnose z naravo, ljudmi, predmeti in vse to ob spreminjanju svetlobnih pogojev, variaciji prostora in perspektive. Arhitektura bo postala živ objekt, ki bo v stalnem dialektičnem odnosu z ambientom in človekom.

Zaključna ideja naj bi bila ta, da arhitekturo kot predmet fotografske ustvarjalnosti mora fotograf predvsem doživljati in ne le kontemplacijsko občudovati.

JOŠKO PRINČIČ

BERITE REVIJO DAN

POHVALE VREDNA VZTRAJNOST GORIŠKEGA SLOVENSKEGA TRGOVCA

Že od februarja 1903 se znana družina Čuk ukvarja na Stolnem trgu s prodajo dvokoles

V prvih letih sta skupno podjetje vodila Elija Čuk in Josip Kerševani - Slovenskih kolesarjev pred prvo vojno je bilo v mestu in na podeželju kar precej - Elija Čuk je v začetku stoletja bil kot avstrijski «marinc» v vojni na Kitajskem

Vsakokrat, ko pišemo o naših nonotih pride na dan, da jih je takratni avstrijski cesar Franc Jožef klical, da bi oblekli vojaško suknjo, in jih je zatem pošiljal na rusko fronto v Karpate, v Galicijo, v Tirole. Ko so naši očetje služili drugemu vladarju, italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu, so morali preko morja v Libijo, Cirenajko, Egipt, Abesinijo, tokrat pod drugo, vedno tujo uniformo. Pripovedi naših nonotov in očetov so polne spominov na blato in mraz v Karpatih, na lakoto v zadnjih mesecih prve svetovne vojne, na malarijo, ki so jo dobili v posebnih bataljonih na Sardiniji, na dnevno vročino in nočnim hladom v puščavah severne Afrike. Do trenutka ko so se vključili v narodnoosvobodilno vojsko, ko so si nadeli na glavo titovko in se borili za slovensko partizansko zastavo, so morali naši predniki po sili razmer služiti tujim vladarjem.

Tako je bilo še prej, ko so kranjski, štajerski in primorski fantje padali pri Kustoci, ko so se borili proti Turkom v Bosni, ko so se še prej bojevali z Napoleonovimi vojaki. Ni pa mnogih doletelo naključje, da so šli avstrijskemu kralju in cesarju služiti na drugo stran zemeljske oble, tja v daljno Kitajsko, kjer je v začetku tega stoletja izbruhnil upor Kitajcev proti Evropejcem in Američanom, ki so hoteli v času največje kolonialistične ekspanzije, zaseči in si razdeliti tudi kitajsko ozemlje.

Leta 1900 je ena izmed tolikšnih kitajskih tajnih družb, ki si je nadela naslov «I-ho-ch' uan» («pravične in harmonične pesti»), povzročila upor proti takratnemu mandžurskemu cesarju dinastije Čing, češ da je preveč popuščal Evropejcem, ki so tudi s pomočjo misijonarjev, osvajali Kitajsko. Kmalu se je upor razvnel, v Pekingu so uporniki napadli evropske ambasade. Na poziv nemškega cesarja Wilhelma II. so evropske države in ZDA poslale na Kitajsko svoje vojaške enote. Združena vojska belcev je kmalu zasedla Peking, razbila sile upornikov in postavila na prestol poslušnega vladarja. Belci pa so si zagotovili na Kitajskem svoje postojanke in proste cone, ki so tam ostale do druge svetovne vojne. Upor takozvanih «boksarjev» se je končal že leta 1901. Največ pravic na Kitajskem so si takrat zagotovili Rusi, ki so zasedli celo Mandžurijo in važno pristanišče Port Arthur. Že nekaj let kasneje, v vojni z Japonci leta 1905, pa so morali Rusi zapustiti vsa pridobljena ozemlja.

Med velesilami, ki so na Kitajsko poslale svoje vojake, je bilo tudi avstro-ogrsko cesarstvo. Tja so poslali ladje in vojsko. Med pripadniki enot avstrijske pomorske pešadije (danes bi po ameriškem zgledu rekli tem četam «marinci») je bil tudi Goričan, Slovenec, Elija Čuk, ki je prav takrat služil svoj vojaški rok. Rojen v Biljah leta 1878, iz številne družine, ki je imela hišo prav na glavnem trgu te vasi, je prišel še mladi Elija Čuk v Gorico, kjer se je zaposlil kot vajenec v takrat znani trgovini Saunig in Dekleva v Gosposki ulici (še prej sta imela trgovino v Nunski ulici), kjer so prodajali in popravljali dvokolesa, šivalne stroje in še druge tehnične predmete. V nekaj letih trdega dela se je pri mojstrih mnogo naučil in si s prijateljem Josipom Kerševanijem, ki je bil prav tako kot on doma iz Bilj in kot on zaposlen kot vajenec v že omenjeni trgovini, zaželel lastne trgovine in delavnice. Še preden je ta svoj sen uresničil je moral obleči vojaško suknjo. Ni bila ta sivo zelena uniforma vojske marveč privlačnejša bela uniforma mornariškega pešca.

Vojna na Daljnem vzhodu ga je doletela prav ko je služil vojaški rok in avstrijska vlada ga je poslala v daljno deželo. Njegovi potomci se ne spominjajo, kako se je Elija tam imel. Hranijo le nekaj spominov na takratno vojno potovanje njihovega prednika. To so svilene rute takratne mednarodne ekspedicije na katerih so poleg avstrijskega grba naslikane zastave držav, ki so sodelovale v takratni ekspediciji in napisi v raznih jezikih. Poleg tega pa imajo tudi svileno ruto z doprsnim portretom Elije Čuka v mornariški uniformi, izdelano za časa bivanja na Kitajskem.

Ko se je po končani ekspediciji vrnil domov in tudi slekel mornariško suknjo, sta s prijateljem Josipom Kerševanijem pričela resno misliti na odprtje lastne trgovine. To sta napravila kaj kmalu, odkupila sta od družine Rovanovih hišo na Stolnem trgu štev. 9. To je bila velika dvonadstropna hiša, ki stoji tam še danes. Medtem ko so bila v gornjih nadstropjih stanovanja, so bile v pritličju tri trgovine z majhnimi oknami. Širše odprtine za izložbe sta trgovca dala napraviti že nekaj let pozneje in hiša je že pred prvo vojno dobila videz, ki ga ima še danes.

V vseh treh prodajnih prostorih sta sodruga uredila prodajne pulte za veliko vrst blaga. Trgovino sta odprla konec februarja 1903, tako da mineva prav v teh dneh 76 let od odprtja te trgovine. V trgovinah sta prodajala, uporabljajoč izkustva iz vajenških let, dvokolesa, šivalne stroje, orožje, gramofone, kmetijske stroje, itd. Bila je to zelo moderna trgovina, v kateri je bilo moč dobiti veliko za tisto obdobje modernih tehničnih pripomočkov.

Ker so bili prostori trgovin premajhni, da bi v njih imela tudi popravljalne delavnice, sta to uredila v stavbi v Ulici na Grad štev. 4 in 8.

Ker sta zelo solidno delala in so se kolesa takrat zelo širila, šivalni stroj je moral v vsako balo dekleta, ki je mislila na poroko, za orožje so se zanimali številni lovci, na gramofon so mislile premožnejše družine in ker so v tvrdko Kerševani & Čuk hodili kupci iz vse Vipavske doline in še dije, tja do Postojne, s Krasa, iz Soške doline, iz Brd in z gorà, sta morala kmalu podjetje razširiti. V spodnjih prostorih dvorišča že omenjene stavbe na Stolnem trgu so imeli skladišča in pisarne. Izdala sta dvajset strani obsegajoči katalog s cenikom blaga, ki sta ga imela na zalogi. Ker sta blago pošiljala tako naslovnikom v vsej državi kot malim trgovcem in mehanikom na deželi sta delala tudi kot grosista. Imela sta zaradi tega precej uradnikov v svoji pisarni in ker so v delavnici popravljali veliko stvari sta imela tudi po sedem delavcev v službi.

Bila sta pa podjetna še na drug način. Imela sta voz s konji in prevažala led, ki sta ga hranila v kleti, v gostilne in trgovine. To sta opustila ko so v Gorici zgradili tovarno za led.

Iz takratnega cenika, ki ga imamo pred očmi, je razvidno da je imela «Tvrdka Kerševani & Čuk v zalogi veliko izber posameznih delov kakor: balanc, pedalov, verig, krmil, tečajev za različna kolesa, zvoncev, zračnih sesalk, Torpedo prostih tekov, svetilk na olje in karoid, pnevmatik, sedal, tašk za orodje, karbida, olja za motorje in avtomobile, itd., itd. Patrone za puške in samokrese vseh vrst, lovsko orodje in sploh vse dele in predmete spadajoče v to stroko». To so bili seveda le nadomestni deli.

Iz kataloga je še razvidno, da je neka avstrijska tovarna koles izdelovala izključno zanje dvokolesa z značko «ALTENA» s francoskim sistemom. «To dvokolo zadostuje ne samo kot športno kolo, marveč tudi kot službeno ter tudi najbolj smelim zahtevam. Izboren, le najboljši material dal je ALTENA kolesom izredno trpežnost, igraje tanki tek pa napravi vožnjo na njih prijetno in zabavno. Obširna garancija, ki jo nudiva za ALTENA kolesa, je spričevalo, da se na kolesa popolnoma zaneseva», je bilo napisano v prodajnem katalogu.

Koliko pa je stalo takrat kolo? Cena dvokolesa «Altena» Model I z navadnim tekom je bila 100 kron, s prostim tekom «Torpedo» pa 120 kron. Tvrdka je dajala enoletno garancijo. Gume so bile znamke Reithoffer, Buren ali Continental, poleg tega so dali tudi taško z orodjem. Prodaja je bila možna tudi na obroke. Danes je treba za navadno kolo odšteti 100.000 lir. V tej trgovini pa so prodajali še druge vrste koles. Najdražje je bilo dirkalno kolo «Altena» Model VIII, za katero je bilo treba odšteti kar 235 kron za ono z navadnim tekom, za ono s prostim tekom brez zaorala pa 240 kron. Medtem ko so bila navadna kolesa črne barve, so ta dirkalni model dobavljali v črni, zeleni, rdeči ali belo emajlirani barvi, plašči pa so bili znamke Kronen ali Gotanija, v ceno je bil vračunan tudi zvonček.

MARKO WALTRITSCH

(Nadaljevanje na ... strani)

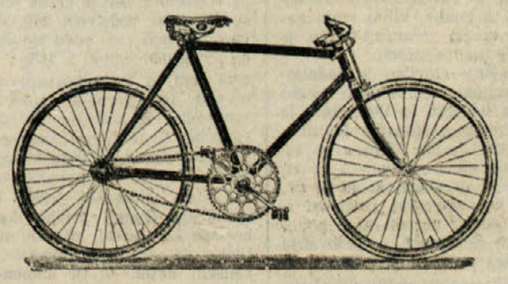
Na sliki je skupina goriških slovenskih kolesarjev, članov kolesarskega društva «Gorica», ki je bilo ustanovljeno leta 1895. Slika je bila posneta v letih pred prvo svetovno vojno, točnega datuma ne poznamo. Izletniki imajo na čepicah značko kolesarskega društva «Gorica». Kot vidimo na sliki so že takrat poleg koles uporabljali tudi moped. V prvi vrsti na naši sliki, v beli obleki in z belo čepico je trgovec Elija Čuk. V drugi vrsti v sredini pa je predsednik društva trgovec Drufovka. (Bralce, ki bi vedeli za imena ljudi, ki so na sliki, prosimo da o tem obvestijo naše uredništvo)

CENIK

tvrdke KERŠEVANI & ČUK - Gorica

Stolni trg št. 9 in ulica na Grad št. 4 in 8

največja slovenska zaloga dvokoles „ALTENA", šivalnih strojev, pušk, samokresov, slamoreznic, oral, stiskalnic, gramofonov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Lastna mehanična delavnica in popravljalnica dvokoles, šivalnih strojev, pušk i. t. d. ulica na Grad št. 4.

Cenike pošlje tvrdka KERŠEVANI & ČUK zastonj in poštnine prosto

Vse zgoraj navedene predmete, prodajava tudi na mesečne obroke.

IZ URBARJA IZ LETA 1523

Paberki iz zgodovine Peči, Štandreža in Sovodenj

Pred petnajstimi dnevi smo na nedeljski goriški strani objavili podatke iz urbarja z naslovom «Gospostvo, pravica in tlaka v goriškem uradu» iz leta 1523, ki ga je v slovenščino prevedel akademik prof. Milko Kos. Podatki, objavljeni pred petnajstimi dnevi, so se nanašali na Podgoro in Pevmo. Danes objavljamo podatke iz istega urbarja o Štandrežu, Peči in Sovodnjah. Gre, kot bodo naši bralci ugotovili, za zelo skope podatke, ki nam govore o nekaterih aspektih življenja v naših krajih ob začetku šestnajstega stoletja.

Štandrež (Sannd Anndre)

Župan Peter Lukhman izjavi:

Njegov pokojni oče in on nista od župe imela ničesar.

Kadarkoli so pozvani, dolžni so stražiti z obhodom in opravljati vso tlako.

Imajo gozd onstran Soče (Ysnicz), imenovan Verbiach; iz tega lesa ne prodajajo, marveč / ga imajo / za svojo potrebo.

Za svoje potrebe morejo gradbeni les sekati «im Lomone» in na Lijaku (Liakh); to svoboščino so imeli že njihovi stari.

Deželno sodišče spada pod goriško gospostvo.

Ko opravljajo tlako za grad, dobi župan dva hlebca kruha in čašo vina.

Po dva sta vedno dolžna voziti voz kvatrnega lesa.

Činž dajejo knezu po goriški meri.

Desetinskega žita so dolžni voziti v Gorico dva voza; kar ga je več, da naj ga upravnik prepeljati proti plačilu in da zato zajtrk in obed.

Kdor ima «im smet» njive in brajde, je dolžan voziti desetinsko vino v Gorico v knežjo klet.

Če ima pri sebi ugledne ljudi, more / župan / z mrežo, vrvico in lopato loviti kapeljne in druge ribe.

Kadarkoli so pozvani, dolžni so pomagati pri lovu in delati tenetve.

Peč (Petsch)

Dolžni so opravljati vso tlako, stražiti z obhodom, voziti kvatrni les in opravljati vse druge obveznosti enako kot Štandrežani.

Juri Lucifor pravi, da je od knezove kmetije, ki jo ima za činž sedaj Mert Bruederle, ta dolžan voziti žitno in vinsko desetino iz Peči v Gorico. Bruederle se temu protivi in noče voziti. Zaradi tega se Lucifor pritožuje.

Dolžni so pomagati pri lovu in delati tenetve.

Sovodnje (Sauodna)

Sosedi niso dolžni tlačaniti, stražiti z obhodom, loviti ale delati tenetve. Namesto tlake morajo ribičem iz gradu voziti ladjo «k turnu» (zu dem thurn). Kadarkoli je potrebno, tudi ponoči, morajo pustiti vsako delo in voziti ladijo ribičem.

POBUDA, KI JE V DESETIH LETIH POSTALA NEPOGREŠLJIVA TRADICIJA

Jubilejna prireditev «Primorska poje» z rekordnim številom zborov in pevcev

Na enajstih nastopih od Milj do Čedada in od Kopra do Kobarida bo nastopilo 108 zborov s skupno nad 3000 pevci - Za konec še nastop najboljših zborov v Trstu

Življenjskost in svežino, ki jo od vselej potrjujejo naši pevski zbori tostran in onstran meje, bomo spet okušali in preizkušali na številnih odrih v okviru manifestacije, ki doživlja letos pomemben jubilej, «Primorska poje» — množična manifestacija, ki je prišla nekako že v kri našega ljudstva in ki je najboljše merilo pevskega zborovskega utripa, kot najbolj značilnega, priljubljenega, najbolj neposrednega in obče veljavnega načina kulturno-umetniškega izražanja — prehaja letos v svojo deseto pomlad. V vseh teh letih pa se še ni izčrpala. Nasprotno, postaja vse živahnejša in množičnejša. Letošnja revija bo tako spet rekordna tako po številu prijavljenih zborov, kot po številu koncertov.

Prijavilo se je namreč kar 108 pevskih zborov (od katerih jih je 21 iz tržaške, 17 iz goriške in trije iz videmske pokrajine) Prvi nastop bo v nedeljo, 4. marca, v kinodvorani Verdi v Miljah, sledili si bodo nato nastopi v Postojni, Gorici, Divači, Ajdovščini, s skupno nad 3000 pevci i.. pevkami, ki bodo peli v enajstih krajih. Kobaridu, Braniku, na Proseku, v Kopru in Čedadu. Ob desetem jubileju prehaja revija «Primorska poje» tudi na beneška tla, kar je nadvse pomenljivo in pomembno. Krona vseh teh nastopov pa bo slavnostni koncert najboljših zborov v tržaškem Kulturnem domu.

MILJE: nedelja, 4. marca 1979, ob 16. uri v kinodvorani Verdi

Mešani zbor Jadran - Milje (dir. Cveto Marc)
Mešani zbor Štmaver (dir. Gabrijel Devetak)
Dekliški komorni zbor MK Most na Soči (dir. Miran Klaves)
Moški zbor Srečko Kumar - Repen (dir. Mirko Guštin)
Mešani zbor Štandrež (dir. Mirko Špacapan)
Moški zbor Andrej Paglavec - Podgora (dir. Marjan Ciglič)
Oktet Javor - Pivka (dir. Dušan Kafol)
Moški zbor Svoboda - Anhovo (dir. Mitja Žnidaršič)
Ženski zbor Oton Župančič - Štandrež (dir. Stanko Benko)
Moški zbor Dragotin Kette - Ilirska Bistrica (dir. Dimitrij Grlj)
PAZ V /odopivec - Ljubljana (dir. Anton Zimperman)

POSTOJNA: petek, 9. marca 1979, ob 20. uri v Domu kulture

Oktet J. P. Vojko - Spodnja Idrija (dir. Izidor Žakelj)
Moški zbor Peter Jereb - Cerkno (dir. Valči Poljanec)
Mešani zbor Drago Bajc - Vipava (dir. Zvonka Starc)
Moški zbor Karol Pahor - Piran (dir. Adolf Krašna)
Mešani zbor Svoboda - Renče
Mešani zbor Jože Srebernič - Deskle (dir. Adela Jerončič)
Moški zbor Valentin Stanič - Avče-Levpa (dir. Štefan Mauri)
Dekliški zbor Igo Gruden - Nabrežina (dir. Sergij Radovič)
Mešani zbor Bojan - Dornberk (dir. Joško Harej)

GORICA: sobota, 10. marca 1979, ob 20.30 v Avditoriju

Moški zbor Štmaver (dir. Gabrijel Devetak)
Dekliški zbor Vesna - Križ (dir. Pija Cah-Širca)
Moški zbor Venček - Dutovlje (dir. Milivoj Širca)
Mešani zbor Hrast - Doberdob (dir. Karlo Lavrenčič)
Lovski zbor Zlatorog - Vipava (dir. Franc Župančič)
Mešani zbor Venček - Dutovlje (dir. Herman Kjuder)
Moški zbor Miren (dir. Anton Klančič)
Oktet Bori - Pivka (dir. Viktor Samuda)
Zgornjevipavski mešani zbor Podnanos (dir. Ivo Jelerčič)
Komorni moški zbor Zorko Prelovec - Idrija (dir. Aldo Kumar)
Partizanski moški zbor Simon Gregorčič - Koper (dir. Matjaž Šček)

DIVAČA: nedelja, 11. marca 1979, ob 16. uri v Kulturnem domu

Železničarski moški zbor Postaja - Tolmin (dir. Vlado Kosmač)
Moški zbor Brda - Krmin-Plešivo (dir. Zdravko Klanjšček)
Ženski zbor Tabor - Opčine (dir. Sveto Grgič)
Moški zbor Briški grič - Števerjan (dir. Ivan Klanjšček)
Mešani zbor Tomos - Koper
Mešani zbor F.B. Sedej - Števerjan (dir. Herman Srebrnič)
Moški zbor Svoboda - Pridvor (dir. Verjanko Babič)
Mešani zbor Svoboda - Izola (dir. Zlatka Knez)
Ženski zbor Venček - Dutovlje (dir. Marjan Plazar)
Kobariški moški zbor - Kobarid (dir. Vlado Volarič)

AJDOVŠČINA: petek, 16. marca 1979, ob 20. uri v Kulturnem domu

Oktet Simon Gregorčič - Kobarid (dir. Metka Bajt)
Ženski zbor Triglav - Bukovica (dir. Branko Marvin)
Moški zbor Triglav - Trenta (dir. Dane Škerlj)
Moški zbor Žarja - Bilje (dir. Andrej Budin)
Mešani zbor Triglav - Bukovica (dir. Branko Marvin)
Moški zbor Golobar - Bovec (dir. Danilo Durjava)
Sovodenjski nonet (dir. Zdravko Petejan)
Mešani zbor France Bevk - Prvačina (dir. Klavdij Koloini)
Učiteljski ženski zbor - Tolmin (dir. Vera Clemente-Kojič)
Komorni mešani zbor - Nova Gorica (dir. Štefan Mauri)

KOBARID: sobota, 17. marca 1979, ob 20. uri v Kulturnem domu

Oktet Majnik - Tolmin (dir. Ivanka Kosmač-Hvala)
Dekliški zbor Kogoj Justin - Dolenja Trebuša (dir. Branko Jan)
Moški zbor Lijak - Vogrsko (dir. Branko Marvin)
Moški zbor Kogoj Justin - Dolenja Trebuša (dir. Vladimir Jan)
Mešani zbor Rečan - Ljesa (dir. Antonio Qualizza)
Moški zbor Fran Venturini - Domjo (dir. Ivan Tavčar)
Ženski zbor - Sežana (dir. Evgen Princič)
Moški zbor Ciril Silič - Vrtojba (dir. Alenka Saksida)
Mešani zbor Lojze Bratuž - Gorica (dir. Stanko Jericijo)
Moški zbor Valentin Vodnik - Dolina (dir. Ignacij Ota)

BRANIK: nedelja, 18. marca 1979, ob 16. uri v Kulturnem domu

Ženska skupina Stu ledi - Trst (vodi Nadja Krišćak)
Ženski zbor F. Zgonik - Branik (dir. Boža Birsa)
Ženski zbor Golobar - Bovec (dir. Branko Godina)
Mešani zbor Studeno (dir. Frančiška Milavec)
Moški zbor Vesna - Križ (dir. Franček Žerjav)
Mešani zbor Slovenec - Boršt (dir. Drago Petaros)
Moški zbor Bojan - Dorenberk (dir. Joško Harej)
Dekliški zbor Devin (dir. Herman Antonič)
Moški zbor Tabor - Opčine (dir. Sveto Grgič)
Mešani zbor Postojna (dir. Neda Nanut)
Moški zbor Igo Gruden - Nabrežina (dir. Sergij Radovič)
Moški zbor Srečko Kosovel - Ajdovščina (dir. Klavdij Koloini)

PROSEK: petek, 23. marca 1979, ob 20.30 v Kulturnem domu

Dekliški zbor Danica - Vrh (dir. Magda Ferfolja-Devetak)
Mešani zbor Marij Kogoj - Solkan (dir. Ivan Mignozzi)
Moški zbor J. P. Vojko - Dvori nad Izolo (dir. Ivan Panger)
Moški zbor 15. februar - Komen (dir. Marjan Plazar)
Moški zbor Divača (dir. Edi Race)
Mešani zbor Lipa - Bazovica (dir. Evgen Princič)
Dekliški zbor Sloga - Črni vrh (dir. Ivan Rijavec)
Mešani zbor France Prešeren - Boljunec (dir. Drago Žerjal)
Goriški oktet (dir. Božica Ambrožič)
Mešani zbor Anton Močinina - Brja (dir. Stanko Benko)
Moški zbor Mirko Filej - Gorica (dir. Zdravko Klanjšček)
Mešani zbor Divača (dir. Edi Race)

KOPER: sobota, 24. marca 1979, ob 20. uri v Mestnem gledališču

Lovski zbor Dekani (dir. Fabjan Vatovec)
Moški zbor Kras - Dol-Poljane (dir. Pavlina Komel)
Mešani zbor Mačkolje (dir. Cveto Marc)
Moški zbor Bukovje (dir. Frančiška Milavec)
Moški zbor Sežana - Ponikve (dir. Kjuder - Miloš Pegan)
Mešani zbor Slavec - Ricmanje (dir. Vlado Švara)
Moški zbor Oton Župančič - Štandrež (dir. Ludvik Ličer)
Moški zbor Soča - Nova Gorica (dir. Joško Harej)
Vokalna skupina Prijatelji Dobrovo (dir. Janez Slivnik)
Moški zbor Fantje izpod Grmade (dir. Ivo Kralj)
Moški zbor Vasilij Mirk (dir. Evgen Princič)
Moški zbor Franc Zgonik - Branik (dir. Gvido Filipčič)

ČEDAD: nedelja, 25. marca 1979, ob 15. uri v kinodvorani Ristori

Mešani zbor Pod lipo - Barnas (dir. Nino Specogna)
Mešani zbor Planinka - Ukve (dir. Mario Gariup)
Moški zbor društva upokojencev - Koper (dir. Verjanko Babič)
Mešani zbor Trnovo (dir. Zdravka Mikuletič)
Mešani zbor Primorec - Trebče (dir. Cezar Možina)
Mešani zbor Bazovica - Reka (dir. Peter Škerjanc)
Briški oktet (dir. Rozina Konjedic)
Mešani zbor Soča - Kanal
Moški zbor Tolmin (dir. Vera Clemente-Kojič)
Mešani zbor Obala - Koper (dir. Mirko Slosar)
Tržaški partizanski pevski zbor (dir. Oskar Kjuder)

revije

DAN — 79

Prva letošnja številka mesečnika «DAN» prinaša članke, «ki govorijo o važnih vprašanjih, kot so globalna zaščita Slovencev, stališča in polemike o splavu in drugih važnih problemih. Objavlja pa tudi več 'lahkotnejših' člankov, to je takih, ki jih lahko beremo tudi po trdem delovnem dnevu». Tako je rečeno v beležki uredništva iz katere je mogoče sklepati, da bo revija odmerjala poslej več prostora lažji vsebini, sprotne politične dogodke pa komentirala z dostopnejšimi komentarji.

Kako hitro teče čas in kako hitro se v njem spreminjajo dogodki potrjuje uvodni sestavek «Še o globalni zaščiti», ki prinaša stališča treh vodilnih strankarskih predstavnikov, posl. Baracettija (KPI), posl. Castiglioneja (PSI) in sen. Beochie (KD), v prvem delu pa izraža določen optimizem o «relativno» in «konkretno» dobrih znakih v zvezi z delom posebne komisije predsedstva vlade v Rimu. Danes lahko že ugotavljamo, da ne moremo govoriti niti o relativnih in še manj konkretnih dobrih znakih v zvezi z našo globalno zakonsko zaščito. Nasprotno, vse kaže, da se stvari zaostrujejo k čemur je prispeval tudi negotov politični položaj na rimski ravni v zvezi z vladno krizo in verjetno drugačnimi političnimi večinami.

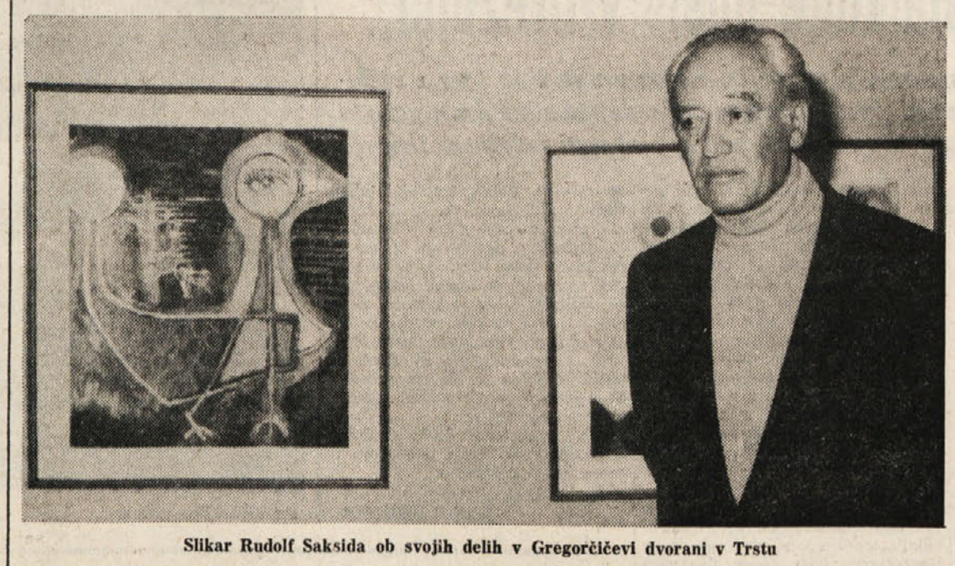
Breda Pahor piše o «Križarski vojni» kardinala Benellija proti splavu, kateri je dal novega zagona tudi papež. Vojmir Tavčar zavzeto razmišlja o «porušenih mitih» v zvezi s konflikti v Indokini in vojnami med stranmi, ki so komaj izšle iz težkih osvobodilnih vojn proti tujim zavojevalcem. Naivnež namenja svojo «gloso» potrošniški miselnosti, ki se zdi, da je našla svojo domovinsko pravico v Trstu in proti kateri so vse analize zaman, če ni tudi ukrepov.

Zanimiv je prispevek Marka Marinčiča oziroma njegov razgovor z mladima briškima kmetovalcema, ki sta se zavestno odločila za ta poklic, kljub vsem naporom, ki jih zahteva, ki pa je vendarle tudi donosen.

Iz prejšnje številke se nadaljuje objavljanje «Vilfanovih pisem sinu» iz let 1926 in 1927, torej iz časov trdega nastopanja fašizma. Pisma dr. Josipa Vilfana so izredno dragocen dokument iz tistih časov in vloge, ki jo je dr. Vilfan kot slovenski poslanec igral v tedanji narodnostnih bojih, pa tudi dokument o delovanju drugih takratnih vodilnih Slovencih

Jože Pirjevec nadaljuje svoj potopis po Nemčiji, Fabio Gergolet pa po Skandinaviji. Gre seveda za različno raven pripovedovanja, saj se prvi poglablja v družbeno analiziranje, drugi pa ostaja bolj površinsko opisen. Lepi so tudi njegovi barvni posnetki. Dušan Jelinčič se preizkuša v prozi v sestavku «Metropol», potem je še nekaj športa, pa nekaj o ananasu in križanka z našimi športniki.

Presenetljiva Saksidova iznajdljivost na razstavi v «Gregorčičevi dvorani»

Slikar Rudolf Saksida ob svojih delih v Gregorčičevi dvorani v Trstu

Po odhodu Spazzapana v Turin in Čarga v Ljubljano je na Goriškem prevzel njihovo ustvarjalno nadaljevanje naprednega slikarstva prof. Rudolf Saksida, ki se je že leta pred vojno pojavljal kot futurist, saj je bil učenec Carlija. Prof. Rudolf Saksida torej spada v strajši rod naših slikarjev, v rod, ki je po osvoboditvi razvil zelo živahno dejavnost v zamejskem likovnem ustvarjanju. Tedaj, koj po vojni, je kazalo, da bo Saksidova umetnost napredovala vštric s Spacalovo. Za poznavalce, ki so sledili Saksidovemu postopnemu prehodu iz bolj socialno občutenega slikarstva v smer njegovega simbolizma, ko nam je s čarobno lepoto barv ustvarjal sicer pestre privide možnih vojnih grozot, bombnih napadov na nezaščitena mesta, pa tudi slike s pravljično grozljivimi živalmi ter nato slike z bolj geometrično stvarnostjo likov, ki so bili pri va glasbila njegove barvne lestvice, za te poznavalce, za poznavalce tega Rudolfa Saksida je njegova sedanja razstava v tržaškem Slovenskem klubu kar dvojno presenečenje.

Zasteklene in razmeroma majhne so te njegove stvaritve, kjer se čopič pojavlja le v obarvanju sivkasto-modrih ozadij, na katere Saksida nato lepi najrazličnejše odtrhline tekstilij, papirja, listja in drugih drobnarij ali če hočemo odpadkov, ki bi bili sicer namenjeni smetišču, a jih dokončnega uničenja reši umetnikova domišljijska iznajdljivost. Je pa to prava ustvariteljska sila, ki je omenjenim odpadkom vdahnila novo, rekli bi nekakšno duhovno vrednoto, vsekakor drugačno vrednost, kot so jo ti odpadki imeli prvotno v celovitosti njihovega objekta, saj je prav tem slikar namenil večjo ali manjšo umetniško izrazno vlogo.

Saksidov postopek seveda ni nov, važno pa je pri Saksidi, da uspe v te slike, če jih moremo tako imenovati, vnesti izredno močan umetniški napon s prefinjeno kompozicijo in izbiro teh odpadkov, ki bi jim sicer ne privoščili niti pogleda. Hkrati pa jim umetnik podtakne skrit pomen, ki opazovalca vznemirja. Slike so nujno majhne, kot so razmeroma majhni ti odpadki oziroma ostanki, iz katerih umetnik ustvarja. Sicer pa kako naj bi iz dveh listov koruznice sestavljal svojo «Slamnato katedralo» v velikih dimenzijah? Vznemirja pa nas tudi njegovo poimenovanje razstavljenih del, ki je včasih nekoliko ironično, še bolj pogosto pa opozorilno. Sicer pa gre za dela, ki se gledana od daleč zdijo ljubka in vabljiva, se pa nato naše oko zgrozi, ko se od blizu srečuje z zamazanim, razcefranim nalepkom.

Na koncu ne moremo mimo zagonetnega vprašanja, zakaj se Rudolf Saksida, ki je potencialno najbližji Spacalovi višini v zamejski umetnosti, odpoveduje svoji stalnosti izraza prav v obdobju, ko se drže na doseženih ravneh notornosti le tisti slikarji, ki so bolj ali manj skokovito prešli iz ekstremističnih struj v kakršno koli obnavljanje figurativnosti. Ali ni najti vzrok temu prav v naslovih del kot so «Atomska sila», «Mrtvi si želijo topline», ki spet vodijo v tematiko slik iz vrste «Skrita nevarnost», ki so tu v treh zasnovah kot primer do danes vsem znane Saksidove umetnosti?!

MILKO BAMBIČ

TRI KNJIŽICE ZANIMIVEGA BRANJA

BOGATA VSEBINA 26. LETNIKA KRONIKE ČASOPISA ZA SLOV. KRAJEVNO ZGODOVINO

Objavljen je tudi «pregled potresne dejavnosti v Furlaniji od leta 1000 do 1976» avtorja Arduina Cremonesija

Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino, ki jo izdaja Zgodovinsko društvo za Slovenijo, sekcija za krajevno zgodovino, je bralcem Primorskega dnevnika že poznana. Glasilo, ki že vrsto let prinaša razprave, članke in novosti s področja krajevne zgodovine, je vreden sopotnik in dopolnilo Zgodovinskega časopisa. Prispevki, ki jih prinaša Kronika, niso pisani samo za strokovnjake, ampak so namenjeni širšemu krogu bralcev in na ta način opravlja Kronika pomembno nalogo, saj razvija zanimanje za zgodovino manjših ali večjih krajevnih področij v krajšem ali daljšem časovnem obdobju.

Pred nami je 26. letnik Kronike (1978), ki obsega tri številke. To so tri brošure, okusno opremljene, za kar skrbi Julijan Miklavčič, z reprodukcijami starih gradov na platnicah. Vse tri knjižice skupaj obsegajo 196 strani zanimivega branja.

Najobširnejši del predstavljajo članki in razprave, ki obravnavajo problematiko z zgodovinskega, umetnostno - zgodovinskega, literarno zgodovinskega, geografskega in drugih področij.

Prispevka, ki skušata osvetliti najstarejše obdobje naše zgodovine, posegata v dobo pred našo in v prva stoletja naše ere. Tako nam je J. Šašel podal pregled poselitve ter ekonomskega, političnega in socialnega razvoja prebivalcev na Slovenskem od prihoda Keltov (v 4. in 3. st. pred našim štetjem) do naselitve Slovanov (do 7. st. našega štetja) in poskušal prikazati vse silnice, ki so vplivale in oblikovale življenje in delo vzhodnoalpskega in severnoitalskega človeka. Iva Mik. Curk pa z opisom rimska amfore in mortarija (melnice) njihovega poena in uporabe pri nas, poseže v vsakdanjost časa v prvih petih stoletjih našega štetja.

Odnose med ljubljanskim magistratom in državnimi oblastmi ob terezijanskih upravnih reformah, spore, ki so nastali, ko so novi državni organi začeli posegati s svojimi funkcijami na področja, ki so bila do tedaj v rokah mestne uprave, je v članku osvetlil V. Valenčič.

Krajši je prispevek Irene Vilfan - Brüeckmüller o Višji gori in njenem prebivalstvu v 16. stoletju.

Skrb za ohranjanje in obnavljanje cest v 18. stoletju je na primeru Zaloške ceste v Ljubljani opisal J. Šorn.

Omenimo še prispevek k zgodovini Špeharske doline I. Simoniča, kjer skuša na kratko podati razvoj te doline od fevdalizma do konca druge svetovne vojne.

S področja gorenjske pokrajine je zanimivo prebrati dva prispevka. Prvi je umetnostno zgodovinska razlaga B. Resmana o fužinskih cerkvah iz začetka 17. stoletja, drugi pa je na osnovi arhivskih virov obdelan zapis ljudski oblasti na Jesenicah od osvoboditve do konca leta 1945, ki ga je prispeval J. Kopač.

S področja zgodovine šolstva je A. Vovko pripravil dva članka: o istrskem šolstvu konec 18. stoletja in v začetku 19. stoletja in o osnovni šoli v Sodražici (1811 - 1941), dve poročili o koroškem šolstvu iz leta 1925 pa je objavil T. Zorn.

Grb mesta Ptuja iz 19. stoletja je obdelala K. Šamperl, F. Rozman pa je na osnovi časopisnih poročil opisal stavkovno gibanje na Štajerskem v desetletju 1890 - 1900, to je čas, ko se delavsko gibanje močno razmahne in prehaja od spontanih gibanj v vse bolj organizirane akcije.

T. Ferenc, strokovnjak za obdobje narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem, je tokrat podal nekoliko širšo razpravo o NOB v Slovenski Istri leta 1943, ko to gibanje doseže svoj prvi vrhunec. V opombah je avtor popravil nekatere napake iz knjige Slovenska Istra v boju za svobodo.

Opozorim naj še na tri članke z redkejšo a zelo zanimivo problematiko. To so analiza teksta piranskega statuta iz leta 1384, kjer gre predvsem za umetniško-oblikovno obdelavo (Miroslav Pahor), pregled potresne dejavnosti v Furlaniji od leta 1000 do 1976 (Cremonesi Arduino) in prispevek Boga Jakopiča z naslovom «Slušno in govorno prizadeti in gledališče». To je članek iz zgodovine slovenskega gledališča ter deleža gluhonemih v njem.

Poleg člankov in razprav zajema Kronika še tri ustaljene rubrike: iz starih fotografskih albumov, kjer so objavljene stare slike in zapisi o mestih, vaseh in pomembnejših prebivalcih leteh, seznanja nas z delom naših zavodov - muzejev, arhivov, društev, kakor tudi z ocenami in poročili o novih publikacijah predvsem s področja krajevne zgodovine.

Kratek pregled treh številk 26 letnika Kronike ni zajel vseh razmer in prispevkov, rada pa bi opozorila na to, da prinaša Kronika zaradi različne problematike, ki jo obravnava in zaradi načina, kako je ta problematika obravnavana, zanimivo in prijetno prebiranje.

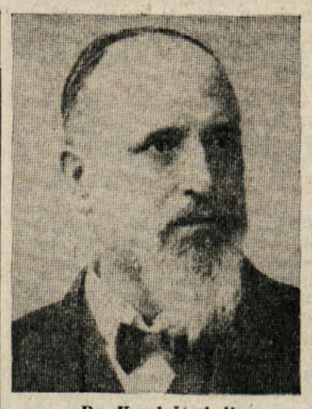
METKA GOMBAČ

OB 120-LETNICI ROJSTVA ZASLUŽNEGA ROJAKA

Dr. Karel Štrekelj - jezikoslovec in narodopisec v lastni biografiji

Rokopisni dokument iz Levčeve zapuščine, ki ga hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, doslej še ni bil objavljen

24. februarja 1859 se je v Gorjanskem pri Komnu rodil jezikoslovec in narodopisec dr. Karel Štrekelj. V počastitev tega jubileja objavljamo Štrekljevo biografijo, ki jo je napisal na Dunaju, 26. oktobra 1889, potem ko je dopolnil trideseto leto življenja. Rokopis biografije je danes ohranjen v Levčevi zapuščini, v rokopisnem oddelku Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani; doslej še ni bil objavljen.

Dr. Karel Štrekelj

Rojen sem 24. februarja l. 1859. v Gorjanskem na goriškem Krasu. Prvi razred ljudskih šol sem obiskoval v svoji rojstni vasi, jeseni l. 1867. pa pridem na normalko v Gorico. Po treh letih prestopim na gimnazijo ter jo srečno v osmih letih izvršim L. 1878 grem na Dunaj in se vpišem na modroslovno fakulteto, kjer poslušam poleg klasične filologije tudi splošno jezikoznanstvo in posebno pridno slavistiko pri Miklošiči. Ker me l. 1879. potrde v vojake, nastopim svojo prostovoljno službo že v oktobru tega istega leta. Ko doslužim in opravim preskušnjo za rezervnega častnika, vrnem se k svojim študijem ter začnem s posebnim veseljem gojiti slovansko filologijo. Praktičnih vaj, katere je takrat vodil Miklošič, udeležujem se vedno prav pridno; tako sem n.p. dva semestra skoraj sam in edini razlagal starosrbske listine pa staroslovenske in češke tekste, seveda pod vodstvom Miklošičevim. Sè zgodovino nove slovenščine se začnem baviti l. 1881.: prebral sem in v jezikovnem oziru preučil vse važnejše slovenske spomenike iz starejše in novejše dobe. Tega istega leta se lotim tudi slovenske dijalektologije, da kolikor se dá natančno spoznam živ slovenski jezik. Zato imam na Dunaji prilike dovolj, ker so se tukaj zbirali mladi ljudje iz različnih krajev slovenskih dežel. V ta namen pa študiram tudi tiste pisatelje, ki so v svojih spisih najzvesteje ohranili dijalektične posebnosti; do dobra sem preučil tudi dijalektološke razprave v slovenskih narodnih govorih: Baudouinovi o rezijanskem in bohinjsko - posavskem govoru, Hlodičevo o narečju beneških Slovencev, Scheinigovo o narečju koroških Slovencev v Rožni dolini, Valjavčevo o narečji v Predvoru na Gorenjskem. Tako pripravljen pričnem sam spisavati svoj domači govor; dovršitvi glaslovje, predam I. del svojega opisa modroslovni fakulteti dunajskega vseučilišča v dosego doktorata.

Iz svojih dijaških let povem še to, da sem bil v slovenskem literarnem društvu, kjer smo se vadili v slovenskem pisanji, vedno stalni kritik o jeziku in stilu predavanih spisov. V tstem času se je bil v dijaškem slovenskem društvu osnoval poseben pravniški klub, čigar glavna naloga je bila tá, da so se vadili udje v prelaganji zakonov; tudi jaz sem se udeleževal tega kluba, dokler se ni razdrl. Enake vaje je v češkem jeziku vodil pokojni Šembira na vseučilišči; tudi k tem vajam sem zahajal in se učil po njih spoznavati velik razloček med nemškim in slovenskim stavkoslovjem. Poleg tega sem se tudi sam zase vadil v prelaganji iz drugih slovanskih jezikov in iz grščine pa latinščine na slovenščino. L. 1883. pridem po Miklošičevem priporočilu k Bogišiću, kateri se je tedaj mudil na Dunaju, da bi na nemški jezik dal preložiti državljanski zakonik, ki ga je on sam sestavil za kneževino Črnogoro. Prelagal sem pri njem v hotelu, ker ni hotel dati rokopisa iz rok. Kar se je tikalo juridičnih izrazov, te mi je Bogišić sam razlagal in razjašnjeval. Jaz sem preložil okoli 500 §§. Bogišić je bil z mano in z mojo prelogo popolnoma zadovoljen; še l. 1885. me je zopet poiskal za enako delo, pa tákrat nisem mogel sprejeti njegove ponudbe, ker sem moral dan pozneje na Češko.

L. 1884. opravim stroge preskušnje in postanem doktor filozofije. Ker nisem za svojih študij užival nobene ustanove in sem bil brez vsega premoženja, moral sem si pomagati z učenjem po hišah. L. 1883. sem tudi začel delati na slovstvenem polji in prelagati iz slovanskih jezikov na slovenščino. Ti spisi in te preloge so izšle v Ljubljanskem Zvonu in Ljubljanskem listu. L. 1885. se mi ponudi prilika, dobiti mesto domačega učitelja pri grofinji Mansfeldovi, s katero grem črez poletje in jesen na Češko. V tem stanu se pričnem pripravljati na habilitacijo za docenta slovanske filologije, katero srečno opravim l. 1886. K habilitaciji sem bil prepuščen na podlagi treh razprav: 1) Phonologie des Görzer Mittelkarstdialektes, 2) Morphologie des Görzer Mittelkarstdialektes mit besonderer Berücksichtigung der Betonungsverhältnisse, 3) Beiträge zur slavischer Etymologie. Teh razprav je objavila nekaj dunajska akademija znanosti v «Sitzungsberichte», nekaj pa Jagić v svojem «Archiv für slavische Philologie», v katerem sem priobčil še več znanstvenih stvari o narodnem slovenskem slovstvu in o tujkah v slovanščini. Spoznavši, kako nezanesljiva in pogrešna je Baudouinova razprava o cerkljanskem narečji, lotim se sam tega mučnega dela ter cerkljansko narečje opišem v obširni razpravi, obsegajoči okoli 12 tiskanih pol, kateri pa še ne morem dobiti založnika. Tega istega leta začnem zbirati narodno blago iz vseh krajev slovenskih dežel. Po Cigaletovi smrti me naprosi prigledni urednik državnega zakonika, profesor Stritar, naj mu pomagam prelagati, kar z veseljem storim, ker se takó privadim tudi uradnemu jeziku slovenskemu. V ta namen sem preučil zadnja dva letnika državnega zakonika in več letnikov deželnega zakonika za vojvodino Kranjsko. Do zdaj sem v letošnjem državnem zakoniku preložil te-le kose: XXIII., XXVI., XXVII., XXVIII., XXIX., XXXII., XXXIV., XXXVI., XXXVII., XXXVIII., XXXIX., XL. in XLVIII.—

Strekelj je svoj zivljenjepis napisal v prvih letih svojega znanstvenega udejstvovanja, pred njim pa je bilo le še triindvajset let življenja — umrl je v Gradcu 7. julija 1912 — ki jih je izpolnil s pomembnimi objavami s področja jezikoslovja in narodopisja. To njegovo življenjsko dobo izpolnimo še z drugimi podatki. Med leti 1887 in 1896 je kot privatni docent na dunajski univerzi predaval izbrana poglavja iz slovenske filologije. Po smrti Vatroslava Oblaka pa je bil oktobra 1896 imenovan za izrednega profesorja slovenske filologije na graški univerzi, po dolgih bojih je šele štiri leta pred smrtjo (1908) postal redni profesor

Bibliografija Karla Štreklja je obsežna. V mladih letih je pesnikoval, vendar se je že kot dijak zanimal tudi za slavistiko, ljudski jezik in slovstvo (vpliv F. Levca, J. Baudouina de Courtenaya). Kasneje je kot jezikoslovec posvetil največ svojega dela leksiki in etimologiji, objavljal pa je tudi s področja slovničnih vprašanj ter se loteval praktičnih vprašanj knjižnega slovenskega jezika. Posebno mesto pa pripada Štreklje vemu zbiranju, proučevanju in izdajanju ljudskih pesmi. To delo je za Slovensko matico pričel opravljati že leta 1886, ko se je ponudil, da oskrbi izdajo zapuščine Stanka Vraza in drugih slovenskih ljudskih pesmi. Prvi snopič «Slovenskih narodnih pesmi» je izšel v Štrekljevi redakciji leta 1895, do leta 1923 je izšlo v celoti 16. snopičev (zadnja dva je po Štreklje vi smrti izdal J. Glonar), ki povezani tvorijo štiri knjige z okoli 3300 stranmi. Ob izidu je bila Štreklje va najboljša zbirka ljudskih pesmi pri slovanskih narodih in je še danes uporabno delo.

Karel Štrekelj si je s svojim delom pridobil velike zasluge za slovensko jezikoslovje in narodopisje. Slavistično društvo mu je 3. junija 1956. leta na njegovi rojstni hiši v Gorjanskem odkrilo spominsko ploščo. bm

Močan odmev uprizoritve Brechtove Matere Korajže

Predstava Brechtove drame «Mati Korajža in njeni otroci» v Stalnem slovenskem gledališču v Trstu v režiji Jožeta Babiča in z Miro Sardočevo v naslovni vlogi, je močno odjeknila v slovenski javnosti in še zlasti v slovenski gledališki kritiki. Deležna je bila različnih ocen od skrajno negativne do izjemno pozitivnih, to pa nedvomno kaže, da je režiserski koncept Jožeta Babiča, dramaturga Slodnjaka in scenografke Hočevarjeve vnesel nekaj bistvenega novega v uprizarjanje Brechta na slovenskih gledaliških deskah, kar bo kritika najbrž še dolgo premlevala, predvsem z vidika časovnega in prostorskega nagrajevanja tega Brechtovega besedila.

Našo kritiko bomo iz tehničnih razlogov objavili v prihodnji nedeljski številki.

Janez Povše dobil Kajuhovo nagrado

Umetniški vodja Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice Janez Povše, je pred dnevi prejel za svoje delo že drugo pomembno nagrado, ki jih v republiki Sloveniji podeljujejo za posebne dosežke na področju kulturnega ustvarjanja. Po nagradi Prešernovega sklada in nagradi za dramo Kdo je Jolanda so mu pred dnevi podelili še Kahujovo nagrado za monodramo Izvolite, tovariš Marjan.

V njej govori o partizanskem invalidu, ki se rešuje. Delo predstavlja zanimiv poskus, kako prodreti v duševnost invalida, pohabljenega v vojni, ki se prebija skozi krize in prodira v novo življenje.

Z OBČNEGA ZBORA SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA V TRSTU

Pozitiven obračun enoletnega delovanja SPDT

Trenutno šteje SPDT približno osemsto članov, lani pa se je v društvo včlanilo kar 166 planincev - Vrsta uspelih predavanj - Organizacija 7. srečanja zamejskih planinskih društev z društvi iz matične domovine

Pred kratkim je bil v Gregorčičevi dvorani v Trstu 25. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva v Trstu, ki se ga je udeležilo veliko število planincev, prijateljev in gostov. Svoja poročila so podali predsednik inž. Pino Rudež, tajnica prof. Marinka Pertot, blagajnik Pavel Fachin ter še načelnika smučarskega in mladinskega odseka Ervin Gombač oz. Zdenka Trampuž - Sancin. Iz vseh teh poročil je bilo razvidno, da je SPDT v minuli poslovni sezoni opravilo ogromno in raznoliko delo na vseh področjih zamejskega udejstvovanja in ne samo strogo planinskega. Za vse to pa gre zasluga predvsem požrtvovalnim, zavzetim in delavnim odbornikom, ki posvečajo praktično ves svoj prosti čas temu društvu, in pa seveda članom samim, ki se v tako velikem številu udeležujejo vseh akcij SPDT.

Iz tajniškega poročila prof. Marinke Pertot povzemamo nekaj podatkov o najvažnejših akcijah planinskega društva v pravkar zaključenem poslovnem obdobju ter o množični udeležbi na le-teh. SPDT ima približno 800 efektivnih članov, čeprav nosi zadnja izkaznica številko 1307, v lanskem letu pa se je na novo včlanilo kar 166 planincev. Predavateljska sezona je bila v minulem letu bogata, saj se je v Gregorčičevi dvorani oz. v mali dvorani Kulturnega doma zvrstilo pet predavateljev, ki so obravnavali planinsko tematiko ter svoje opise opremili z barvnimi diapozitivi. Istočasno pa je društvo prirejalo predavanja tudi za osnovnošolsko in srednješolsko mladino. Vrsto predavanj sta imela znana planinca oz. alpinista dr. Franc Habè in Aleš Kunaver. Prvi je mladini prikazal lepote triglavskega pogorja in jamarskega sveta, drugi pa je iz svoje bogate himalajske izkušnje zajemal nekaj važnejših dogodkov. Poleg tega je na šolah predaval tudi Lojze Abram. Tem predavanjem po šolah je sledilo 700 učencev, skupno pa je bilo na predavanjih SPDT kakih 1050 slušateljev. Druga važna dejavnost je bila organizacija izletov, ki jih je bilo lani kar 38, od katerih 11 avtobusnih. Večina teh je bilo smučarskih, nekaj drugih pa v višja in nižja gorstva. Skupno se je avtobusnih izletov udeležilo okoli 600 planincev. Mladinski odsek je organiziral celo vrsto izletov po našem Krasu za osnovnošolsko mladino. Otroci so se s svojimi vodiči povzpeli na Sv. Primož, na Kokoš, opravili grebensko pot od Katinare do Obeliska, ter še izlet na Sv. Mihael nad Boljuncem, lanskega maja pa je bil celodnevni avtobusni izlet s kar 50 otroki na Matajur. Za srednješolce je bil 17. in 18. junija dvodnevni izlet z Nevejskega sedla na Prestreljenik ter nato v Rezijo, zadnje dni junija in prve dni julija pa je bil tridnevni izlet za višješolce v Kamniške Alpe. Mladinskih izletov se je skupno udeležilo preko 200 mladih planincev. Spet druga, samostojna skupina, je vztrajno hodila na nedeljske izlete na Kras, katerih je opravila skupno kar 15.

Sedaj bi omenili dve najvažnejši poletni akciji našega društva: organizacija 7. srečanja zamejskih planinskih društev z društvi iz matične domovine ter enotedenski štafetni pohod od Glinščice do Bohinja.

Uspelo srečanje vseh slovenskih planincev je bilo 11. junija, program pa je predvideval zbirališče pred Kulturnim domom v Boljuncu, pohod preko Glinščice v Bazovico, katerega se je udeležilo kakih 300 planincev ter še popoldansko slavje v Bazovici s slavnostnim in kulturnim programom, katerega se je udeležilo res dosti ljudi, prav gotovo nekaj tisoč.

SPDT je na poseben, pa tudi zelo uspešen način proslavilo 200-letnico prvega vzpona na vrh Triglava, in sicer z organizacijo, skupno s smučarskim klubom Devin, s katerim je SPDT v minulem letu zelo sodelovalo, enotedenskega štafetnega pohoda od Glinščice do Bohinja, kjer je bila v nedeljo, 27. avgusta, osrednja proslava 200-letnice. Pohodniki (celo pot je prehodilo 22 planincev, skupno pa se je pohoda udeležilo 64 ljudi) so prehodili pot po tržaškem in goriškem Krasu ter se nato nekaj dni zadržali v Beneški Sloveniji, katero vsi mi bolj slabo poznamo. Najtežje je bilo na Krnu, najlepše pa v koči pod Bogatinom, kjer so se udeleženci trudni zadržali nekaj dni.

Ob priliki triglavskega slavja se je po slovesnosti v Ribčevem lazu ob Bohinjskem jezeru, podalo na štiridnevni izlet na Triglav še 19 žensk, članic SPDT. Poleti je bilo še mnogo izletov z osebnimi avtomobili, nekateri naši člani so uspešno opravili slovensko «Transverzalo» in «Vrhove prijateljstva», spet drugi pa so opravili več uspešnih plezalnih vzponov.

V začetku oktobra je SPDT priredilo svoj že tradicionalni vsakoletni «dan planincev». V dopoldanskih urah so planinci opravili ocenjevalni pohod od Barkovelj do Križa, popoldne pa so bile na kriški gmajni na sporedu razne igre za otroke in odrasle. Tega slavja se je udeležilo kakih 400 planincev.

Nekateri naši člani so se udeležili raznih planinskih tečajev, od katerih bi omenili odbornico Katjo Kalc, ki je uspešno opravila tečaj za mladinske vodiče v dolini Vrat pod Triglavom.

Na pustni ponedeljek so planinci priredili že tradicionalni pustni večer s plesom in raznimi igrami, ki je zelo dobro uspel, saj se je na ta večer v Dijaškem domu odzvalo mnogo mladine, pa tudi družin in starejših.

Preidimo sedaj k smučarski sezoni, ki se je začela že nekaj mesecev pred snegom s predsmučarsko telovadbo ter s tradicionalnim sejmom rabljene smučarske opreme. Prava smučarska sezona SPDT se je pričela s smučarskim tečajem, ki je trajal šest nedelj in sicer tri v decembru prejšnjega in tri v januarju tega leta. Tečaja se je udeležilo kar 200 članov, ki so se vsako nedeljo podali v Ravascletto nad Tolmečem oz. na Zoncolan s štirimi avtobusi. Novost tečaja je ta, da je bil letos tudi za smučarski tek, ki ga je vodila Zdenka Trampuž - Sancin. 12. zimske športne igre so bile 5. marca 1978 v Ravascletu, udeležilo pa se jih je rekordno število 302 tekmovalca, gostje pa so prišli tudi iz Koroške.

To je bilo v grobih obrisih delovanje SPDT v minuli sezoni, sedaj pa preidimo k pozdravu gostov in razpravi.

V imenu Planinske zveze Slovenije je pozdravil njen tajnik Janez Kmet, ki je pozdravil tudi v imenu predsednika PZS dr. Mihe Potočnika, podpredsednika PZS Toneta Bučerja in predsednika izvršnega sveta PZS dr. Marjana Oblaka, v imenu Meddruštvenega odbora primorskih planinskih društev dr. Janko Fili, v imenu PD Nova Gorica Florjan Hvala, v imenu Obalnega PD iz Kopra dr. Zega, za SPD iz Gorice predsednik Vlado Klemše, za ZSŠDI Bruno Križman, v imenu odbora za telesno kulturo pri SKGZ Tamara Blažina - Simoneta, za ŠZ Bor Franko Vitez, za zadrugo «Mangart» njen blagajnik Pavel Paoli, za SK Devin predsednik Janko Gruden, za planinski odsek pri ŠD Sloga Dino Stopar, ter še za PD «S. Škamperle» predsednik L. Abram.

Po pozdravih gostov se je razvila plodna diskusija, v katero so posegli Olga Ban, Peter Suhadolc, Pino Rudež, Danilo Micheluzzi, Lojze Abram, Slava Slavec, Janez Kmet in Vojko Slavec.

Najvažnejša točka razprave je gravitirala okoli nujnosti, da se bolj povežemo z matično domovino Slovenijo ter se aktivno vključimo v razpravo o najbolj perečih vseplaninskih problemih, ki morajo tako postati naši. Dosedanje ločevanje je nesmiselno, saj večina zamejskih planincev odhaja v slovenske gore. Največ govora je bilo o predlogu zgradnje žičnice na Triglavsko pogorje, o katerem je bila celo izglasovana resolucija, ki jo posebej objavljamo, v kateri člani odklanjajo gradnjo sistema žičnic na Triglavskem pogorju, sprejemajo pa zgradnjo tovorne žičnice.

Po razpravi so bile še volitve, ki so dale sledeče izide. V glavni odbor društva so bili izvoljeni sledeči člani: Franc Armani, Fabio Bertini, Pavel Fakin, Ervin Gombač, Dušan Jelinčič, Zlatko Jelinčič, Katja Kalc, Ugo Margon, Marinka Pertot, Pino Rudež, Ivan Tavčar, Zdenka Trampuž - Sancin in Franko Volpi, v nadzorni odbor društva pa sta bila izvoljena dr. Sonja Mašera in Danilo Micheluzzi.

DUŠAN JELINČIČ

Poročilo predsednika SPDT ing. Rudeža

Natančen pregled delovanja našega društva bo razviden iz tajniškega poročila in poročil načelnikov raznih odsekov. Zato se mi zdi primerno, da v predsedniškem poročilu govorim le na splošno o delovanju društva v minuli sezoni.

Na zadnji seji je prišlo do izraza mnenje odbora, da je leto 1978 bilo izredno uspešno tako po raznolikosti kot množičnosti delovanja, kar je razvidno iz naslednjih, verjetno bistvenih podatkov: 166 novih članov, 38 izletov z 38 avtobusi, 1.050 poslušalcev na večernih in šolskih predavanjih, organizirali smo nadalje sedmo srečanje planincev v Bazovici, 12. ZŠI, pohod Trst - Bohinj (skupno s SK Devin) in še množični smučarski tečaj. Pri tem je poslovna bilanca celo aktivna za 120 tisoč lir.

Za vse to in še ostalo delo gre v prvi vrsti zasluga res zavzetim in delavnim odbornikom, ki posvečajo dosti svojega časa planinskemu društvu, čeprav smo vsi precej obremenjeni od delovnih, družinskih in drugih obveznosti. Zlasti pa gre iskrena zahvala vsem tistim našim članom, ki takoj pokažejo pripravljenost pomagati društvu ob večjih prireditvah in katerim se že sedaj priporočam za sodelovanje pri 13. ZŠI, pri organiziranju večjih izletov itd.

Moram tudi omeniti področja, kjer je naše delovanje bolj skromno. Letos plezalnega odseka praktično ni bilo, ker ne dobimo primerne osebe, ki bi ta odsek vodila. Prav pri tem pa smo še vedno pretreseni ob misli na usodo našega člana Petra Štoke, ki je že mesece pogrešan v mangartskem pogorju.

Jamarstvo se tudi počasi razvija, čeprav imamo na našem Krasu odlične pogoje. Ta formalno še neustanovljeni odsek vodi Stojan Sancin, ki me je naprosil, naj v predsedniško poročilo vključim tudi poročilo njegove skupine. Naj kar preberem: poleti 1977 so nekateri člani SPDT sklenili, da poskusijo obnoviti jamarsko dejavnost med tržaškimi Slovenci. Z dejavnostjo so začeli natihoma, da bi najprej preizkusili, če so pogoji za redno dejavnost. Neresno bi namreč bilo, če bi po hrupnem začetku zaradi raznih težav delo odseka utihnilo. Poleg tega bi bilo neumestno trošiti društvena sredstva, preden bi JO-SPDT vzgojil ali si pridobil zveste sodelavce in raziskovalce. Od poletja 77 pa je bilo organiziranih nad 50 raziskav in ekskurzij, predvsem v jame na levem bregu Glinščice, kar je za začetek in kot jamstvo za nadaljnje delovanje kar dovolj. Trenutno ima JO-SPDT tečaj jamarske vrvne tehnike. Predstavništvo SPDT se je udeležilo občnega zbora Jamarske zveze Slovenije v Idriji. Jamarski odsek ima tudi sicer stalne stike z jamarji iz matične domovine in njihovimi društvi.

In še o smučanju: pri naših članih ni še razvito turno smučanje, izredno malo naših članov goji tudi smučarski tek. Na splošno pa lahko rečemo, da se je odbor opredelil za tako delovanje, ki bi pritegovalo čimbolj množično ljudi na sneg in vsaj za sedaj opuščamo tekmovalno plat smučanja.

Od naštetih aktivnosti bi se posebej ustavil pri pomenu dveh prireditev v minuli sezoni: 7. srečanju zamejskih planincev s planinci obmejnih PD in ob pohodu Trst - Bohinjsko jezero. Sedmo srečanje planincev v Bazovici, v katero smo vsi vložili res veliko truda, čeprav morda navzven pravzaprav ni zgledalo tako zahtevno, je potekalo v prisrčnem planinskem vzdušju ob veliki udeležbi zlasti gorenjskih planincev (šest avtobusov) in s presenetljivo številno prisotnostjo članov vseh zamejskih in obmejnih PD, tudi s Koroškega. PD Sežana in PD Bohinjska Bistrica sta pri tem tudi sodelovali pri kulturnem programu srečanja. Taka srečanja imajo res velik družabni, pa tudi morda politični in nacionalni pomen. Predstavljajo izredno tovariško doživetje in že sedaj vabim vse planince na letošnje 8. srečanje, ki bo meseca junija na Koroškem.

200-letnico prvega vzpona na Triglav smo počastili predvsem z enotedenskim pohodom iz Glinščice po zamejski planinski vertikali do Matajurja in nato po slovenski transverzali do Ribčevega laza. Tam smo se udeležili osrednje slovesnosti ob odkritju spomenika prvopristopnikom, kjer nas je bilo okrog 150 tržaških planincev. Pohod je bil precej zahteven, za marsikaterega udeleženca je bil to naporen dopust in je kar najbolje uspel predvsem zaradi prijateljskega vzdušja, ki se je na pohodu razvilo, vsak udeleženec pa je čutil ta pohod tudi kot svoj osebni prispevek k slovesni počastitvi važne planinske obletnice. Organizaciji pohoda se je navdušeno priključil SK Devin in tudi zaradi uspešnega sodelovanja smo to zamisel lahko tako lepo uresničili.

Ta izkušnja nam narekuje zamisel, da bi v tej sezoni, vedno v drugi polovici avgusta, izvedli enotedenski pohod od tromeje na Peči do Matajurja, tako da bi v celoti končali vertikalno pot po naših gorah, ki smo jo začeli na lanskem pohodu.

Z veseljem ugotavljamo, da se širi veselje do planinstva pri naših društvih, naj omenim samo novoustanovljen odsek za planinstvo pri ŠZ Sloga. Prav tako pozdravljamo ustanovitev športne šole, za katero je dalo pobudo ŠZ Bor in pri kateri bo tudi SPDT aktivno sodelovalo.

Želimo in upamo, da bo še v letošnji sezoni odprt planinski dom zadruge Mangart v Žabnicah, kjer bi vsi zamejski planinci imeli svojo postojanko in kraj, da bi se srečevali z vsemi ljubitelji narave in gora ob tromeji Slovenije, Italije in Avstrije.

Množičnost, raznolikost prireditev, pa tudi raznolikost naših članov in prijateljev, ni sama po sebi namen našega društva. Z njimi želimo utrjevati in razvijati naš obstoj v teh krajih, obstoj, ki ga zagrizena nacionalistična nestrpnost še danes ogroža. S svojim delovanjem želimo izpričati ljubezen ne samo do narave in gora, ampak tudi do lastnih narodnostnih korenin, do svoje zgodovine in jezika. Prav zaradi te naše usmeritve srečujemo pri svojem delu na podporo in simpatijo naših ljudi in organizacij: ta simpatija nas tudi spodbuja, da bomo še naprej razvijali našo dejavnost, zasnovano tako, da bo zajela v prijateljsko sodelovanje kar največ naših ljudi.

Člani SPDT, zbrani na rednem letnem občnem zboru, smatramo za potrebno, da se vključimo v širšo javno razpravo o predlagani gradnji sistema žičnic v Triglavskem pogorju in o širokopoteznem načrtu zgraditve zimskošportnega središča na Velem polju.

Vabimo vse pristojne organe, da se odločno uprejo vsakemu posegu v nedotaknjeno naravo v tem pogorju s turističnimi cilji. Ti načrti prihajajo s strani ljudi, ki gledajo skozi prizmo dobička. Zato jim je treba te načrte preprečiti. Kajti če so nam te lepote ostale, jih moramo čuvati in pustiti enake tudi naslednjim rodovom.

Predlagamo, da se čimprej razširi območje Triglavskega narodnega parka na sam vrh Triglava v Fužinske gore in Martuljek, po že izdelani študiji, objavljeni v Planinskem vestniku št. 7 iz leta 1970, ter da se v to območje vključi tudi Velo polje.

Zavedamo pa se potrebe in nujnosti oskrbovanja planinskih postojank, zato ne nasprotujemo tovorni žičnici iz Krme na Konjsko sedlo in Kredarico.

Nazadnje pa vabimo vse pristojne organe, da si s pozornostjo preberejo pismo tov. Edvarda Kardelja, objavljeno v Planinskem vestniku št. 10 iz leta 1978, udeležencem proslave v Bohinju in po njem tudi primerno ukrepajo.

VLOGA PEDAGOGA, PSIHOLOGA IN SOCIALNE DELAVKE V ŠOLI

Nadvse uspela okrogla miza združenja staršev kriških šol

Uvodno poročilo prof. Sheile Lavrenčič - Stališče socialne delavke - Živahna razprava

Združenje staršev kriških šol je prejšnji petek priredilo v osnovni šoli «A. Sirk» okroglo mizo na temo. «Vloga pedagoga, psihologa in socialne delavke v šoli». Predvidevanje, da za tovrstne teme vlada med starši veliko zanimanje, se je uresničilo, saj se je večera udeležilo veliko število staršev in vaščanov.

Uvodno poročilo je podala prof. Sheila Lavrenčič, ki je poudarila, da je svetovalna služba na šolah v Italiji in seveda tudi pri nas, še vedno slabo organizirana in največkrat tudi neustrezna ne samo šolski stvarnosti, temveč tudi gospodarskim in kulturnim pogojem teritorija, v katerem deluje. Svetovalno službo pa je skoraj nemogoče obravnavati ločeno od same vloge, ki jo igra šola v določeni družbi kot jo je skoraj nemogoče obravnavati ločeno od širšega družbenega dogajanja. V svetovalni službi so ob začetku delovali le zdravniki in zdravstvene delavke in šele ob načrtu za vključitev prizadetih, handikapiranih otrok v redno vzgojno - izobraževalno delo, so bile ustanovljene sociopsihopedagoške službe in dodeljeni pomožni učitelji.

V zadnjem času pa so šolske oblasti pod pritiskom množičnega šolanja in zahtev naprednih družbenih sil, bile prisiljene posodabljati šolo. Celo vrsto očitkov in novih zahtev do šole kot družbene ustanove pa mislijo omiliti nekateri učitelji, psihologi in socialne delavke s trditvijo, da bo vse probleme rešila le boljša socializacija otrok, ne glede na otrokovo pridobitev znanja. S takim učnovzgojnim načinom pa se vedno izvaja selekcija, ki ni seveda tako očitna kot tista, ki so jo uporabljali pred leti, ko so revnejšim otrokom na eni strani omogočali obisk obvezne šole, na drugi strani pa jih usmerjali po končani obvezni šoli v poklic. Kljub temu, da se otrok v šoli dobro počuti, vendar si ne pridobi potrebnih sredstev oz. sposobnosti za svojo rast in za uspešno vključevanje v okolje. Seveda sta primerna socializacija in dobro počutje prvi pogoj za uspešno učenje, vendar ne zadoščata, kot ne zadoščajo igre, ekskurzije in prireditve in vnašanje aktualnih informacij k pouku zato, da otrok spozna zakonitosti svojega okolja in si razvije sposobnosti in pridobi znanje, da lahko nanj učinkuje samostojno in kritično. Tako tudi ni dovolj, da socialna delavka seznanja učitelje z domačimi razmerami otroka, psiholog pa o izidu testiranja ali posamične obravnave otrok, ki jih učitelji označujejo za problematične.

Kljub temu, da se zahteva, da bi šola vzgajala in izobraževala na bolj ustrezen in sprejemljiv način, oblasti ne nudijo potrebnih pojasnil v zvezi s tem in zavračajo vse breme na učitelja, ki po drugi strani nima potrebnih možnosti, da bi se usposobil za nove naloge vzgojno - izobraževalnega dela. Le tesno sodelovanje med učitelji, šolskimi operaterji, starši in krajevnimi ustanovami bo lahko privedlo do ovrednotenja šole kot družbene ustanove. Tako sodelovanje pa je potrebno še posebno na slovenski šoli, kjer večkrat pozabljamo na vlogo, ki jo ima šola za našo narodnostno skupnost. Tudi na slovenski šoli je pomembno načrtovanje ter znanstveno, torej ne več približno, izvajanje različnih dejavnosti. Svoj poseg je Lavrenčičeva zaključila s prepričanjem, da bi se morali vprašati o vlogi svetovalne službe na šoli kot tudi o vlogi staršev, učiteljev in organizacij, v luči preobrazbe vzgojnih ciljev, metod in vsebine.

Poseg psihologinje Zdenke Štrajn se je osredotočil predvsem na vlogo psihologa v šoli. Psiholog deluje na italijanski šoli le v zadnjih letih in njegovo delo, kot delo ostalih socialnih operaterjev, je cenjeno kot tretjevrstno blago. Šolske oblasti so prepričane, da bodo z nameščanjem nekaterih psihologov in socialnih delavk rešeni vsi problemi šolske stvarnosti. Psiholog naj bi se ukvarjal s problemi vseh razredov, s težavami učiteljev in staršev. To ogromno delo naj bi psiholog po mnenju šolskih oblasti, opravil v nekaj urah. Zaradi skrajno skrčenega časa, je nemogoče, da bi psiholog vodil kontinuirano delo in da bi zadoščal potrebam staršev, učencev in učiteljev. Danes se psiholog največkrat ukvarja z otroki, ki jih učitelji označijo kot problematične, češ da ne sodelujejo pri pouku, da so živahnejši od ostalih, da počasneje berejo. Psiholog mora največkrat poseči takrat, ko učitelji imajo otroka za nenormalnega in zahtevajo pomožnega učitelja, v resnici pa je lahko otrok le umišljeno prizadet. Ob takih primerih mora psiholog najti vzroke nenavadnega obnašanja učenca in pomagati učitelju, da se uspešno vključi v razredno skupnost. Naloga psihologa je tudi ta, da skupno z ostalim socialnimi operaterji, učitelji in starši, usmerja otroka v razumevanje njegovih zanimanj in prevladujočih sposobnosti. Danes se uporablja usmerjanje učencev do konca 3. razreda enotne srednje šole z enkratnim testom, ki je zelo pomanjkljiv, če že ne škodljiv.

O delu socialne delavke na šoli je spregovorila Sonja Baiss, ki je sama zaposlena tako v vrtcu kot v osnovni šoli v Križu. Poznavajoč probleme kriških otrok, je v svojem posegu analizirala odnos staršev do učiteljev in do otrok. Starši se namreč težko odkrito pogovarjajo z otroki, kot tudi ne iščejo pravilnih vzgojnih metod oz. uporabljajo le tiste, s katerimi so bili sami vzgojeni in zatorej ne ustrezajo današnjim potrebam otrok.

V odnosu, ki ga vzpostavijo z učiteljem se kaže, da imajo številni starši občutek manjvrednosti, katerega je treba nujno odpraviti. Otrok je večkrat v šoli nesproščen in tlačijo ga besede staršev: «Moraš biti najboljši učenec».

Socialna delavka si prizadeva predvsem da bi pripomogla k sproščanju otrok in k obravnavi tistih problemov, ki jih učni program zanemarja, npr. spolna vzgoja, strahove itd., njeno delo pa je omejeno zaradi časa in prostorov. Baissova je predlagala, da bi v najkrajšem času socialni operaterji pripravili skupno s starši in učitelji posvetovanja, ki bi ustrezala zanimanju staršev in učiteljev.

Poročilom je sledila živahna razprava, v kateri je prišla do izraza ugotovitev, da zna biti nepravilna tista služba, tako psihološka, kot socio-pedagoška, ki si ne prizadeva reševati skupnih problemom, ampak stremi po reševanju posameznih. Starši nižje srednje šole so poudarili, da je taka služba na tej šoli skrajno pomanjkljiva. Prisotni so tudi spregovorili o novih učnih načrtih in poudarili, da slovenska šola večkrat zanemarja nove eksperimentalne metode in v tem zaostaja za italijansko. Z ustanovitvijo deželnega inštituta IRRAS obstajajo v tej smeri konkretne možnosti, s katerimi se bo morala slovenska okoristiti.

Marta Verginella

Krzna! Jope! Našitki!
Na tisoče primerkov!
Dobite pri CERVO
Koristni nasveti.
Krzna iz vseh koncev sveta po konkurenčnih cenah!
Viale XX. Settembre 16 — TRST

PO DOLGIH LETIH ČAKANJA, PRIPRAVLJANJA IN NESPORAZUMOV

Na Tržaškem bodo v tem šolskem letu poimenovali kar šest slovenskih šol

Sodelovanje vaščanov in raznih organizacij - Pripravljanje proslav - Pomen poimenovanja za slovensko manjšino

V tem šolskem letu bodo na Tržaškem poimenovali vsaj šest slovenskih osnovnih šol. V Šempolaju, Medji vasi, Sesljanu, Gabrovcu in na Opčinah so z delom že pri koncu. Treba je bilo veliko truda, potrpljenja in (žal) celo kreganja, da so se ljudje po šolah zedinili in zadovoljili vse: starše, učiteljstvo, razne prosvetne in druge organizacije, ki so jih pri tem podpirale in ... pristojne oblasti. Nekateri so morali namreč večkrat vložiti prošnjo, da so končno le dobili potrebno odobritev.

Konec marca, ali pa po veliki noči, točnega datuma še niso določili, bodo poimenovali šolo v Medji vasi po Jožefu Štanti. To ni bil ne pesnik, ne pisatelj, toda njegove zasluge niso zaradi tega nič manjše. Bil je domači učitelj, ki se je prvi zavzemal, da bi v Medji vasi imeli slovenski otroci svojo šolo. Zavedal se je, da pomeni šola v vasi veliko več kot udobnost za učence in starše. Šola je namreč otipljivi dokaz, da tam živijo Slovenci, čeprav v skromnem številu. Pomanjkanje učencev je žal še danes problem Medje vasi, kot je tudi problem vseh manjših vasi, kjer je malo otrok.

29. aprila bo slovesnost ob poimenovanju šole v Sesljanu. Izbrali so ime Karla Štreklja, filologa in univerzitetnega profesorja, rojenega na Gorjanskem pri Komnu. Profesor je pri otrocih priljubljen, ker je zbiral in zapisoval ljudske pesmi, pripovedke in bajke. V spomin so mu napravili bronast kip in v brošuri, ki jo bodo izdali ob slovesnosti poimenovanja, bo Lojzka Bratuževa objavila njegov življenjepis. Na prireditvi bodo nastopili šolski otroci, dva mešana pevska zbora in dekliški zbor iz Nabrežine.

Komaj teden dni pozneje bo poimenovanje šempolajske osnovne šole po Stanislavu Grudnu, domačinu in partizanu. Zanj so se odločili, da bo v zgled mladini in da bo njegovo ime pričalo o težki preteklosti naših prednikov, ki so dali življenje za svoj narod. Že leta 1945 so domačini želeli poimenovati šolo po njem, toda tedanje oblasti so se temu uprle. Po več kot tridesetih letih so Šempolajci le prišli na svoje. V spomin mu bodo postavili bronast kip.

Na Opčinah bo poimenovanje šole 20. maja. Slavnosti se bodo začele že dvajset dni prej, to je s prvim majem in skoraj vsak dan bodo prirejali kulturne nastope ali športne igre. Openci se res ne morejo pritoževati, da vlada nezanimanje do poimenovanja šole, saj pri tem sodelujejo vse slovenske organizacije na Opčinah. Šolo bodo poimenovali po Francetu Bevku, mladinskem pisatelju in obenem Primorcu. Kdo od otro. ne pozna Franceta Bevka?

Slovenski kipar Kalin je po osnutku A. Kralja izdelal doprsni kip, ki ga bodo najbrž postavili na dvorišče. Izdali bodo tudi brošuro, v kateri bo zapisana zgodovina poimenovanja šole in intervjuji z učenci. Pripravljalnemu odboru je šlo delo kar gladko od rok, posebno zato, ker so ga vaščani, trgovci in razna podjetja radi podprli s prispevki. 20. maj bo pravzaprav praznik vseh Opencev in ljudi iz bližnjih vasi, ker so tako ali drugače vsi sodelovali pri pripravljanju na poimenovanje.

Prav na drugem koncu tržaške občine in sicer v Škednju, bodo šolo poimenovali proti koncu šolskega leta. Ime bo dobila po Ivanu Grbcu, domačem učitelju in glasbeniku, ki je pisal tudi pesmi za otroke. Njegov življenjepis bodo objavili v brošuri, kjer bomo lahko brali tudi zgodovino Škednja in zgodovino škedenjske šole. V tem delu predmestja je poimenovanje šole pomembno tudi zato, ker so tam Slovenci v nevarnosti, da se zgubijo v množici italijanskega prebivalstva. Trenutno razpolagajo le z dvema večjima sobama v pritličju šolskega poslopja, ki so jih po potrebi preuredili v štiri manjše razrede. Poimenovanje šole bo oblastem v svarilo, naj si ne upajo seči po tem slovenskem kotičku.

Majhna kraška vasica s slovensko šolo, ki še ni poimenovana, je Gabrovec. Tudi tam so se odločili, da dajo šoli ime po slovenskem človeku in sicer po Jožetu Srebrniču, komunističnem poslancu v letu 1924. Pripravljalni odbor je s svojim delom že pri koncu, treba je samo še določiti datum. Pri proslavi bo sodelovala vsa vaška mladina in prosveta in izdali bodo brošuro, kjer bo napisana zgodovina vasi in življenjepis Srebrniča. V šolo ali pa pred njo, bodo postavili kip.

Kot vidimo, so letos v šolskem življenju novosti. Začelo se je s poimenovanjem rojanske šole po bazoviških junakih in nadaljuje se s celo vrsto poimenovanj. To pa ni vse. Še druge šole so pred časom, če ne celo pred leti, vložile prošnje za poimenovanje in čakajo na odobritev. Tako zgoniška, proseška, barkovljanska šola in osnovni šoli pri Sv Jakobu in pri Domju.

Zanimivo je ime, ki so ga izbrali Zgoničani: 1. maj 1945. Gotovo ni treba razlagati, kaj naj ta datum pomeni: konec vojne, konec fašističnega nasilja, spomin na vse, ki so padli in obenem opomin mlademu rodu, naj napravi kar je v njegovih močeh, da se taki časi ne povrnejo več. Bodo italijanske oblasti sprejele ta predlog?

V Barkovljah bi šolo radi poimenovali po mladinskem pisatelju F.S. Finžgarju. Pobuda je med Barkovljani vzbudila zanimanje, ljudje nosijo stare slike, dokumente in skratka vse, kar bo v bodoče služilo za razstavo in brošuro o zgodovini Barkovelj. Zdi se, da so se ljudje zdramili iz svoje otopelosti in priskočili na pomoč. Na Proseku so predložili novo prošnjo, ker so jim oblasti prejšnjo odbile. Tokrat so izbrali proseškega domačina Ivana Regenta. Združenje staršev osnovne šole pri Sv. Jakobu se je pred nedavnim odločilo za kulturno - prosvetnega delavca Jožeta Ribičiča, očeta predsednika SZDL Mitje Ribičiča, osnovna šola pri Domju je vložila prošnjo za poimenovanje po Mari Samsi.

Kaj pa pravzaprav pomeni poimenovanje šol za nas zamejske Slovence? S tem želimo dokazati svojim italijanskim bratom, da ima tudi slovenski narod svojo zgodovino, na katero je ponosen. Tudi mi imamo kulturo, ki je globoko vkoreninjena v preteklost in ki se je razvijala in bogatila kljub pritiskom močnejših narodov, ki so nam hoteli vsiliti svojo kulturo in svoj jezik. Mladi rod se mora zavedati, da je na svoj narod lahko ponosen.

(lap)

ŽENSKE SE ČUTIJO, IN DELNO TUDI SO, ZAPOSTAVLJENE

Za večjo prisotnost žensk v telesni kulturi

Razmerje med dečki in deklicami, ki se ukvarjajo s telesno vzgojo v vrtcih, osnovnih in nižjih srednjih šolah, je dokaj uravnovešeno, razkorak se pokaže v kasnejši dobi

Na posvetu o športu, ki ga je SKGZ priredila oktobra meseca, je nekaj razpravljavcev posvetilo nekaj stavkov tudi ženskam v športu oz. telesni kulturi, ki naj zajame tudi deklice, dekleta in žene. Takrat je bila tudi izražena potreba po razčlenitvi tega vidika telesnokulturne dejavnosti zato, da bi ugotovili vzroke sedanjega stanja in zastavili idejna pa tudi praktična izhodišča, ki bi naj vodila telesnokulturne delavce pri uresničevanju programa čimbolj množičnega zajemanja žensk v telesnokulturno dejavnost. Ta spis ima namen razčleniti nekatere vidike, ne da bi zaenkrat prikazal v strnjeni obliki tudi smernice razvoja. O tem kdaj drugič.

Najprej nekaj dejstev. Ob spoznanju, da se s telesno vzgojo bavi še vedno premajhen odstotek obiskovalcev otroških vrtcev, učencev osnovnih šol in dijakov nižjih srednjih šol, moramo le ugotoviti pozitiven podatek, da je razmerje med deklicami in dečki, med dijaki in dijakinjami uravnovešeno. Nekaj primerov v dokaz: vse skupine otroške telovadbe na Tržaškem in Goriškem ter njihove zaključne prireditve, prisotnost na Mladinskih igrah za srednje šole (vsaj za Goriško to drži), plavalni tečaji za otroke v Lipici in v Gorici. Pri smučarskih tečajih SPDT in SPDG je pa že čutiti tudi za to starost odstop od zgornje trditve. Podobna razmerja, čeprav še zdaleč ne tako izrazita v absolutnih številkah, zasledimo tudi za tako imenovano srednjo starostno obdobje ali visoko potekmovalno obdobje. Za primer vzemimo skupine rekreacijske telovadbe v Trstu in Gorici, avtobusne smučarske izlete SPDG, SPDT in SK Devin ter orientacijske in množične pohode.

Kaj pa vmes? Vmes je razkorak, ki mu težko najdemo tehtno opravičilo, čeprav ga lahko obrazložimo s številnih vidikov. Nedvomno je res, da zahteva telesna kultura dražje in številnejše infrastrukture kot marsikatera druga dejavnost. Te naprave si vsaka družba privošči potem, ko je zadostila drugim osnovnejšim potrebam. Nekatere družbe, recimo tista, v kateri živimo, zamujajo pri tem vse razumljive roke. Kar je naprav so večinoma zgrajene in usposobljene po meri moškega sveta, kot velja tudi za ostala področja življenja. Torej se dekleta čutijo, in ne samo čutijo temveč tudi so, delno odrezana od teh dobrin. Vendar ta problem telovadnic in igrišč ni po mojem mnenju najvažnejši v tem primeru.

Res je tudi, da je v športne kroge prodrla miselnost o umestnosti in prisotnosti žensk na olimpijskih igrah šele pred dobrimi štiridesetimi leti in je torej pojav dokaj nov. Utemeljitelj modernih olimpijskih iger se je sicer skliceval na starogrške igre glede ženske prisotnosti; spričo družbe, v kateri je živel in deloval, pa mu je navada starih Grkov le prav prišla. Vsekakor je pa v štiridesetih letih prišlo do tolikih reformističnih in revolucionarnih sprememb, da ne more več odločilno vplivati duh prvih olimpijskih iger.

V veliki meri bo le držalo spoznanje, da prihaja tudi v naši skupnosti do osipa deklet namesto do večje prisotnosti in uspešnosti pri telesnokulturni dejavnosti v času dozorevanja in traja tja do začetka srednjih let. K temu prispeva po mojem okolje, v katerem živimo, družba, ki nas pogojuje. Toda del okolja, in ne najmanj važen, smo tudi mi in družbeno miselnost lahko spreminjamo. Najprej moramo seveda razčistiti sami v sebi razne usedline in gledanja, ki se niso spremenila kljub družbenim spremembam zadnjih desetletij.

Zaradi teh gledanj prihaja do osipa in do odpovedi dejavnosti, ki bi še kako pomagala prebroditi — ne sama po sebi, toda pravilno usmerjena in z vzgojno vsebino — številne duševne stiske, nenavadne in šokantne nove občutke, mala razočaranja, prekipevajoča, a kratka obdobja sreče, ki so značilna za to obdobje. Še vedno je v naši miselnosti prisotno dekle kot mistični lik, ki ga fizična dejavnost in izražanje lahko porušita. S puberteto se dekleta začenjajo prilagojevati temu liku — v zadnjih desetletjih je ta lik kontradiktorno okinčen s potrošniško miselnostjo — ki ji ga ponujajo družina, sošolke, zahtevajo klasične vzgojne ustanove, kasneje zaročenec. Vse jih prepričuje, da je njihova vloga le tista, ki se je v številnih stoletjih izoblikovala najprej zaradi delitve dela, kasneje, ker je tako prijalo vladajočim razredom. Ta vloga jo je postavljala za «kraljico» ognjišča, ki naj ne sodeluje in soodloča v socialnem življenju. Ta vloga je seveda skregana z večernimi treningi, z uveljavljanjem pred tribunami gledalcev, z možnostjo sedenja in odločanja na odborovih sejah. Kdaj bo kaj več žensk v odborih naših telesnokulturnih organizacij in društev. Samo v dveh organizacijah, ki se ukvarjajo tudi z rekreacijo zasledimo dekleta na vodilnih položajih: pri tabornikih, kjer je organizacija mešana in pri skavtinjah, kjer imajo dekleta več ali manj samostojne skupine. Sama dekleta se kaj rada prilagodijo stanju, ker je to linija najmanjšega upora, ker ne zahteva osebnega prizadevanja in borbenosti.

Je pa res tudi nekaj drugega. Vedenjska raven po naših telovadnicah, igriščih in ekipah ni vedno in povsod taka, kot bi morala biti. Marsikateri posameznik in v marsikateri ekipi so prepričani, da je po treningu, zlasti pa po tekmi treba zabeliti zmago, še bolj pa poraz, s kletvico, z mastno besedo, ne z radostjo temveč z bučnostjo. V smislu prej opisane vloge, toda tokrat s pozitivnimi nameni in posledicami, imajo starši upravičeno zelo razvit občutek, ki jih opozarja, da nekatera, morda preštevilna okolja, ne vplivajo dovolj vzgojno na doraščajočo mladino, pravzaprav ne gled na to, ali gre za fante ali za dekleta.

Še na eno dilemo bi rad opozoril. Počasi začenjamo spoznavati ali vsaj slutiti, da nekatere značilnosti tekmovalnega športa in napačno zastavljenega agonizma, če so že nevzgojne za moško mladino, so naravnost odbijajoče za miselnost odraslih deklet in žena. Mislim tu celo na tista tri načela, ki veljajo za vodilo olimpijskim igram in kot posledica ostalemu telesnokulturnemu gibanju, načela, ki so jih postavili že pred dvema tisočletjema v družbenosocialnih pogojih, ki so se verjetno nekoliko razlikovali od današnjih in jih nismo bili zmožni ne izboljšati, ne dopolniti, citius, altius, fortius — hitreje, više, močneje. Zakaj ne bi veljalo tudi skladneje, vzajemno, ritmično in še kaj? Tak pristop bi tudi za dekleta bil sprejemljivejši. Morajo pa predvsem ženske same spoznati, da nastopijo v prvi osebi in si telesno kulturo prilagodijo svojih potrebam in željam.

Aldo Rupel

NA ZADNJEM «TORKOVEM VEČERU» SLOVENSKEGA KLUBA

VELIKA RAZVEJANOST IN TRADICIJE ZADRUŽNIŠTVA V NAŠEM ZAMEJSTVU

Zadružništvo je sredstvo za postavitev trdnejših gospodarskih temeljev

Na katerih področjih smo zadružno vezani - Kakšne naloge čakajo

Kakor smo že poročali, je bil v torek v Gregorčičevi dvorani, na pobudo Slovenskega kluba, zanimiv debatni večer, na katerem smo se lahko globlje seznanili s problematiko slovenskega zadružniškega gibanja v zamejstvu. Bila je to hvalevredna pobuda, o kateri pa moramo, žal, pripomniti, da ni bila deležna takšnega odziva, kakršnega smo po pravici pričakovali glede na specifični pomen zadružništva v razvojnem procesu naših gospodarskih dejavnosti, oziroma finančnega poslovanja.

Vloga zadružnega dela postaja v vsedržavnem merilu vse važnejša, na dlani pa je, da moramo delovanju zadrug posvečati še prav posebno skrb Slovenci, ki se upravičeno ponašamo z razvejano družbeno-kulturno dinamičnostjo, ne pa v enaki meri tudi z ustreznim gospodarskim trendom. Gospodarske temelje si moramo krepko postaviti ter jih sčasoma še utrditi, kajti le tako si bomo mogli zagotoviti nadaljnji obstoj kot s pripadniki večinskega naroda enakopravni občani.

Vprašanje količinskih in kakovostnih razsežnosti, oziroma ciljev slovenskih zadružnih ustanov na Tržaškem in Goriškem je nazorno razčlenil strokovnjak dr. Odo Kalan, ki pa je poslušalce takoj opozoril, da njegov prerez po našem zadružnistvu bržkone ne bo popoln. In res je moč tu pa tam zaslediti skupino zadružnih delavcev, o kateri ni na seznamih naših stanovskih organizacij ne duha ne sluha, čeprav so bili še tako pazljivo sestavljeni. To pa zaradi nekdanje velike razdrobljenosti zadružnih organizacij.

Predsednik Kmetijske zadruge v Trstu Dušan Kodrič, ki je pred začetkom razprave počastil spomin ravnokar preminulega prvega predsednika te organizacije, podjetnega kmetovalca in antifašističnega borca Mira Škerlia, je na primer razkril tudi obstoj slovenske zadruge Mangart v Trbižu, s katero sploh nismo bili seznanjeni. Omenil pa je tudi še hrvatsko zadrugo Naša zemlja v Molizeju. To je stočlanska, torej že velika, močna organizacija obdelovalcev zemlje v kraju Sfilič oziroma San Felice del Molise (nekdaj San Felice Slava, za časa fašizma San Felice del Littorio!, krajani zahtevajo ponovno uvedbo prvotnega imena), ki je s svojo bogato dejavnostjo zavrla izseljevanje in celo številne zdomce privedla do tega, da so se vrnili v rojstno vas. Nedvomno bi bilo mogoče zaslediti kak podoben primer v videmski pokrajini, ki je Kalan v svojih izvajanjih ni vzel v poštev zaradi pomanjkanja podatkov; zelo verjetno je bilo zadružništvo med našimi beneškimi brati, ki so se znašli pod italijansko upravo že l. 1866, bolj malo razvito.

Na zadnjem «torkovem večeru», ki jih prireja Slovenski klub je o zadružništvu pri nas govoril ekonomist Odo Kalan, ki pa je, žal, imel manj občinstva, kot bi bilo želeti

Kalan je pri navajanju zadrug iz razumljivih razlogov izpustil pogrebna društva, nove konzorcije med obrtniki ter uvozniki in izvozniki, ki so že in še bodo nastale po sledeh osimskih dogovorov ter jusarske upravičence, katerim bi bilo treba ob pravem času posvetiti širšo analizo v luči morebitnih ponovnih razlastitev slovenske zemlje zaradi gradnje cestnih in drugih infrastruktur.

V naših vaseh in v predmestju se prve oblike ožjega zadružnega delovanja izenačujejo s tako imenovanimi «pustnimi blagajnami», ki so bile kar v gostilnah. Za pust so varčevalci «razbili pustno kaso», določeno vsoto prihranjenega denarja potrošili za pustno večerjo, drugo pa porabili za potrebe svojih gospodarstev. In denar jim je bil tedaj še kako potreben. Dejansko so tako nastale tudi društvene gostilne, čeprav so njihovi ureditvi botrovale zlasti prodajne težave kletarjev; ker svojega vina niso mogli ugodno plasirati, so se zatekli k prodaji za pultom. Danes imamo v tržaški pokrajini še pet društvenih gostiln, in sicer na Opčinah, na Proseku in Kontovelu (ta je najstarejša) ter v Dolini in Gabrovcu. Njihovi upravitelji ne prejemajo plače, kvečjemu imajo na razpolago stanovanje, če je v isti zgradbi, sicer pa zaslužijo s točenjem pijač in strežbo jedil, le dohodki od prodaje vina jim ne pritičejo, ker so namenjeni društvu, torej vaški skupnosti, ki nabrana sredstva uporabi za razvoj raznih kulturno-prosvetnih in športnih dejavnosti, domačih seveda. Delovanje društvenih gostiln bi se dalo še znatno obogatiti, kolikor zadeva finančne prispevke, podpore in podobno. Takšnih gostiln je bilo nekoč mnogo več. Nekatere kot gostinski obrati še obstajajo (Kolonkovec, Ricmanje itd.), vendar so v zasebni režiji.

Uradni seznami govore o 26 slovenskih zadružnih ustanovah. Zadnja po vrsti je «Naš Kras» v Velikem Repnu, ki je edina nepridobitna ter ima neprecenljivo vlogo pri ohranjevanju kulturno - zgodovinske dediščine naših kraških prednikov ter je zato tudi narodnostnoobrambne narave. Prizadeva si tudi seveda za nedotakljivost krajinskega bogastva, kolikor ga ni izropala že mestna špekulacija; naloga zadruge nima kajpak ničesar opraviti z raznimi lažnoekološkimi proglasi.

Govornik je zatem navedel druge zadruge. Zadruga marmorja Petrovica - Repentabor izumira zaradi pomanjkanja pomladka. In vendar bi lahko uspevala spričo dobre kakovosti domačega kamna. Nakladalno-razkladalna zadruga na Proseku je nekoč bogato obratovala z lesom in živino, promet je pa potem zamrl zaradi preusmeritve lesnih pošiljk pod Škedenj, kjer za ustrezne tovorne operacije skrbe špediterji sami. Zadruga sicer še deluje, a je v najemu. V zadnjem času je pričelo zanimanje zanjo naraščati in vredno bi jo bilo izkoristiti v luči novih potreb, ki bodo nastale z dovršitvijo tovornega terminala pri Fernetičih. V njej bi lahko zaposlili domačo delovno silo, medtem ko službuje sedaj v njej delavstvo iz mesta.

Gradbena zadruga «Naš Kras» v Padričah skrbi v prvi vrsti za nabiranje denarnih sredstev iz javnoupravnih blagajn za gradnjo ljudskih hiš v duhu in slogu zgradb, ki so značilne za arhitektonski ustroj kraških vasi. Doslej zbrana sredstva so sicer skromna, med drugim zaradi odliva denarja za potrebe prizadetih po potresu. Vsekakor je zadruga mlada, nastala je komaj pred dvema letoma, zato je treba njene pogumne začetke primerno spodbujati. V Padričah imamo tudi edino gozdno zadrugo. Ustanovljena je bila v prejšnjem stoletju in sloni na statutu, po katerem je število članov nespremenljivo in po katerem posamezni člani tudi ne smejo prodajati svoje lastnine (zemlje) proti želji drugih članov. Zadruga razpolaga tudi z dragocenimi notarskimi akti iz preteklosti. V načrtu ima temeljito gospodarsko izkoriščanje pokrajinskih lepot, zelenih površin.

Poglavje zase je konzumno društvo na Opčinah (nabavno-prodajna ustanova), ki je nastalo 1946. leta po zaslugi Rika Malalana, da se uredi stihijska prodaja mleka. Članstvo zadruge sestavljajo domačinke in deloma ženske od Banov, sicer pa same — ženske. Moški nimajo pristopa. Pravica do članstva je dedna. Kako si članice zamišljajo pristno zadružništvo. Ustvariti moraš nekaj kar je tvoje, obenem pa skupna last.

Dobro znana Kmetijska zadruga v Trstu se je zadnja leta močno razširila s podružnicami (tudi v Miljah) in skladiščem za umetna gnojila, nima pa le dobičkonosnih namenov, saj je uredila na Dolinskem novo oljarno torkljo. Finančno ni rentabilna, vendar so jo oljčni pridelovalci hoteli, da jim ne bi bilo treba oljk voziti v stiskalnico pri Pordenonu. Vzdrževanje oljarne sloni na lastnih sredstvih, pred njo pa so lepe razvojne možnosti, tudi v mednarodnem smislu.

Tudi Gospodarsko društvo v Bazovici bi se dalo znatno razviti, posebno v perspektivi mednarodnega pečata, ki ga bo kmalu zadobil mejni prehod pri Lipici. Kmetijska zadruga «Dolga krona» je klasičen primer žrtve birokratskega stroja, saj je bila dokumentacija o izgradnji zadružnega hleva v prostorih deželne uprave kar trikrat «izgubljena». Hlev bi moral sprejeti 300 glav goveda, vode je tudi dovolj za napajanje. Trenutno ima živina na voljo le zasilen majhen hlev. Lokacijo za hlev so izbrali tam, kamor živina najraje odhaja na pašo.

Podobne težave so s Kraško mlekarno, katere uresničitev pristojne oblasti prav tako že dolgo zavlačujejo z iz trte izvitimi utemeljevanji (potres in drugo). Pripomniti velja, da bi mimo te morali izgraditi še več drugih zadružnih mlekarn, saj imamo dovolj živine za to.

Na Kontovelu imamo dobro uveljavljeno cvetličarsko zadrugo, katere članstvo je razpredeno vse do Doberdoba.

Zavarovalnica goveje živine v Bazovici dobro deluje. Skrbi za odškodnino v primeru pogina ali prisilnega zakola živali ter za veterinarsko službo, razen tega plačuje živinorejcem razliko v ceni ko meso prodajo z izgubo. Čemu ne bi njen delokrog raztegnili tudi po drugih naših vaseh. Ugodno se razvija tudi Društvo rejcev goveje živine, ki skrbi za kakovost goveda sivorjave pasme z urejenim rodovnikom in prirejo plemenskih bikov.

V Križu imamo Konzorcij vina, ki ga sestavljajo pretežno mladi ljudje in se poteguje za strokovno usposabljanje vinogradnikov in kletarjev. Težave pa ima zaradi neustreznosti cest in poljskih poti.

Omeniti moramo še zadružna hleva v Sovodnjah, ki ga je mogoče še primerno razširiti, ter v Praprotu, ki pa še ni dograjen (prva telitev je bila za miklavževo) ter razpolaga s 15 ha krmne baze.

Nazadnje je Kalan omenil še denarne zavode na zadružni osnovi, ki pomenijo potencialno jedro našega gospodarskega razvoja ter hkrati tisti člen verige, ki omogoča razvoj in obstoj drugih naših zadružnih organizacij. Tu imamo hranilnice in posojilnice na Opčinah in v Nabrežini ter v Doberdobu in Sovodnjah, ki vse bolj ali manj uspešno poslujejo v korist zlasti kmetovalcev, obrtnikov in trgovcev. Žal ne morejo vršiti revizijskih poslov.

Med debato, ki je sledila Kalanovemu pregledu, je zastopnik SDGZ in KZ Križmančič izrazil optimizem glede bodočega delovanja naših zadrug. Z druge strani sta bila prikazana predloga, naj bi pristojni dejavniki ukrenili vse potrebno za strokovno usposobitev kadrov, ki bodo v prihodnje vodili zadružne organizacije, kajti brez njih bo zadružništvo le težko uspevalo, oziroma, naj bi zgodovinsko nadrobno obdelali zadružniško problematiko, za kar bi morda lahko poskrbel raziskovalni inštitut SLORI.

Nazadnje ne moremo mimo dejstva, da se je svoj čas s to problematiko soočila šesterica naših študentov — P. Ceh, S. Kuret, E. Hrevatin, M. Oblak, B. Valentič in I. Kodrič — za seminarsko nalogo; njihovo delo je izšlo v publikaciji v italijanskem jeziku in predstavlja dragoceno gradivo za izoblikovanje celovitega zgodovinskega prereza čez naše zadružniško gibanje v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

DRAGO GAŠPERLIN

Družina Čuk

(Nadaljevanje s 5. strani)

Poleg tega pa so že takrat pričeli prodajati mopede, in nekatere med njimi so pridno uporabljali goriški slovenski kolesarji na svojih izletih.

Če listamo po orumenelih straneh kataloga, ki ga še danes hranijo v Čukovi trkovini, bomo videli slike šivalnih strojev «Ringschiff» in «Centralbobin» (od 100 do 170 kron), «Singer» (od 40 do 90 kron), šivalne stroje za čevljarje, sedlarje in klobučarje (od 140 do 240 kron), slamoreznice (od 50 do 150 kron), stiskalnice (od 90 do 300 kron), gramofone (od 15 do 150 kron). In še belgijske puške dvocevke Central štev. 500 (od 30 do 60 kron), sistem Pipper (od 60 do 120 kron), dvocevko Central štev. 615 (160 kron), Browning pištole, Lefaucheu samokres, itd., itd.

Elija Čuk je bil tudi navdušen član slovenskega kolesarskega društva «Gorica», ki je bilo ustanovljeno leta 1895. Predsednik društva je bil trgovec Drufovka, med člani je bil tudi znani letalec Edvard Rusijan. Elija Čuk je na prireditvi društva v Trgovskem domu (leta se sorodniki ne spominjajo) dobil zlato medaljo za mirno vožnjo s kolesom.

Čeprav je trgovina dobro uspevaporušena, po vojni so jo hitro obnostorov sodruga že leta 1908 odstopila tržaškim Delavskim zadrugam, ki so tam odprle trgovino jestvin. Med prvo vojno so morali v izgnanstvo, hiša je bila med vojno delno porušena po vojni so jo hitro obnovili, trgovina ni bila več enotna, marveč sta si Elija Čuk in Ivan Krševani porazdelila hišo in trgovini. Oba sta prodajala iste izdelke in kljub logični konkurenci sta ostala prijatelja. Opustila sta delavnico na cesti na grad, Krševani jo je odprl na vogalu Stolnega trga z Rabatiščem, Čuk pa v sosedni hiši v Ulici Marconi (tam je delavnica še danes).

Trgovini sta med vojnama lepo uspevali, prodajala sta tu tudi motorje. Današnji lastnik trgovine, sin ustanovitelja podjetja, Elči Čuk, se spominja, da so v Čukovi trgovini med vojnama in tudi po vojni (Krševanovi so medtem preselili svoji trgovini na korzo in se preusmerili v prodajanje radijskih in televizijskih aparatov) prodajali poleg koles «Atena» (te je za Čuka izdelovala neka italijanska tovarna) tudi motorje Zündapp, NSU, Sachs, Taurus, Sertum, itd.

Trgovino je tja do leta 1945 vodil Elija Čuk z ženo Viktorijo Breščak, doma iz Pevme (z njo se je poročil kmalu po odprtju trgovine), umrl je nekaj dni pred koncem vojne v letu 1945. Njegova žena pa je bila v trgovini še do leta 1960. Njun sin Elči Čuk je pričel delati v trgovini leta 1935, istočasno je njegov brat Bojan odprl podobno trgovino na Korzu Verdi, v bližini Trgovskega doma. Tudi Čukova družina je sodelovala v odporniškem gibanju. Po osvoboditvi, ko so v Piranu ustanavljali Pomorsko akademijo, je Elči Čuk, kot bivši študent fakultete za pomorsko inženirstvo v Genovi, odšel tja in bil med prvimi profesorji na tej prvi slovenski pomorski šoli. Bil je tam več let, kasneje se je vrnil domov in prevzel trgovino, ki jo vodi še danes z ženo Vido Rijavec. V delavnici pa je že od leta 1943 kot delavec Edi Bensa z Oslavja, ki je zaposlen pri Čukovih vsa ta leta, z izjemo časa ko je šel kot mladenič v partizane.

Se danes, ... let po odprtju trgovine, prihajajo v Čukovo trgovino na Stolnem trgu potomci tistih Goričanov, Vipavcev, Postojnčanov, Idrijčanov, Kraševcev, Bricev in Tolmincev, ki so že pred prvo vojno kupovali kolesa.

In še vedno kupujejo kolesa.

RADIO TELE-VIZIJA

Nedelja, 25. februarja 1979

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

11.00 Maša
12.00 Nedeljska srečanja
12.15 *Oddaja o poljedelstvu*
13.00 OB 13. URI
13.30 DNEVNIK
14.00 V TEKU NEDELJE
14.10 Športne vesti
14.25 *Disco ring*
15.20 Igre na snegu
17.00 90. minuta: italijansko nogometno prvenstvo
17.50 Domenica, dolce domenica
18.55 Športne vesti
20.00 DNEVNIK
20.40 Wolfgang Goethe: LE AFFINITA' ELETTIVE prvo nadaljevanje
21.55 *Športna nedelja* Kronike in komentarji športnih dogodkov
22.55 Spored za prihodnje dni Ob koncu DNEVNIK in *Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 Papotin in prijatelji
13.00 DNEVNIK — OB 13. URI
13.30 ONA DRUGA NEDELJA
15.30 Spored za prihodnje dni
15.45 DNEVNIK 2 Prenos športnih dogodkov
17.00 Popoldanski spored proze, opere in baleta
18.45 DNEVNIK 2 — GOL FLASH
18.55 S.W.A.T. *Squadra speciale anticrimine*, tv film Vremenska napoved
19.50 DNEVNIK — ODPRTI STUDIO
20.00 Nedelja sprint *Dogodki in osebnosti športne nedelje*
20.40 PROFUMO DI CLASSE *Glasbena komedija z Ombretto Colli in Aldom Macchionejem*, 2. del
21.45 *Dossier* — DOKUMENT TEDNA
22.40 DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI
22.55 Vam ugaja jazz?

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.35 POROČILA
8.40 Za nedeljsko dobro jutro
9.10 *A. Marodić*: MARIJA — TV nadaljevanka
10.25 Sezamova ulica, mladinska serija
11.30 KMETIJSKA ODDAJA
12.30 POROČILA
13.10 KAJ VEMO O POTRESIH —dokumentarni film
13.35 TV ŽEHTNIK
14.10 Igre na snegu — evrovizijska oddaja
15.10 *Športna poročila*
15.15 Dunaj: *Evropsko atletsko prvenstvo*
18.00 Rokomet — *Kolinska Slovan — Aero Celje*
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 *B. Čopić — A. Diklić*: OSMA OFENZIVA TV nadaljevanka
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Kako rastejo naši otroci
21.35 TV DNEVNIK
21.40 Rock koncert: Blood Sweet and Tears
22.05 Športni pregled

Koper

17.30 Lahka atletika
19.30 Otroški kotiček
20.15 STIČIŠČE
20.35 KOMISARJEV DELOVNI DAN — film
22.15 Glasbena oddaja

Ponedeljek, 26. februarja 1979

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Argumenti: Kemijska industrija
13.00 *Tednik o knjižnih novosti*
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.00 Posebna oddaja iz parlamenta
14.25 Jezik za vsakogar: italijanščina
17.00 *Dài, racconta* GIORGIO STREHLER
17.10 *Milijarda in pol otrok* Predstava
17.55 POVEJMI, KAKO SE HRANIŠ
18.20 Argumenti: Obletnice — GENOVA: 125 LET ANSALDA
18.50 Nabožna oddaja
19.20 NEPREMAGLJIVI: IGRA ŠTEVILK, TV film
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Il giorno dello sciacallo film *Filmske novosti* Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Vidim, slišim, govorim
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 Sto tisoč problemov in rešitev
17.00 *Spored za mladino* Babarjeve prigode
17.05 Viking Viki
17.30 *Dvotedenska oddaja o zdravstvu*
18.00 *Vzgojna TV drugih:* ŠVICA
18.30 *Iz parlamenta*, DNEVNIK 2, ŠPORTNI VEČER
18.50 Programi pristopanja
19.05 Supergulp! Vremenska napoved
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 MLIN NA PADU, 3. nadaljevanje
22.05 *La gioventù precaria*
23.05 Judovska stvarnost Ob koncu DNEVNIK — *Zadnje vesti*

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.00 — 16.00 *TV v šoli*
17.15 POROČILA
17.25 *Mladinski zbor RTV Ljubljana*
17.45 *Kaj vemo o neznanih letečih predmetih*
18.05 *Človek za človeka:* RAZMIŠLJANJE O ETIKI V ZDRAVSTVU
18.35 OBZORNIK
18.45 Mladi za mlade
19.15 Risanke
19.30 TV DNEVNIK
20.00 D. FABBRI — D. LAJOLO: SMRT BO IMELA TVOJE OČI, TV drama
21.45 TV DNEVNIK
22.00 Koliko se poznamo

Koper

19.50 *Stičišče*
20.00 Otroški kotiček — dokumentarni film
20.15 TV DNEVNIK
20.35 Mannix: Zakaj ubiti pisatelja — serijski film
21.25 NIKOLA TESLA, 7. del nad.
22.25 Baletni večer

Zagreb

18.15 ŽIVETI V DRUŽINI
20.00 *Vražje vreme*, TV drama
21.30 Kultura v objektivu

Nedelja, 25. februarja 1979

TRST A

8.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 8.15 Dobro jutro po naše; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Nediški zvon; 10.15 Disco music; 10.35 Utripi prosvetnega življenja; 11.05 Mladinski oder: «Popotovanje naše Jelice»; 11.35 Nabožna glasba; 12.15 Glasba po željah; 13.00 Ljudje pred mikrofonom; 14.20 Poslušajmo spet; 15.00 Nedeljsko popoldne: šport in glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 20.30 Poročila; 6.05 - 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.30 Živela nedelja; 9.15 Zbor Stakleno Zvono; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.15 Orkester; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Kim, svet mladih; 12.10 Glasba po željah; 14.00 Avto story; 14.33 Popularne plošče; 15.00 Posebna oddaja iz Furlanije; 16.30 Sosednji kraji in ljudje: od doma do doma: glasba po željah, gospodinjski kotiček, kmetijski nasveti; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Slovenske ljudske pesmi in ansambli; 20.00 Orkestri; 21.15 Mali umotvori velikih mojstrov.

RADIO 1

8.00, 10.10, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 8.40 Naša zemlja; 9.30 Maša; 11.55 Radio Sballa, z E. Janaccijem; 12.20 Rally; 13.30 Il Calderone — glasbeni vložki, beležke, razprave in drugo za prijetno nedeljsko popoldne; 20.05 Mali Morat, drama.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 7.55 Nekega drugega dne; 8.45 Video Flash; 9.35 Veliki variete, z G. Bramierijem; 12.00 Alto gradimento; 12.00 Šport; 12.15 Revival; 12.45 Il gambero, kvizi narobe; 13.40 Romance.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki!; 8.07 Veseli tobogan; 9.05 Še pomnite, tovariši...; 10.05 Nedeljska panorama lahke glasbe; 10.30 Humoreska tega tedna; 10.50 Glasbena medigra; 11.00 Pogovor s poslušalci; 11.15 - 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Za kmetijske proizvajalce; 13.45 Obisk pri orkestru Heinz Kiessling; 14.05 - 18.50 Nedeljsko popoldne; 17.50 - 18.30 Zabavna radijska igra; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasbena tribuna mladih; 23.05 Literarni nokturno.

16.00 Rainer Puchert: PONOČI SO VSE MAČKE ČRNE. Zabavna radijska igra PONOČI SO VSE MAČKE ČRNE je humorna kriminalka nemškega avtorja Reinerja Pucherta, ki dogajanje igre oblikuje s pomočjo privatnega detektiva Ollia Tenbrinka, dramske osebe, ki je nastala v studiu Baden - Baden in postala popularna v delih večjih avtorjev. Puchert nam v svoji igri razkrije Tenbrinkovo usodno zmoto, ker so «ponoči vse mačke črne». Delo je režiral Aleš Jan, v glavni vlogi pa je nastopil Milan Kalan.

Ponedeljek, 26. februarja 1979

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljice za dobro jutro; 8.05 Jutranji almanah; 9.05 Mozaik melodij in ritmov; 9.45 Disco music; 10.05 Koncert sredi jutra; 11.00 To je bila zabava, preizkušena razvedrila ponujamo; 11.35 Radi smo jih poslušali; 12.00 Kdo je na vrsti — prizori iz zdravniške ambulante; 12.20 Vesela glasba; 14.10 Kulturna beležnica; 14.20 Glasbeni ping pong; 16.30 Žive povestice; 17.05 Mi in glasba; 18.05 Čas in družba; 18.20 Za ljubitelje operne glasbe.

KOPER

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.05 - 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Orkestri; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami, je...; 10.10 Življenje v šoli; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Športne vesti; 14.33 Valčki in polke; 15.40 Mini juke box; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.35 Ženski pevski zbor Postojna.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 7.30 Za dobro jutro; 9.00 - 10.35 Radio anch'io, pisan spored; 11.30 Glasbena oddaja z Mino; 12.05 - 13.30 Vi in jaz; 14.30 Kako vidijo tujci Italijo; 15.05 Rally, nove plošče; 15.35 Popoldanska radijska srečanja; 17.30 Kdo, kako, kje in kdaj; 18.35 Bil je nekoč neki beat; 19.35 Mikromegas, potovanje po vesolju; 20.00 Sonce pod konjskimi kopiti.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 - 7.55 Nekega drugega dne; 8.45 Srečanje z A. Lupom; 9.32 A. Čehov: Deželanove prigode, nad.; 10.12 Sala F: pogovor s poslušalci; 11.53 Ponedeljkova zgodba; 13.40 Romance; 15.45 Tukaj radio 2, pogovor s poslušalci; 17.50 Hit Parade; 18.33 Spazio X; 20.30 Resna glasba.

LJUBLJANA

6.50 Dobro jutro, otroci!; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Ringaraja; 9.20 Izberite pesmico; 9.40 Vedre melodije; 10.15 - 11.00 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki; 11.03 Za vsakogar nekaj; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Pojo amaterski zbori; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Izročila tisočletij; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Štirje kovači; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Operne aktualnosti — 20. oddaja; 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za ljubitelje jazza.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 27. FEBRUARJA DO 3. MARCA 1979

TOREK, 27. februarja
LJUBLJANA

8.45 — 14.45 in 16.30 TV v šoli; 17.30 Poročila; 17.35 Slovenski ljudski običaji; 18.05 Mali svet; 18.35 Obzornik; 18.45 Mostovi; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Ko tovori molčijo; 20.55 J. Janicki: Pota Poljske.

KOPER

19.30 Odprta meja; 19.50 Stičišče; 20.00 Risanke; 20.15 TV dnevnik; 20.30 Marie Curie; 22.00 Aktualna tema; 22.35 Narodna glasba; 23.15 Stičišče.

SREDA, 28. februarja
LJUBLJANA

9.00 — 10.00 TV v šoli; 17.35 Poročila; 17.40 Z besedo in sliko; 17.55 Londonska narodna galerija; 18.20 Ne prezrite; 18.35 Obzornik; 18.45 Zgodnja glasbila; 19.15 Risanke; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Toni; 21.40 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov; 21.35 Miniature; 21.50 TV dnevnik.

KOPER

19.50 Stičišče; 20.00 Risanke; 20.15 TV dnevnik; 20.35 Kitt Tippel — film; 22.15 Pigmejci: slovensko mesto sredi džungle; 22.45 Glasbena oddaja.

ČETRTEK, 1. marca
LJUBLJANA

8.55 — 10.30 in 16.00 TV v šoli; 17.00 Poročila; 17.05 Krokodil Ham; 17.15 Veliko čiščenje; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 V živo: Ko pride bolezen vmes. Ob koncu: Poročila.

KOPER

19.50 Stičišče; 20.00 Risanke; 20.15 TV dnevnik; 20.35 V zadnji minuti; 22.05 Dokumentarna oddaja; 22.35 Jazz na ekranu.

PETEK, 2. marca
LJUBLJANA

9.00 — 15.00 TV v šoli; 16.20 Mednarodni teden smučarskih poletov; 17.25 Poročila; 17.25 Doživljaji mačke Toše; 17.40 Poletje s Katko; 18.05 Domači ansambli; 18.35 Obzornik; 18.45 Razvoj družine; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 Kar bo pa bo; 21.00 Hellstromova kronika; 22.30 TV dnevnik; 22.45 625; 23.05 Metka.

KOPER

18.30 Smučarski skoki, prenos iz Obersdorfa; 19.50 Stičišče; 20.00 Risanke; 20.15 TV dnevnik; 20.35 Posebna ljubezen; 22.00 Propagandna oddaja; 22.15 Glasbeni nokturno: kitarist Ferruccio Poles.

SOBOTA, 3. marca
LJUBLJANA

7.50 Poročila; 7.55 Krokodil Ham; 8.05 Z besedo in sliko; 8.20 Mladinski zbori RTV; 8.35 Babičin vnuček; 9.05 Mali svet; 9.35 A. Blomquist: Maja z viharnega otoka; 15.55 Obersdorf: Mednarodni teden smučarskih poletov; 13.25 Nogomet: Beograd - Osijek; 15.15 625; 15.35 Poročila; 15.40 Zebra v kuhinji; 17.10 Košarka: Jugoplastika - Partizan; 18.45 Naš kraj; 18.55 Očka, dragi očka; 19.18 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 E. Morgan: Marie Curie; 21.00 Potrkajte na katerakoli vrata.

KOPER

14.15 Nogomet; 17.00 Košarka; 18.30 Smučarski skoki, prenos iz Obersdorfa; 19.30 Otroški kotiček: Glasbeni inštrumenti; 19.50 Stičišče; 20.00 Risanke; 20.15 TV dnevnik; 20.35 Zakon mafije.

Razgovor sodelavcev «Mladosti» z Edvardom Kardeljem

DOSLEDNA REVOLUCIONARNA POT

10.

DOSLEDNA REVOLUCIONARNA POT

Nenadoma sem izgubil tla pod nogami in padel po skalah v jamo. Pošteno sem se popraskal in zgubil naočnike z nosu, pa tudi revolver, ki sem ga držal v roki, ne da bi vedel, na kaj bom naletel. V temi seveda nisem mogel najti ne naočnikov ne revolverja. Bil sem tako rekoč razorožen in videl sem zelo slabo. Vendar pa se nas je spet zbralo nekaj in skupaj smo se izmuznili iz zasede. Brž ko se je zdanilo, smo odšli na pot in si prizadevali izmuzniti se s področja, kamor so bili prišli Italijani. Naprej se ni smo mogli prebijati in zato smo sklenili iti nazaj. Utrujeni, misleč, da smo daleč od Italijanov, smo sklenili malce zadremati. Eden izmed nas naj bi stal na straži, drugi pa bi spali.

Komaj pa smo zaspali, je prvi dežurni kriknil: «Italijani.» Vstal sem in res sem videl okrog nas vse zeleno Italijanov. Pravzaprav smo bili legli spat kakih sto metrov od italijanskih bunkerjev. Italijani so nas obsuli s peklenskim ognjem in bil sem prepričan, da ne bom odnesel žive glave. Hodil sem tiho, kar se je dalo in pričakoval, da me bo vsak hip zadelo. Vse mi je žvižgalo okrog ušes, toda nič se ni zgodilo. Šele ko sem se nekoliko odpočil, sem lahko spet bežal. Popoldne sem našel zvezo z drugimi tovariši. To je bil med vojno moj najrazburljivejši osebni trenutek.

— *Kaj pa najdražji, najlepši trenutek?*

— Težko je reči. Vsekakor je bil to naš partizanski boj v celoti. Menim, da je najlepši ne samo zame, marveč za vsakogar, ki je sodeloval v njem. Težko je v vsem tem najti posebno razburljiv trenutek. Ne bi rekel, da je bila zame najrazburljivejša zmaga, ker je bila povezana z vrsto prejšnjih zmag, tako da smo čutili morda nekoliko drugače, to se pravi kot neposredno nadaljevanje boja v novih pogojih. Toda v vsem narodnoosvobodilnem boju je bil zmerom najdražji občutek spoznanje dejstva, da so se tiste perspektive, na katere je naša Partija opozarjala že pred vojno, tudi res uresničile in da so se tista sredstva boja, ki smo jih po letu 1937 uporabili v delu naše Partije, v smeri povezovanja z množicami, pokazala kot pravilna in da so nas dejansko povezala z množicami in omogočila, da je Partija izpolnila svoje veliko zgodovinsko revolucionarno poslanstvo. Drugače povedano, videti je bilo zaupanje ljudskih množic v Partijo, njihov prehod na pozicije revolucije.

— *Zakaj ljubite svoje dosedanjo življenjsko pot?*

— Hm, ker sem takšno doživel, ker je morala biti takšna, v pogojih, v katerih sem živel. Razen tega menim, da je za človeka važno, da živi samo, če ustvarja. Pod tem izrazom ni, da bi si morali zamišljati samo velike stvari. Človek velja toliko, kolikor je dal po pokolenju, ki mu pripada, s svojo ustvarjalno dejavnostjo, kjerkoli in na kakršenkoli način. Ustvarjanje pa je boj, boj v malem in velikem, boj z materijo, boj v družbenih odnosih, boj z zaostalostjo mnenj. Vse življenje, ki smo ga preživeli, je bilo polno takšnega boja, a vsak je prispeval tisto, kar je mogel prispevati. Drugačnega življenja si res ne bi mogel misliti.

Če pa bi ponovno živel, bi vendarle nekaj spremenil v svojem življenju. Če že ne zavoljo drugega, pa zato, da bi se ognil nekaterim očitkom, odločil bi se namreč navijati za kak nogometni klub. Toda zdaj je za tako odločanje prepozno.

— *Kako pa bi živeli v pogojih, v katerih živi sedanje pokolenje?*

— Menim, da velja zanj isto, kar sem že rekel. Sedanje pokolenje ima sicer nove naloge, živi v novih družbenih pogojih, težišče in smer njegove ustvarjalne dejavnosti sta drugačna, usmerjena na izgradnjo novega življenja, na ustvaritev močne materialne baze napredka, na novi razcvet znanosti in kulture, na izgradnjo novih odnosov med ljudmi, na izgradnjo novih socialističnih oblik demokratizma itd. Sedanje pokolenje mora tudi služiti drugim sredstvom, takim, ki ustrezajo novim pogojem in njihovi zgodovinski vlogi. Subjektivno bistvo te človeške dejavnosti in boja pa mora biti isto: ustvarjanje za človeka, za današnja in jutrišnja pokolenja, za napredek, ki nima konca in ki zanj tudi ni končne formule.

NOGOMET

V PRVENSTVU 3. ITALIJANSKE LIGE

Danes Triestina s Comom

Srečanje proti vodilnemu na lestvici je za Tržačane odločilno

Dolgo pričakovano srečanje s Comom bo na sporedu danes ob 15. uri na tržaškem mestnem stadionu. To srečanje bo za Triestino odločilnega pomena. Poraz bi prav gotovo dokončno strl ambicije Tržačanov in prepričal vse, da Triestina le ni pripravljena za veliki skok v B ligo. Como pa bi v primeru zmage (in tudi neodločenega izida) prav tako dokončno potrdil vlogo glavnega favorita v letošnjem prvenstvu. Gostje so po mnenju vseh (in tudi tržaškega trenerja Tagliavinija) daleč najboljša ekipa prvenstva. Na čelu ji stoji bivši prvoligaški trener Marchioro, ki je vodil najprej Ceseno in nato celo slavni Milan. Marchioro razpolaga s celo vrsto odličnih nogometašev. V prvi vrsti bi omenili izbranega strelca prvenstva Cavagnetta (takoj za njim pa je Tržačan Panozzo), ki je doslej dosegel devet zadetkov. Med ostalimi velja omeniti bivše prvoligaše Piaschija (Verona), Campidonica (Genoa), Pozzata (Cesena) in mladega polprofesionalnega državnega reprezentanta Wierchwooda. Kljub vodstvu na prvenstveni lestvici s tremi točkami naskoka pa ni doslej Como še izrazil vseh svojih zmogljivosti, ki so prav gotovo vredne višjeligaškega prvenstva.

Tržačani se tako v bistvu potegujejo le za drugo mesto, ki pa prav tako zagotavlja napredovanje v višjo ligo. Boljših ekip od Triestine, razen Coma, verjetno ni. Triestina, Reggiana in Novara so si pravzaprav enakovredne, le da je slednja mnogo bolj izkušena od Tržačanov, razpolaga z večjim številom ustreznih menjav, predvsem pa je B ligo pred pričetkom prvenstva programirala. Tako so bili Tržačani v Novari deležni res slabega sprejema. Novara je morala nujno zmagati, poslužila pa se je predvsem grobe igre, ki je strla odpor Tržačanov in povzročila izključitev nervoznega Fontane. Prav v tem je razlika med ekipami, ki so B ligo programirale in tistimi, ki so se znašle v boju za napredovanje popolnoma nepričakovano. Nuja povzroča grobost, ki je tokrat obrodila zaželene sadove.

Poraz v Novari pa ni le povzročil serije poškodovanih igralcev, temveč je tudi prestrašil tržaškega trenerja. Splošen vtis je, da bo danes igrala Triestina dokaj bolj pazljivo kot smo sicer bili vajeni v domačih nastopih. Morda bo Tagliavini celo uvrstil le enega napadalca in tako okrepil vezno linijo, saj si poraza nihče ne more privoščiti, še posebej pa ne Triestina.

pa se taka slika prav gotovo ne bo ponovila.

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 25. februarja 1979

SMUČANJE

13. ZŠI V TEKU

10.30 v Ovčji vasi
Nastopa 39 tekačev

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

10.30 v Trstu, Ul. Flavia
Libertas - Primorec

* * *

15.00 v Žavljah
Zaule - Gaja

3. AMATERSKA LIGA

11.00 v Trstu, S. Luigi
Esperia Sv. Alojzij - Vesna

* * *

15.00 v Križu
Kras - Esperia Sv. Ivan

NARAŠČAJNIKI

11.45 pri Domju
Giarizzole - Zarja

* * *

10.30 v Gorici
Sanrocchese - Sovodnje

* * *

10.30 v Gorici
Azzurra - Juventina

ZAČETNIKI

10.00 v Doberdobu
Mladost - San Michele

NAJMLAJŠI

10.45 v Križu
Vesna - Olimpia

* * *

12.00 v Križu
Kras - Libertas

* * *

13.45 pri Domju
Giarizzole - Breg

* * *

10.30 v Trebčah
Primorec - Fortitudo

* * *

9.00 na Proseku
Primorje - Zaule

PRIJATELJSKA TEKMA

10.30 v Sovodnjah
Sovodnje - Vodice

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

9.00 v Ul. della Valle
Barcolana - Bor

KADETI

11.00 v Trstu, «1. maj»
Bor - SGT

* * *

9.00 v Gorici, na Rojcah
Dom - Ardita

DEČKI

9.30 v Škednju
Servolana - Kontovel

«PROPAGANDA»

17.00 v Trstu, športna palača
Ricreatori - Bor B

1. ŽENSKA DIVIZIJA

15.00 v Trstu
Julia - Hrast

2. ŽENSKA DIVIZIJA

10.00 v Gorici
Olympia Gorica - Solaris

ATLETIKA

DEŽELNO PRVENSTVO V KROSU
Ob 9.30 v Treppo Grande
Nastopa tudi Adria

Delovanje ZSŠDI

Namiznoteniška komisija

V Križu se je sestala namiznoteniška komisija, ki je razpravljala o nekaterih tekočih zadevah. V prvi vrsti naj omenimo pripravo na mednarodno tekmovanje Julijskih Alp, ki bo v Nabrežini, v organizaciji ZSŠDI. Podrobneje bomo o tem še poročali.

Košarkarska komisija

Jutri se bo ob 18. uri sestala na sedežu ZSŠDI v Trstu košarkarska komisija. Predstavniki društev bodo imenovali referenta, preverili delovni program in se konkretno dogovorili za takojšnje pobude.

Seja izvršnega sveta

V petek se bo ob 21. uri sestal na sedežu v Trstu izvršni odbor ZSŠDI, ki bo obravnaval tekoče zadeve in pripravil dnevni red za skupščino društev.

B. S.

V PRVENSTVU B LIGE

Udinese nesporen favorit

Videmski Udinese bo (po ponovni zmagi na tujem v Tarantu) tokrat igral pred domačimi gledalci v srečanju z Varesejem. Ni treba posebno poudariti, da so tudi v današnjem srečanju Videmčani edini favoriti za zmago, saj je letošnji Varese zelo skromna ekipa, ki se nahaja na dnu prvenstvene lestvice. Videmčanom ni podvig uspel že v prvem letošnjem medsebojnem spopadu, ko so še vodili z dvema goloma razlike in so si nato zapravili zmago v zadnjih minutah. Takrat so Videmčani plačali davek neizkušenosti in so se morali zadovoljiti z neodločenim izidom, tokrat

Ob rojstvu drugorojenke

TJAŠE

čestitamo svojemu trenerju Fabiju Ruzzierju in soprogi Vlasti

mladinci atletskega odseka ŠD Adria

ATLETIKA

Na deželnem prvenstvu v krosu

Dobra uvrstitev Jakomina

V prejšnjih dneh je bilo pri Bazovici deželno prvenstvo v teku čez drn in strn za dečke in deklice A, B in C kategorije. Kljub zelo slabemu vremenu je na tekmovanju nastopilo čez 500 atletov in atletinj iz vseh krajev naše dežele.

Na tekmovanju so nastopili tudi štirje atleti lonjerske Adrie, ki so se kljub zelo hudi konkurenci zelo dobro odrezali. Najboljši od vseh je bil vsekakor Danijel Jakomin, ki je v C kategoriji dečkov zasedel odlično 6. mesto, kar predstavlja doslej najboljšo uvrstitev Adriinih atletov na tovrstnih tekmovanjih. Za njim se je v B kategoriji dobro odrezal tudi Marko Saksida, ki je v skupini čez 100 tekmovalcev skončal na 23. mestu, njegov klubski tovariš Fabio Brigadini pa na 41. Nazadnje je v najstarejši A kategoriji nastopil še Igor Kokorič, ki se je uvrstil na sredino lestvice.

S tem krosom se je tudi končala za propogandni sektor sezona in se bodo mini-atleti pričeli že prilagajati tekmovanjem na stadionih, ki se bodo pričela aprila meseca.

Danes pa bo tudi za starejše atlete (naraščajnike, mladince in člane) na vrsti deželno prvenstvo v krosu. Tokrat bo tekmovanje v kraju Treppo Grande blizu Vidma. Nastopila bosta tudi dva atleta Adrie in sicer Egon Renko ter Fabio Ruzzier, ki bosta v članski konkurenci startala na 10 km dolgi progi.

R.F.

BOKS

NEW YORK — 23. marca bo v Las Vegasu dvoboj za svetovni naslov boksarske težke kategorije (verzija WBC) med Larryjem Holmesom (ZDA) in izzivalcem Osvaldom Ocasiom (Portoriko).

ROTTERDAM — Včeraj so uradno potrdili, da bo 8. marca v tem mestu srečanje za evropski boksarski naslov poltežke kategorije med Italijanom Traversarom in Nizozemcem Koopmansom.

RADIO

Oddaja o odbojki

Jutrišnja radijska oddaja «Glasbeni ping pong» bo posvečena odbojkarski tematiki. Gost oddaje bo trener in odbornik Sokola Savo Ušaj.

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Lahka zmaga Italije

Italija - Nizozemska 3:0 (3:0)

MILAN — V prijateljski nogometni tekmi je včeraj Italija brez posebnih težav premagala okrnjeno postavo Nizozemske.

«Azzurri» so si priigrali zmago praktično že v prvem polčasu, ko so najprej povedli z Bettego, nakar je iz enajstmetrovke podvojil Rossi, tretji gol pa je dosegel Tardelli.

V drugem polčasu so Italijani nekoliko popustili, tega niso znali izkoristiti gostje in srečanje se je končalo z zasluženim visokim slavjem «azzurrov».

Pittoni predsednik AICS

V prejšnjih dneh so izvolili nov deželni odbor italijanskega združenja za kulturo in šport (AICS). Za predsednika je bil soglasno potrjen bivši predsednik deželnega sveta Arnaldo Pittoni, ostali odborniki pa so: Agostinelli, Luisa, Fantino, Predieri, Turitto in Scocchi.

MAVROVO — Smuk in slalom za ženski evropski pokal v smučanju, ki bi morala biti v torek in sredo v Mavrovu (Jugoslavija), sta odpadla in še neznanih razlogov.

LAKE PLACID (ZDA) — Zahodna Nemca Sepp Ferstl in Irene Epple sta zmagala v moškem oz. ženskem smuku v Lake Placidu, kjer bodo prihodnje leto na sporedu zimske olimpijske igre.

«Lov za žogo» med mladimi košarkarji Bora in Libertasa na Borovem turnirju v minibasketu

SMUČANJE

NA 13. ZIMSKIH ŠPORTNIH IGRAH NA ZONCOLANU

VEČ KOT 300 NASTOPAJOČIH V VELESLALOMU

Tekmovalci pripadajo trinajstim društvom - Nastopili bodo v 16 kategorijah

Danes bo v Ovčji vasi tekmovanje 13. zimskih športnih iger v smučarskih tekih, čez teden dni pa bo na Zoncolanu nad Ravasclettom tekmovanje 13. ZŠI v veleslalomu. Za tekmovanje v smučarskem teku se je vpisalo kar 39 tekačev, za veleslalom pa 321. Skupno bo na letošnjih 13. ZŠI v smučarskem teku in veleslalomu torej tekmovalo kar 360 športnikov, ki bodo zastopali barve 13 društev. Tekmovanje v današnjem smučarskem teku prireja SK Devin, tekmovanje v veleslalomu pa SPDT.

Prizive in popravke glede netočnosti v objavljenem startnem vrstnem redu sprejemajo jutri, v ponedeljek, 26. februarja, tudi telefonsko (tel. 744-249) od 19. do 20. ure. Popravki bodo objavljeni v torek, 27. 2. 1979.

Organizatorji si ne prevzemajo nobene odgovornosti za morebitne poškodbe pred, med in po tekmovanju.

Kategorija baby sprint

Ženske

(letniki 1970 in mlajše)

1. Alessija Rudež, SPDT
2. Tamara Vidali, SPDT
3. Vera Krmec, SPDT
4. Valentina Fachin, «D. Kette»
5. Matejka Starc, Kontovel
6. Debora Stengel, Mladina
7. Erica Barbiero, SPDT
8. Sara Bensi, Čupa
9. Helena Volpi, Čupa
10. Tanja Krmec, SPDT
11. Katja Volpi, SPDT
12. Tati Hrovatin, Čupa
13. Frančiška Rapotec, Breg
14. Jasmin Rudež, SPDT

Moški

(letniki 1970 in mlajši)

16\. Pavel Panjek, SPDT
17\. Michele Gregoretti, Polet
18\. Andrej Volpi, SPDT
19\. Davorin Gombač, SPDT
20\. Miran Guštin, Čupa
21\. Andrej Kosmac, Breg
22\. David Sosič, Mladina
23\. Kristjan Zidarič, SK Devin
24\. Aleksander Žezlina, «D. Kette»
25\. Sandi Škrk, SK Devin
26\. David Zidarič, SK Devin
27\. Kristjan Volpi, Čupa
28\. Samo Kokorovec, Polet
29\. Andrej Ferfolja, SPDT
30\. Andrej Škabar, Kraški dom
31\. Mauro Franza, SK Devin
32\. Aleš Sterni, Kontovel
33\. Aljoša Taučer, SPDT
34\. Maksi Tence, Mladina
35\. Peter Sterni, Kontovel
36\. Erik Vodopivec, Breg
37\. Mitja Kokorovec, SPDT

Miške

(letnika 1969 in 1968)

39\. Tanja Spanghero, SK Devin
40\. Patricija Furlan, SPDT
41\. Nataša Taučer, SPDT
42\. Tamara Škabar, Kraški dom
43\. Veronika Gerdol, SPDT
44\. Elena Verč, SK Devin
45\. Tamara Pieri, Polet
46\. Tatjana Kokorovec, SPDT
47\. Dorotea Križmančič, SK Devin
48\. Sonja Sedmak, Mladina
49\. Vilma Purič, Kraški dom
50\. Kristina Gabrovec, SK Devin
51\. Morena Ocretti, SPDT
52\. Aleksandra Skrinjar, SK Devin
53\. Elena Antonič, SK Devin
54\. Lara Lupinc, SK Devin
55\. Alja Sterni, Mladina
56\. Sabrina Žezlina, «D. Kette»
57\. Kristina Škrk, Polet
58\. Vida Valenčič, SPDT

Nastopajoča društva na ZŠI

1. ŠD ADRIA
2. ŠD BREG
3. SPK ČUPA
4. SK DEVIN
5. ŠD KONTOVEL
6. ŠD KRAS
7. PD KRAŠKI DOM
8. ŠD MLADINA-KRIŽ
9. ŠD POLET
10. ŠD PRIMORJE
11. O. ŠOLA «D. KETTE»
12. TPK SIRENA
13. SPDT

Miški

(letnika 1969 in 1968)

60\. Igor Vodopivec, Breg
61\. Tomaž Ban, Kontovel
62\. Aljoša Terčon, SK Devin
63\. Aleksander Antonič, SK Devin
64\. David Zetko, SPDT
65\. Igor Civardi, Sirena
66\. Aljoša Škabar, SK Devin
67\. Pavel Kralj, Devin
68\. Kristjan Šiškovič, SPDT
69\. Adam Selj, SPDT
70\. Marko Lokar, Čupa
71\. Dorjan Gomizel, Kraški dom
72\. Mojmir Kokorovec, Polet
73\. Boris Stopar, SPDT
74\. Aleksander Panjek, SPDT

Medvedke

(letnika 1967 in 1966)

76\. Monica Russo, SK Devin
77\. Barbara Corbatto, SK Devin
78\. Saša Ban, Kontovel
79\. Kristina Mauri, SPDT
80\. Rosana Abrami, Breg
81\. Nataša Fafangel, Čupa
82\. Sonja Verč, SK Devin
83\. Monika Milič, Polet
84\. Dajdi Sancin, SPDT
85\. Elena Prašelj, Kontovel
86\. Aleksandra Škrk, Polet
87\. Emanuela Grdina, Breg
88\. Ivana Gerdol, SPDT
89\. Valentina Ličen, SPDT
90\. Roberta Sardoč, SK Devin
91\. Katja Verginella, Mladina
92\. Tanja Pertot, Kontovel
93\. Martina Malalan, Polet
94\. Katja Milič, Sirena
95\. Alessandra Albertini, Breg
96\. Simona Slokar, SPDT

Medvedki

(letnika 1967 in 1966)

98\. Robert Žerjal, Breg
99\. Nevenko Pertot, SK Devin
100\. Borut Pahor, SPDT
101\. David Pregarc, Breg
102\. Karim Germani, Čupa
103\. Lorenzo Bogatec, Mladina
104\. Aleks Sosič, SK Devin
105\. Lorenzo Bogatec, Mladina
106\. Giuliano Di Donato, Breg
107\. Andrej Piščanc, SPDT
108\. Igor Bogatec, Mladina
109\. Damir Starc, Kontovel
110\. Marko Kalc, SPDT
111\. Peter Žerjal, Breg
112\. Darijo Gabrovec, SK Devin
113\. Alexander Zobec, SPDT
114\. Alexander Desco, SPDT
115\. Alessandro Ocretti, SPDT
116\. Igor Guštinčič, Mladina
117\. Miloš Tul, Breg
118\. Paolo Škabar, Kontovel
119\. Marko Civardi, Sirena

Cicibanke

(letnika 1965 in 1964)

121\. Martina Slokar, SPDT
122\. Daniela Zerjal, Breg
123\. Arianna Prasel, Breg
124\. Wilma Canziani, Breg
125\. Tanja Cossutta, SPDT
126\. Tamara Pahor, SPDT
127\. Katja Rebula, Polet
128\. Danjela Zetko, SPDT
129\. Elena Zobec, Breg
130\. Martina Armani, SPDT
131\. Erika Ferfolja, SPDT
132\. Katja Škrk, SK Devin
133\. Erika Zobec, SPDT
134\. Maura Spanghero, SK Devin
135\. Tanja Starc, Kontovel
136\. Silva Zobec, Breg

Cicibani

(letnika 1965 in 1964)

138\. Franko Bogatec, SPDT
139\. Oskar Žužek, SK Devin
140\. Aleš Stefančič, Breg
141\. Sergio Kraljič, Breg
142\. Stefano Skrk, Polet
143\. Dejan Daneu, Kontovel
144\. Henrik Maver, Breg
145\. Franko Taučer, Polet
146\. Pavel Starc, SPDT
147\. Marko Štoka, Kontovel
148\. Branko Krovatin, Polet
149\. Igor Gombač, SPDT
150\. Damjan Vodopivec, Breg
151\. Marko Daneu, Kontovel
152\. Marko Ličen, SPDT
153\. Alpi Edo Starc, SPDT
154\. Dario Zidarič, SK Devin
155\. Stefan Brecelli, SPDT
156\. Florjan Žerjal, Breg
157\. Edvin Guštinčič, Mladina
158\. Igor Škabar, Kraški dom
159\. Robert Antoni, Polet
160\. Paolo Calzi, Polet
161\. David Poljšak, Sirena
162\. Franko Pečar, Breg
163\. Massimo Celea, Kontovel
164\. Marjan Pertot, Sirena
165\. Andrej Skrinjar, SK Devin
166\. Oskar Žužek, SK Devin
167\. Boris Slavec, Breg
168\. Roberto Tedesco, Breg
169\. Max Ferluga, Polet
170\. Adrijan Slavec, Breg

Pionirke

(letnika 1963 in 1962)

172\. Adriana Margon, SPDT
173\. Sandra Rebula, Mladina
174\. Ileana Hrvatič, Breg
175\. Erika Junc, SPDT
176\. Laura Pečenik, Breg
177\. Tanja Vecchiet, SPDT
178\. Viviana Tul, Breg
179\. Tanja Kuret, Čupa
180\. Makri Milič, Polet

Pionirji

(letnika 1963 in 1962)

182\. Mauro Škabar, Kraški dom
183\. Marko Pisani, Mladina
184\. Rajko Pertot, Breg
185\. Andrej Sedmak, Polet
186\. Renco Taučar, Kraški dom
187\. Aleksander Sedmak, Mladina
188\. Ranko Sardoč, SK Devin
189\. Davod Benčina, Polet
190\. Pavel Purič, Kraški dom
191\. Igor Pertot, Breg
192\. Marksi Sossi, Mladina
193\. Igor Križmančič, Mladina
194\. Rino Carli, Primorje
195\. Alex Piccini, Polet
196\. Andrej Pegan, SPDT
197\. David Zahar, Breg
198\. Dejan Malalan, Primorje
199\. David Rojc, SPDT
200\. Peter Gerdol, SPDT
201\. Franko Guštin, Mladina
202\. Stefan Schillani, Sirena
203\. Andrej Don, Čupa
204\. Lucio Corbo, Polet
205\. Walter Kerpan, Polet
206\. Franco Korošec, Breg
207\. Robert Starec, SPDT
208\. Mauro Delise, SK Devin
209\. Darijo Milič, SK Devin

Mladinke

(letnika 1961 in 1960)

211\. Suzana Lovrenčič, Primorje
212\. Liviana Zaccaria, Adria
213\. Sandra Pertot, Sirena
214\. Patricija Škrk, SK Devin
215\. Elvi Sedmak

Mladinci

(letnika 1961 in 1960)

217\. Zoran Lupinc, SK Devin
218\. Franko Škerlavaj, Primorje
219\. Andrej Udovic, Adria
220\. Ivo Volpi, Polet
221\. Marko Piccini, Polet
222\. Robert Corbo, Polet
223\. David Malalan, Primorje
224\. Egon Malalan, Polet
225\. Zoran Lupinc, SK Devin
226\. Pavel Pavletič, Breg
227\. Bruno Stanissa, Adria
228\. Boris Lozej, Primorje
229\. Jože Bitežnik, Adria
230\. Marko Rismondo, Primorje

Člani

(letniki od 1959 do 1964)

232\. Vida Vidali, SPDT
233\. Neva Bogatec, Mladina
234\. Ingrid Lozar, Mladina
235\. Giuliana Sosič, Polet
236\. Erika Škerl, Sirena
237\. Alenka Zahar, Breg
238\. Miranda Vodopivec, Čupa
239\. Rossana Sosič, Polet
240\. Nataša Lupinc, Čupa
241\. Tanja Malalan, Polet
242\. Zorka Rapotec, Breg
243\. Martina Volpi, SPDT
244\. Alenka Starc, Kontovel
245\. Zdenka Hrovatin, Polet
246\. Lučka Hrovatin, Čupa
247\. Irene Sosič, Polet
248\. Rosana Rapotec, Breg
249\. Greta Kosmrlj, Kontovel

Člani

(letniki od 1959 do 1944)

251\. Alfredo Cibiz, Primorje
252\. Livjo Perissutti, Mladina
253\. Florian Kralj, Primorje
254\. Savino Vatovani, Čupa
255\. Radojko Starc, Sirena
256\. Henrik Lisjak, Kontovel
257\. Miran Dolhar, Sirena
258\. Igor Piščanc, SPDT
259\. Joško Morelj, Sirena
260\. Igor Kuret, Čupa
261\. Bogdan Milič, Sirena
262\. Hadrijan Caharija, Mladina
263\. Boris Siega, Sirena
264\. Livjo Sulčič, Mladina
265\. Suadam Kapič, Sirena
266\. Stojan Kuret, Čupa
267\. Aleksander Corbato, Breg
268\. Livio Trampuž, Kontovel
269\. Franko Fiorilli, Breg
270\. Franko Drasič, Mladina
271\. Mario Rapotec, Breg
272\. Oskar Volpi, Čupa
273\. Bogdan Kosmač, Breg
274\. Zoran Prešeren, SK Devin
275\. Klaudio Dilli, Breg
276\. Aleksander Žgur, SK Devin
277\. Pavel Sedmak, Polet
278\. Marko Kos, Čupa
279\. Edi Daneu, Polet
280\. Danilo Žužič, Kontovel
281\. Adrijan Sosič, Polet
282\. Boris Bogatec, Mladina
283\. Boris Gustin, Polet
284\. Genio Frandolič, Čupa
285\. Edi Ferluga, Polet
286\. Enio Bogatec, Mladina
287\. Andrej Križnič, Polet
288\. Igor Petelin, SK Devin
289\. Paride Sosič, Polet
290\. Milko Malalan, Čupa
291\. Edi Križman, Polet
292\. Egon Štoka, Kontovel
293\. Robi Gantar, Polet
294\. Zorko Fučka, SK Devin
295\. Edi Kraus, Polet
296\. Boris Novak, Čupa
297\. Robi Vatta, Polet
298\. Stojan Sosič, Mladina
299\. Andrej Daneu, Polet
300\. Zlatan Bogatec, Mladina
301\. Rudi Taučar, Polet
302\. Marino Biscardo, Kontovel
303\. Berti Brus, Čupa
304\. Corrado Cossutta, Mladina
305\. Edi Košuta, Čupa
306\. Rudi Škabar, Kraški dom
307\. Angelo Milkovič, Primorje
308\. Walter Malalan, Primorje

Dame

(letniki 1943 in starejše)

310\. Ljuba Košuta, Polet
311\. Neva Pahor, SPDT
312\. Marta Corbo, Polet
313\. Ester Milič, Polet

Veterani

(letniki 1943 in starejši)

315\. Mario Vidali, SPDT
316\. Oskar Šiškovič, SPDT
317\. Marino Kokorovec, Polet
318\. Fabio Kuret, Breg
319\. Pavel Milič, Polet
320\. Silvano Starec, SPDT
321\. Luciano Gulich, Kontovel
322\. Aljoša Čok, Čupa
323\. Edvin Guštin, Čupa
324\. Aleš Lokar, Čupa
325\. Josip Brecelli, SPDT
326\. Sergio Antoni, Polet
327\. Janko Žgur, SK Devin
328\. Marjan Starc, Kontovel
329\. Bibo Corbo, Polet
330\. Milan Škabar, Kraški dom
331\. Dario Škabar, Kontovel
332\. Dario Bensi, Čupa
333\. Marino Košuta, Polet
334\. Carlo Tence, Mladina
335\. Sergij Milič, Sirena
336\. Antek Terčon, SK Devin

ODBOJKA

PO PRVI POLOVICI PRVENSTEV

Ni razloga za pretirano zadovoljstvo

Samo nekatere naše šesterke so izpolnile pričakovanja

Prvi del odbojkarskega prvenstva 2. ženske ter 3. ženske in moške lige, v katerih igra kar šest naših šesterk, je končan. Na polovici prvenstvene poti je prav, da si nekoliko bliže ogledamo uspehe in (letos še v večji meri) neuspehe naših odbojkarjev in odbojkaric.

V drugi ženski ligi igrata Bor in Sokol. Tržačanke so v devetih nastopih petkrat zmagale in so na solidnem petem mestu lestvice. Enako število točk ima tudi zadnji nasprotnik naših zastopnic — Treviso — toda zaradi boljšega količnika v setih je mesto višje. V preostali polovici nastopov se Boru slej ko prej ni bati za obstanek v ligi, toda glede na izkušenost igralk prve postave je bilo pričakovati nekoliko boljši izkupiček in še posebej boljšo igro. Prav glede slednje so borovke v največji meri razočarale.

Vrsta Sokola je odšla z igrišča kot zmagovalec samo dvakrat. Najprej so Nabrežinke premagale v slovenskem derbiju Bor in potem še slabi Libertas iz Pordenona. Po zadnjem porazu doma v Ivi Colori iz Mantove pa je Sokol na predzadnjem mestu lestvice, kar pomeni, da bo v preostalih devetih nastopih padla dokončna odločitev za obstanek v tej konkurenci. Če se hočejo varovanke trenerja Ušaja rešiti najhujšega, bodo morale v drugem delu prvenstva zaigrati povsem drugače kot doslej.

V 3. moški ligi je Bor tudi po zadnjem in obenem edinem letošnjem prvenstvenem spodrsljaju v Moglianu Venetu še naprej na vrhu razpredelnice. Tako Bor, kot njegovi zadnji nasprotniki, imajo po 12 točk, toda naši fantje so osvojili dva seta več. Da sta ti ekipi na samem vrhu pa se je treba v največji meri zahvaliti Scatolificiu 4 S iz Vidma, ki je v zadnjem 7. kolu doma premagal odlični CUS iz Benetk. Zgoraj omenjene štiri ekipe pa so prav gotovo najmanj za razred boljše od ostalih. Zastopniki Krasa zadnje tekme z neposrednim tekmecem za obstanek v ligi, Torriano iz Gradišča, niso odigrali. Medtem, ko je goriška Olympia po sedmih zaporednih spodrsljajih že obsojena na izpad, čaka Kras v drugem delu prvenstva izredna bitka za biti ali ne biti. Če bodo odbojkarji iz zgoniške in repentabrske občine zaigrali v preostalih sedmih tekmah tako kot znajo, lahko pripravijo še veliko prijetnih presenečenj in si s tem zagotovijo tudi obstanek med tretjeligaši. Vsak spodrsljaj z neposrednimi tekmeci pa bi lahko bil usoden.

Naš edini zastopnik v 3. ženski ligi, Sloga, se ni najbolje izkazal v prvem delu prvenstva. Slogašice so namreč premagale samo Bolzano (doma) s tesnim 3:2. Z dvema točkama so slovenske odbojkarice na predzadnjem mestu razpredelnice in tudi za njih bi lahko rekli isto, kot za Sokol in Kras, da bo odločitev padla v nadaljevanju prvenstva.

Ce napravimo še kratek povzetek, bi lahko rekli, da ima moška ekipa Bora možnost povratka v 2. ligo, borovke zagotovljen obstanek med drugoligaši, nad Krasom, Sokolom in Slogo visi Damoklejev meč izpada, usoda Olympie je praktično (že po prvem delu prvenstva) znana.

Da bo pregled še boljši, bomo objavili tudi lestvice treh skupin, v katerih nastopajo naše ekipe.

ŽENSKA B LIGA

Fascina Fiume V.	9	9	0	27:4	18
Castelgomberto	9	7	2	22:9	14
Cenate Sotto	9	6	3	20:14	12
Treviso	5	5	4	17:15	10
Bor	9	5	4	16:16	10
Barribi Brescia	9	4	5	17:16	8
Libertas Schio	9	4	5	18:19	8
Ivi Colori Mantova	9	3	6	11:19	6
Sokol	9	2	7	11:22	4
Libertas Pordenon	9	0	9	2:27	0

MOŠKA C LIGA

Bor	7	6	1	20:10	12
Mogliano Veneto	7	6	1	18:10	12
CUS Benetke	7	5	2	19:7	10
Scatolificio 4 S	7	5	2	18:12	10
Apies Fiume V.	7	3	4	14:16	6
Torriana Gradišče	6	1	5	7:15	2
Kras	6	1	5	8:16	2
Olympia Gorica	7	0	7	3:21	0

ŽENSKA C LIGA

Spinea	7	7	0	21:4	14
Azzurra Gorica	7	6	1	20:8	12
Mogliano Veneto	7	5	2	18:9	10
La Scarpoteca	7	4	3	14:15	8
Corridoni	7	3	4	14:14	6
AGI Gorica	7	2	5	8:16	4
Sloga	7	1	6	6:20	2
Bolzano	7	0	7	6:21	0

V soboto in nedeljo se bo pričelo še odbojkarsko prvenstvo v najnižji ligi, 3. diviziji. Ker je zastopstvo v ženski konkurenci izredno številčno so morali ekipe razdeliti v dve skupini. Štiri naša društva imajo po dve postavi, Breg, Sloga, Bor in Kontovel, Sokol pa bo imel eno ekipo. Glede na dejstvo, da bodo večinoma igrale mlade odbojkarice je tako številna udeležba toliko bolj razveseljiva. To pa je obenem tudi najboljši porok, da pride do napredka pri mladih igralkah, ker bodo samo z igranjem nabrale potrebno izkustvo za kasnejše uspešno nastopanje v prvih ekipah in seveda v višjih ligah.

Glede moškega zastopstva niti tokrat ne moremo biti zadovoljni. Med devetimi tekmeci bo samo ena postava Bora, kar prav gotovo ne obeta preporoda v bližnji prihodnosti moške odbojke. Samo tekmovanje je vabljivo tudi glede na dejstvo, da je pokrajinskega značaja, brez potovanj, če seveda izvzamemo v ženski konkurenci Nabrežino, Bane, Dolino in Kontovel. To, seveda, ni potovanje ampak samo prijeten izlet. Po vsej verjetnosti naše ekipe ne bodo igrale podrejene vloge, čeprav rezultat ne bi smel biti primarnega značaja.

V posameznih skupinah bodo igrale naslednje ekipe:

ŽENSKE

SKUPINA A: Kontovel B, Bor B, La Previdente, Sloga B, Volley club, Breg B, Solaris in Inter 1904 B.

SKUPINA B: Inter 1904 A, Sloga A, Breg A, Kontovel A, Bor A, Il Modulo, Sokol in UISP.

V obeh skupinah imamo po osem šesterk. Ker se prvenstvo začenja nekoliko pozno, bo treba igrati tudi med tednom, da se ne bi zavleklo predolgo. Konec je predviden za začetek junija.

V moški konkurenci pa je naslednjih devet ekip:

Volley club, Bor, Il Modulo, Arccs, Rozzol A in Rozzol B, La Talpa, CUS in Solaris.

G. F.

ODBOJKA

Kontovel — Scarpoteca 1:3
(15:11, 6:15, 13:15, 1:15)

KONTOVEL: Menegatti, Valnea in Tatjana Cibic, Husu, Prašelj, Štoka, Malalan, Mariza in Vesna Daneu.

S porazom na domačem igrišču so Kontovelove deklice zapravile še zadnjo možnost, da bi lahko igrale finalno tekmo za določitev pokrajinskih prvakinj. Domačinke so začele srečanje v odličnem slogu in so z dobro igro v napadu povsem zasluženo osvojile prvi set. Nerazumljivo pa so popustile v preostalih setih, saj so praktično brez borbe prepustile tekmo sicer precej solidni postavi Scarpotece. Škoda je le, da so Kontovelke prav v tej zadnji tekmi odpovedale, potem ko so skozi vse prvenstvo igrale precej dobro.

H. L.

ROD MODREGA VALA • TRST • GORICA

TABORNIŠKI KOTIČEK

UTRINKI IZ TABORNIŠKEGA ŽIVLJENJA

Zimski pohod mladih

V nedeljo, 18. februarja so taborniki odreda Koroških jeklarjev in drugi mladinci iz vse Koroške opravili tradicionalni zimski pohod po Vorančevi poti. Poteka namreč 29 let od smrti velikega slovenskega pisatelja in revolucionarja Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca. Pohodniki so se zbrali pred študijsko knjižnico na Ravnah, kjer so poslušali besede o Prežihu pisatelju in revolucionarju. Taborniki so nato odšli na Preški vrh, kjer so se pogovarjali z Vorančevo vdovo Marijo Kuhar. Od tam so nadaljevali pot mimo Prežihove bajte, Munka, Kogla do pokopališča v Kotljah.

Taborniki brigadirji

Tudi v letošnjem letu bodo taborniki sodelovali na mnogih lokalnih, republiških in zveznih mladinskih delovnih akcijah. V letošnjem letu pa bo nadaljevala svoje delo taborniška brigada Boris Kidrič. Taborniki - brigadirji iz različnih krajev in odredov bodo sodelovali na zvezni mladinski delovni akciji v Suhi krajini ter tako nadaljevali tradicijo taborniškega prostovoljnega dela.

Zimska gozdna šola

Od 21. do 27. januarja je v dveh izmenah po 20 tabornikov, vodnikov in odredov v Bršljinu, Straži, Šentjerneju in Novem mestu, preživelo po tri dni v zimski gozdni šoli «Pri tovarni» na Gorjancih. Seznanili so se z orientacijo in s pohodi po specialki, s praktično prvo pomočjo, s propagando v taborniški organizaciji itd. Poudarek je bil na praktičnem delu: postavili so bivak iz smrečja, več šotorov in tudi prespali v njih. Vrh naporov je bil zimski pohod na Trdinov vrh in h koči «Pri Gospodični». Zaključna anketa je potrdila zadovoljstvo vseh udeležencev izmen, ki jih je organizirala občinska taborniška zveza v Novem mestu.

Glas svobodne Jelovice

Letošnjih tradicionalnih zimsko-športnih prireditev «Po stezah partizanske Jelovice» se je udeležilo veliko tabornikov iz vse Slovenije. Škofjeloški taborniki so v okviru te prireditve pripravili zimsko orientacijsko tekmovanje «Glas svobodne Jelovice». Za tekmovanje se je prijavilo nekaj več kot 130 ekip, kar je do sedaj največ. Rezultati posameznih ekip so zadovoljivi, če upoštevamo prave zimske razmere (nekaj več kot 50 cm snega, minus 15 stopinj in močan veter).

MINIBASKET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Borovci premagali ekipo Kontovela

Kontovel — Bor 32:49

KONTOVEL: A. Pertot 6, M. Pertot, P. Sterni 22, Cingerle 4, Kompare, Verginella, Badolič, Baracci, Sossi, Danieli, Ban, Zoren.

BOR: Lokar 20, M. Pertot 15, B. Pertot, Kovačič 12, M. Ferfolja 2, F. Ferfolja, A. Panjek 2, P. Panjek, Trampuš.

SODNIK: Škabar.

Najmlajši Borovi minikošarkarji so v četrtek premagali Kontovel. Tekma je bila precej lepa, kajti obe ekipi sta igrali precej borbeno. Obrambi nista bili najboljši, kajti v minibasketu je takšen izid (32:49) precej visok.

Kontovel je večkrat prikazal lepe akcije, z dolgim končnim metom Sternija. Borovci pa so se upirali Kontovelu z boljšo skupinsko igro. Izid je bil vedno izenačen, le v zadnji četrtini tekme so Borovi igralci dali vse od sebe in tako je Ražmova ekipa osvojila sedmo zaporedno zmago.

Med posamezniki je bil med Perinijevimi varovanci najboljši Sterni; v Borovih vrstah vsi zaslužijo pohvalo, čeprav so bili Kovačič, Marko Pertot in Marko Lokar znatno boljši od ostalih.

Max

DEČKI

Sokol - Alabarda 60:116

ŠOLA KARATE «DOJOSHINKAY» na PROSEKU

Obveščamo, da se je na Proseku, Ul. S. Nazario, pričela šola karate «Dojoshinkay», ki jo vodi tehnični učitelj «črni pas» Sergij Štoka. Tečaj je ob ponedeljkih in petkih od 18.30 do 20. ure. Interesenti se lahko vpišejo ob urah tečaja ali pa lahko telefonirajo ob istih urah na tel. 225189.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 **Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)**
Podružnica **Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23**
Naročnina
Mesečno 3.500 lir — vnaprej plačana celotna 32.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 48.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,50 din, ob nedeljah 4,00 din, za zasebnike mesečno 50,00, letno 500,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 65,00, letno 650,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo **Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374**

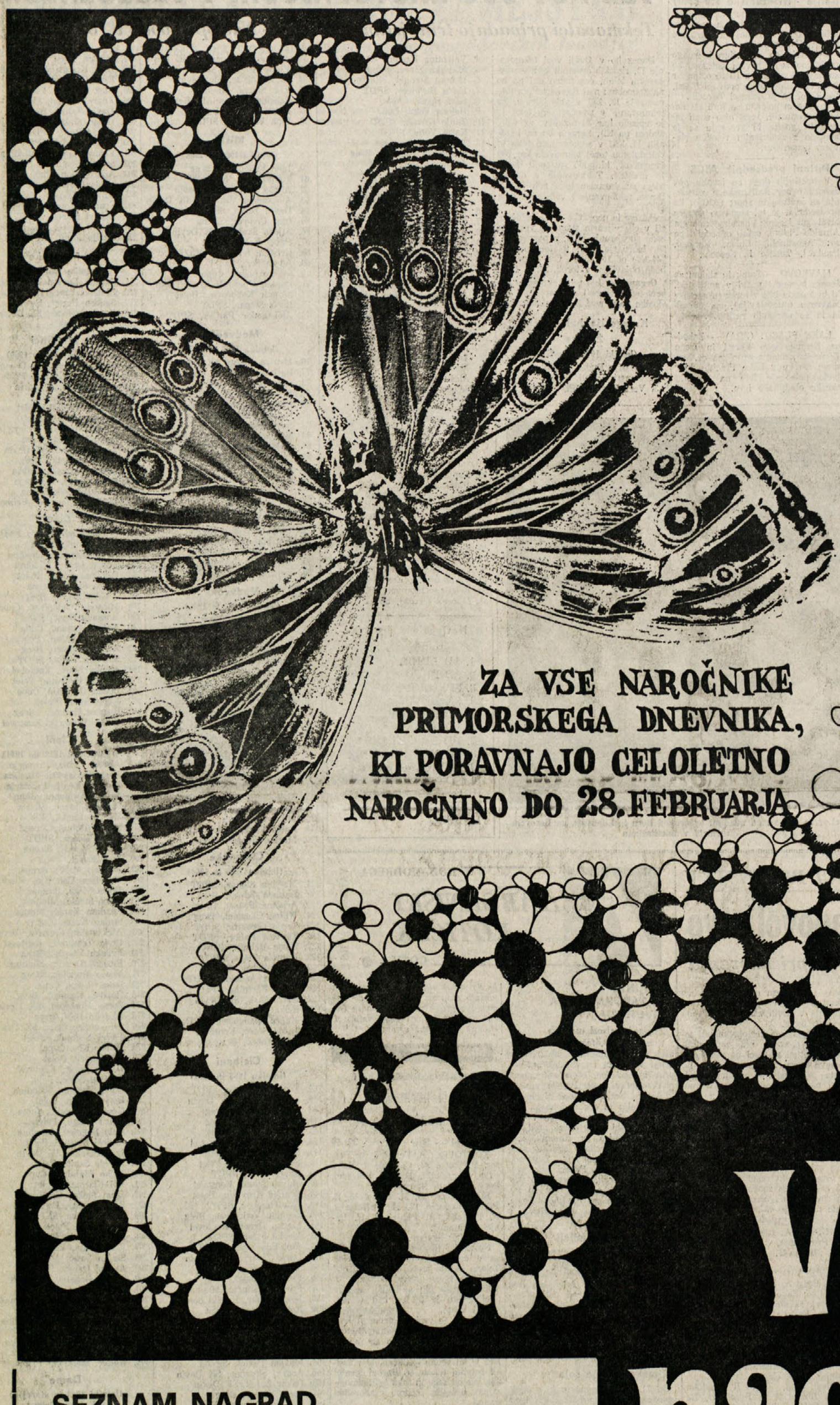
PRIMORSKI DNEVNIK

Stran **februarja 1979**

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

Odgovorni urednik **Gorazd Vesel**

Izdaja in tiska ZTT Trst — Član Italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZA VSE NAROČNIKE PRIMORSKEGA DNEVNIKA, KI PORAVNAJO CELOLETNO NAROČNINO DO 28. FEBRUARJA

Veliko nagradno žrebanje

SEZNAM NAGRAD

barvni televizor Philips
2 potovanji s Primorskim dnevnikom
3 umetniške slike
stereo gramofon Philips
magnetofon Philips
radio Europhon
namizna ura Philips
zložljivo kolo
fotografski aparat Kodak
daljnogled Bikolj
žepni računalnik Canon
4 zbirke vin
servis za sladoled - keramika
srebrna ogrlica
elektronska budilka Junghaus
moška zapestna ura Bulowa
preproga (kelim)
usnjena šatulja
usnjeni fotografski album
usnjeni ovitek za knjige
ruska lesena šatulja
nalivno pero in kemični svinčnik
kraški pršut
domače klobase
3 zbirke plošč
in 17 knjižnih nagrad